

Landstingsstyrelsen

Budget år 2006

Ärende

Koncernledningens förslag till budget 2006 med planeringsåren 2007 - 2008 och investeringsbudget 2006 samt plan för åren 2007 - 2010. Förslaget slutbehandlades i landstingets centrala beredningsgrupp, CBG, den 5 oktober.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen beslutar att föreslå landstingsfullmäktige besluta

- att* fastställa resultatbudget, balansbudget och finansieringsbudget för år 2006 och planer för åren 2007-2008 enligt förslag i bilaga 1,
- att* fastställa investeringsbudgeten för år 2006 samt plan för åren 2007-2010 enligt bilaga 2,
- att* fastställa landstingsskatten för år 2006 till 12,27 kronor per skattekrona,
- att* fastställa Stockholms läns landstings driftsbudget för år 2006 enligt upprättat förslag till landstingsbidrag/tillskott och resultat- och avkastningskrav för respektive nämnd/styrelse och bolag,
- att* fastställa taxor och avgifter för år 2006 enligt förslag i bilaga 1,
- att* patientavgiften för röntgen och fysiologiska laboratorieundersökningar höjs till 150 kronor från och med 2006,
- att* bevilja landstingsstyrelsen/ hälso- och sjukvårdsutskottet ett utökat landstingsbidrag om 73 miljoner kronor år 2006,
- att* Karolinska Universitetssjukhuset tillförs ett ägartillskott om 140 miljoner kronor i form av ett driftsbidrag för 2006,

2005-10-12

LS 0504-0744

- att* dialysverksamheten vid Löwenströmska organisatoriskt överförs från Karolinska Universitetssjukhuset till Danderyds sjukhus AB från och med den 1 januari 2006,
- att* uppdra åt Danderyds sjukhus AB att - inom ramen för egen nuvarande dialysverksamhet och dialysverksamheten vid Löwenströmska - utreda förutsättningarna för decentraliserad vård med dialysenhet förlagd till Norrtälje sjukhus och differentierad vård med ett ökat inslag av självdialys och hemodialys,
- att* uppdra åt Karolinska Universitetssjukhuset att i samarbete med Danderyds Sjukhus AB samordna jour- och beredskapsorganisationen för den samlade njurmedicinska vården,
- att* godkänna överflyttning av driftsansvar för onkologiskt centrum från landstingsstyrelsen till Karolinska universitetssjukhuset,
- att* ge samverkansnämnden i uppdrag att fastställa uppdrag och styrform för onkologiskt centrum vid Karolinska Universitetssjukhuset,
- att* anvisa tilläggsanslag med 3,2 miljoner kronor för onkologiskt centrum vid Karolinska Universitetssjukhuset under förutsättning av samverkansnämndens beslut enligt ovan och beslut av kommunstyrelsen Gotland om ökat anslag,
- att* WÅAB ges ett ökat tillskott med 8,5 miljoner kronor år 2006,
- att* bevilja regionplan- och trafiknämnden ett särskilt projektanslag 2006 på 2 miljoner kronor för arbete med processen kring trafikens infrastruktur i Stockholms län och Mälardalen
- at* uppdra åt landstingsstyrelsen att i samverkan med berörda verksamheter utarbeta en långsiktig investeringsstrategi för landstinget med särskilt fokus på de prioriteringar som landstingets långsiktiga ekonomiska utrymme medger,
- att* bevilja Locum AB ett ökat förvaltningsarvode 2006 med 9 miljoner kronor att finansieras inom ramen för avkastningskravet på Landstingsfastigheter Stockholm,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att teckna nytt förvaltningsavtal med Locum AB med giltighet från och med 2007,
- att* landstingsstyrelsen ges ett ökat landstingsbidrag med 6,1 miljoner kronor för år 2006,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att i direktiven för arbetet med budget 2007 och planering 2008-2009 redovisa förslag till modell för kostnadsfördelning och finansiering av GVD från och med 2007,
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att ta fram generella modeller för finansiering av IT inom hälso- och sjukvården,

2005-10-12

LS 0504-0744

- att* landstingsstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med sjukhusen genomföra en inventering och utreda framtida kapacitet och utformning av operationssalar vid akutsjukhusen,
- att* patientnämnden ges ett ökat landstingsbidrag med 0,5 miljoner kronor år 2006,
- att* uppdra åt nämnder/styrelser och bolag att säkerställa användandet av miljökonsekvensbeskrivningar i samband med beslutsfattande,
- att* bemyndiga landstingsstyrelsen att fastställa slutliga bidrag till Stiftelserna vid Novum forskningspark, Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län och ALMI AB, samt att finansiera därvid tillkommande medelsbehov ur anslag som står till styrelsens förfogande,
- att* i övrigt godkänna vad som anförts i förslag till budget för år 2006 med plan för åren 2007-2008,
- att* bemyndiga landstingsstyrelsen att göra justeringar av teknisk art avseende denna budget,
- att* uppdra åt utskott/nämnder/bolagsstyrelser att utforma sina respektive slutliga budgetar i enlighet med denna budget,
- att* nämnder och styrelser senast den 20 januari 2006 överlämnar behandlad budget till landstingsstyrelsen i enlighet med de anvisningar som koncernledningen utfärdar på landstingsstyrelsens uppdrag samt
- att* uppdra åt landstingsstyrelsen att anmäla slutlig budget till landstingsfullmäktige senast vid fullmäktigesammanträdet i mars år 2006.

Landstingsstyrelsen föreslås, under förutsättning av fullmäktiges beslut enligt ovan, besluta

- att* uppdra åt landstingsstyrelsens förvaltning att utarbeta anvisningar för arbetet med slutlig budget.

Sören Olofsson

Bilaga:

1. Budget 2006
2. Investeringar 2006-2010
3. Investeringsrapport 2006-2015

Budget 2006

LS0504-0744, bilaga 1

12 oktober, 2005

Budget 2006

Innehållsförteckning

1. SAMMANFATTNING.....	4
2. BAKGRUND OCH FÖRUTSÄTTNINGAR	8
2.1 BUDGETPROCESSEN	8
2.2 BUDGETDIREKTIV	8
2.3 EKONOMISKT UTGÅNGSLÄGE.....	9
3. BUDGET FÖR SLL-KONCERNEN	11
3.1 MÅL.....	11
3.2 HÅLLBARHET	11
3.3 EKONOMI	12
3.3.1 Långsiktiga finansiella mål.....	12
3.3.2 Resultatbudget.....	13
3.3.3 Balansbudget.....	16
3.3.4 Finansieringsbudget	16
3.3.5 Investeringsbudget	17
3.3.6 Landstingsbidrag	18
3.3.7 Osäkerhet och risker.....	19
3.3.8 Planåren 2007-2008	19
3.4 PERSONAL INKLUSIVE HÄLSA, JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD	20
3.5 JÄMSTÄLLDHET UR ETT MEDBORGARPERSPEKTIV	22
3.6 MILJÖ.....	22
3.7 GVD-PROGRAMMET	23
4. BUDGET FÖR HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN	25
4.1 DEN SAMLADE HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN	25
4.1.1 Verksamheten.....	25
4.1.2 FoUU.....	30
4.1.3 Resultatbudget.....	31
4.1.4 Investeringsbudget	32
4.2 BESTÄLLARORGANISATIONEN.....	32
4.2.1 Verksamhet.....	32
4.2.2 Resultatbudget.....	33
4.3 PRODUCENTORGANISATIONEN	34
4.3.1 Stockholms läns sjukvårdsområde.....	34
4.3.2 Karolinska Universitetssjukhuset.....	35
4.3.3 Södersjukhuset AB.....	36
4.3.4 Danderyds Sjukhus AB.....	37
4.3.5 Sjukvården Salem Nykvarn och Södertälje.....	38
4.3.6 Norrtälje Sjukhus AB.....	39
4.3.7 S:t Eriks Ögonsjukhus AB.....	40
4.3.8 Folktandvården Stockholms län AB.....	41
4.3.9 Ambulanssjukvården i Storstockholm AB.....	42
4.3.10 Stockholm Care AB.....	43

5. BUDGET FÖR TRAFIKVERKSAMHETEN	44
5.1 DEN SAMLADE TRAFIKVERKSAMHETEN	44
5.1.1 Verksamheten.....	44
5.1.2 Resultatbudget.....	45
5.1.3 Investeringsbudget	45
5.2 AB STORSTOCKHOLMS LOKALTRAFIK	45
5.3 WAXHOLMS ÅNGFARTYGS AB	47
5.4 FÄRDTJÄNSTNÄMNDEN	48
5.5 REGIONPLANE- OCH TRAFIKNÄMNDEN	49
6. BUDGET FÖR FASTIGHETER	51
6.1 LANDSTINGSFASTIGHETER STOCKHOLM	51
6.2 LOCUM AB	51
7. BUDGET FÖR ÖVRIG VERKSAMHET	53
7.1 LANDSTINGSSTYRELSEN	53
7.2 MEDICARRIER AB.....	54
7.3 KULTUR- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	54
7.4 AB STOCKHOLMS LÄNS LANDSTINGS INTERNFINANS	55
7.5 LANDSTINGSREVISORERNA	55
7.6 PATIENTNÄMNDEN	56
8. TABELLVERK.....	57
8.1 ÖVERGRIPANDE EKONOMISKT LÄGE.....	57
8.2 SKATTEINTÄKTSPROGNOS 2006-2008.....	61
8.3 RESULTATRÄKNING SLL-KONCERNEN 2004-2008	65
8.4 BALANSRÄKNING SLL-KONCERNEN 2004-2008.....	66
8.5 FINANSIERINGSANALYS SLL-KONCERNEN 2004-2008	67
8.6 INVESTERINGSPLAN 2004-2010	68
8.7 LANDSTINGSBIDRAG 2004-2008	69
8.8 RESULTATKRAV 2005-2008.....	70
8.9 RESULTATRÄKNING LANDSTINGET 2004-2008	71
8.10 TAXOR OCH AVGIFTER 2006	72

1. Sammanfattning

Förslaget till budget för år 2006 är inriktat på att stödja förverkligandet av landstingets övergripande mål enligt följande:

- Att befolkningens hälsa är god och att befolkningen erbjuds en kvalitativt god och lätt tillgänglig sjukvård i rimlig tid och på lika villkor
- Att regionens transportsystem är effektivt och hållbart med en väl fungerande kollektivtrafik kännetecknad av hög tillgänglighet och god kvalitet
- Att Stockholms läns landsting är en konkurrenskraftig arbetsgivare där medarbetarna känner arbetsglädje, stolthet, engagemang och framtidstro i en organisation som kännetecknas av kompetens och långsiktig verksamhetsutveckling
- Att Stockholms läns landsting är ett föredöme inom områdena jämställdhet, mångfald, miljö och hållbarhet
- Att Stockholms läns landsting verkar för att de i Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen 2001 beslutade målen för regionens utveckling genomförs – internationell konkurrenskraft, goda och jämlika levnadsvillkor samt långsiktigt hållbar livsmiljö
- Att ekonomin är i balans, utan höjning av skatten eller avgifter, även om ett negativt scenario för intäkts- och kostnadsutvecklingen blir verklighet
- Att de långsiktiga finansiella målen uppfylls

Landstingsfullmäktige beslutade våren 2005 om långsiktiga finansiella mål för landstinget. De finansiella ramarna för landstingets verksamhet lades fast i fyra olika dimensioner; resultat, finansiering, skuldsättning samt in- och utbetalningsströmmar. Utgångspunkten är att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Budgeten 2006 är upprättad med dessa mål som grund och för måluppfyllelsen redogörs nedan.

Långsiktiga finansiella mål

Dimension	Mål	Uppfyllt 2006?	Uppfyllt 2007-2008?
Resultat	Att resultatet är i balans med hänsyn tagen till ej resultatförda kostnader och att realkapitalet bibehålls	Ja	Ja
Finansiering	Att investeringarna självfinansieras till 100 procent med undantag av större nyinvesteringar	Ja	Ja
Skuldsättning	Att lånefinansiering endast används för att finansiera investeringar	Ja	Ja
In- och utbetalningsströmmar	Att betalningsberedskapen motsvarar minst 21 dagars genomsnittliga driftskostnader	Ja	Ja

Förslaget till budget för Stockholms läns landsting år 2006 och planering för åren 2007 och 2008 innebär sammanfattningsvis följande:

- De långsiktiga finansiella målen avseende resultat, finansiering, skuldsättning samt in- och utbetalningsströmmar uppfylls
- Budgeten är i balans samtliga år med ett överskott 2006 på cirka 800 miljoner kronor
- En buffert på 400 miljoner kronor budgeteras på grund av osäker prognos för skatteintäkterna
- Oförändrad landstingskatt och oförändrade taxor inom kollektivtrafiken
- Oförändrade avgifter inom hälso- och sjukvården med undantag av patientavgiften för röntgen och fysiologiska laboratorieundersökningar som höjs från 100 kronor till 150 kronor
- Hälso- och sjukvårdsutskottet tillförs 73 miljoner kronor extra för att säkra uppfyllelsen av den utvidgade nationella vårdgarantin
- Karolinska Universitetssjukhuset tillförs ett ägartillskott om 140 miljoner kronor i form av att driftsbidrag för 2006
- Arbetet med att förverkliga fullmäktiges inriktningsbeslut med anledning av 3 S-utredningen drivs vidare varvid prioriterade mål är att

förbättra tillgängligheten och att uppfylla den utvidgade nationella vårdgarantin

- Flera nya närakuter kommer att startas under 2006 till exempel i Skärholmen och planeringen för byggnation av ett nytt universitets-sjukhus intensifieras
- En regional utvecklingsplan för cancersjukvården tas fram
- Arbetet med tre övergripande satsningsområden för att förbättra hälso- och sjukvården i länet kommer att påbörjas – Gemensam vårddata, Uppföljning och Verksamhetsnära förbättring
- En gemensam nämnd bildas tillsammans med Norrtälje kommun för att stärka samordningen mellan landstingets och kommunens ansvarsområden inom vårdsektorn
- Landstinget och staten satsar tillsammans, via de så kallade ALF-medlen, cirka 1,1 miljarder kronor på forskning, utveckling och utbildning inom hälso- och sjukvården
- Ett särskilt program för genomförandet av Gemensam Vårdokumentation (GVD) har etablerats och medel (80 mkr) har avsatts 2006
- Landstingets bidrag till kollektivtrafiken ökar 2006 med cirka sju procent, vilket bland annat möjliggör en utökning av pendeltågstrafiken och busstrafiken
- Under åren 2006–2010 investeras cirka 12 miljarder kronor i kollektivtrafikens infrastruktur, bland annat nya pendeltågsvagnar, modernisering och upprustning av tunnelbanan samt upprustning av Roslagsbanan
- Ansträngningarna att bli en ännu konkurrenskraftigare arbetsgivare fortsätter under 2006, bland annat med en utökad satsning på att ta fram och genomföra åtgärdsplaner på grundval av medarbetarenkäter
- De fem övergripande miljömål som finns formulerade i landstingets miljöprogram – Miljö Steg 4 – kommer till stora delar att kunna nås till utgången av 2006 enligt gällande planer. Samtliga förvaltningar och bolag kommer då också att ha certifierade miljöledningssystem

Utrymmet för kostnadsökningar 2006 uppgår till drygt tre procent jämfört med budget 2005. Exkluderas kostnaderna för försöket med trängselskatter, som landstingets ersätts för fullt ut av staten, är utrymmet 2,6 procent.

Mkr	Prognos 2005	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Plan 2007	Plan 2008
Intäkter	55 163	54 815	57 114	4,2%	58 425	60 517
Verksamhetens kostnader	-51 361	-51 452	-53 121	3,2%	-54 319	-55 957
Kapitalkostnader*	-2 737	-2 933	-3 154	7,5%	-3 392	-3 674
Resultat	1 065	430	840		714	886
Investeringar	2 759	3 715	5 349	44,0%	4 843	3 084

* Avskrivningar plus finansnetto

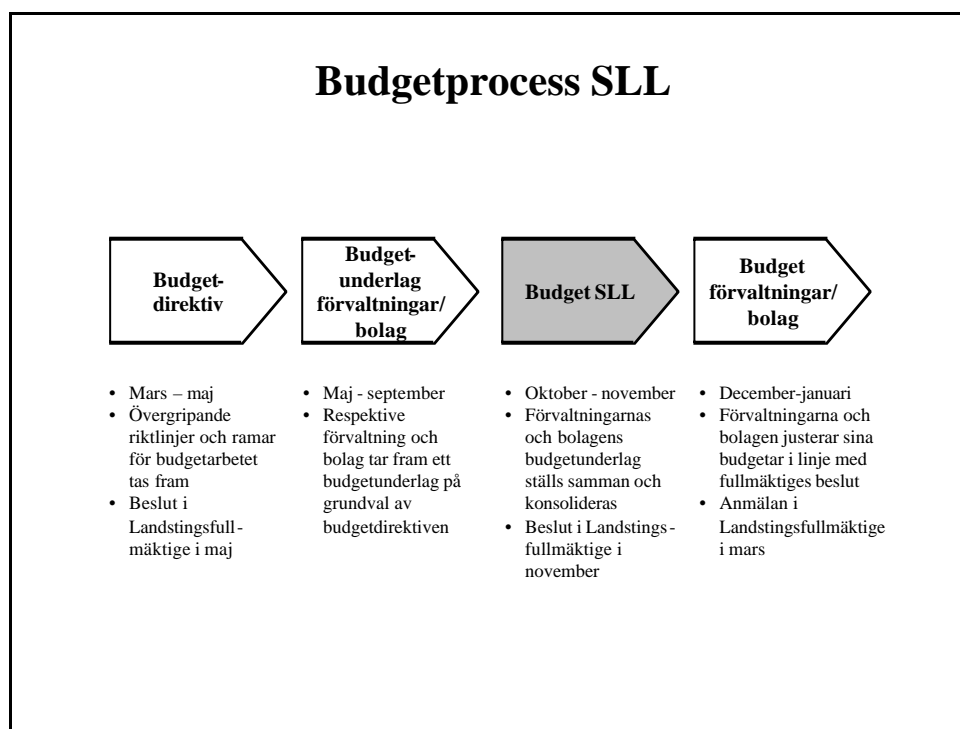
Den senaste prognosen för landstingets resultat 2005 pekar mot ett resultat som är drygt 600 miljoner kronor bättre än det budgeterade överskottet på 430 miljoner kronor. Personalkostnaderna liksom kostnaderna för externt köpt vård, röntgen et cetera. prognostiseras dock öka i en utsträckning som inger viss oro sett i relation till de prognostiserade skatteintäkterna.

Kostnadskontroll och fokus på förbättringar av effektiviteten är därför fortsatt viktigt, särskilt mot bakgrund av att kapitalkostnaderna kan förväntas öka snabbare än skatteintäkten framöver. Landstingets investeringar de kommande 10 åren kan komma att överstiga 45 miljarder kronor. I ett scenario, där alla ambitioner och planer förverkligas, uppgår investeringarna till 60 – 70 miljarder kronor vilket skulle utgöra en mycket stor påfrestning på landstingets ekonomi. Redan en finansiering av investeringar på 45 miljarder kronor kräver sannolikt taxe-/skattehöjningar och/eller rationaliseringar i verksamheten.

2. Bakgrund och förutsättningar

2.1 Budgetprocessen

Stockholms läns landstings budgetprocess är i allt väsentligt en process i fyra steg. I det första steget formuleras budgetdirektiv för nästkommande år och de två påföljande planåren. Direktiven beslutas i maj månad av landstingsfullmäktige. Respektive nämnd och styrelse beslutar sedan om budgetunderlag på grundval av budgetdirektiven. De nio geografiska beredningarna och de fem medicinska programberedningarna spelar här en viktig roll i framtagandet av hälso- och sjukvårdsutskottets budgetunderlag. I steg två ligger också avtalsarbetet mellan vårdens beställar- och producentorganisation. Landstingsfullmäktige tar i steg tre beslut om budget för nästkommande år och planer för de därpå följande två åren på grundval av inkomna budgetunderlag. Förvaltningarna och bolagen justerar sedan, i steg fyra, sina budgetunderlag i linje med fullmäktiges beslut samt färdigställer sina slutliga budgetar. Investeringsbudgeten är slutlig i och med fullmäktiges beslut. Det fjärde steget avslutas i och med att den slutliga budgeten anmäls till landstingsfullmäktige i mars nästkommande år.

2.2 Budgetdirektiv

Budgetdirektiven för 2006 och planåren 2007-2008 beslutades av landstingsfullmäktige den 10 maj 2005. I budgetdirektiven konstaterades att det ekonomiska läget för Stockholms läns landsting förbättrats påtagligt sedan 2003 och att ekonomin nu var i balans. Takten i ökningen av verksamhetens kostnader var vid 2004 års slut nere på

0,4 procent, en historisk låg siffra. Resultatet för 2004 blev drygt 900 miljoner kronor.

Direktiven för 2006 bygger på att intäkterna 2006 kommer att öka med 2,5 procent jämfört med budget 2005 till 56,2 miljarder kronor, utan höjning av skatten eller taxor och avgifter. En annan förutsättning i budgetdirektiven är ett överskott på drygt 800 miljoner kronor i linje med landstingets långsiktiga finansiella mål. Detta medför att utrymmet för ökning av verksamhetens kostnader 2006 jämfört med budget 2005 är 1,6 procent. Det konstaterades i beslutet om direktiven att kostnadskontroll och förbättringar av effektiviteten är fortsatt viktigt.

2.3 Ekonomiskt utgångsläge

Den senaste prognosen för landstingets resultat innevarande år pekar mot ett resultat som är betydligt bättre än det budgeterade överskottet på 430 miljoner kronor. Såväl hälso- och sjukvården som kollektivtrafiken prognostiserar helårsresultat bättre än budget. Även ett bättre finansnetto än budgeterat på grund av en gynnsam ränteutveckling har påverkat resultatet positivt.

Utrymmet i budget 2005 för ökning av verksamhetens kostnader är 5,3 procent jämfört med bokslut 2004 i vilket kostnaderna var lägre än budgeterat. Den senaste prognosen för 2005 indikerar att nästan hela detta utrymme tas i anspråk i år. Hittills i år har verksamhetens kostnader ökat med 3,4 procent, vilket dock indikerar att helårsprognosen är försiktigt lagd. Oroande är att antalet årsarbetare ökat under året och att personalkostnaderna prognostiseras öka med 4 procent. Oroande är också att kostnaderna för externt köpt vård, röntgen et cetera hittills i år ökat med 4 procent. De prognostiserade skatteintäkterna under kommande år ger inte utrymme för att kostnaderna ska fortsätta öka i nuvarande takt.

Landstingets möjligheter att finansiera framtida satsningar inom hälso- och sjukvård och kollektivtrafik kommer att avgöras av den framtida utvecklingen av skatteintäkterna. Det är utvecklingen av skatteunderlaget i hela riket som blir avgörande för utvecklingen av landstingets framtida skatteintäkter. Genom inkomstutjämnningen får alla landsting del av rikets genomsnittliga utveckling av skatteunderlaget. Skatteunderlaget är i sin tur helt beroende av sysselsättningsutvecklingen. En god ekonomisk tillväxt i sig ger inte ökade resurser utan leder allmänt till en ökad lönenivå inom samtliga sektorer. En allmän löneökning medför ökade skatteintäkter men även ökade kostnader för den offentliga sektorn i helhet.

Det är endast en ökning av sysselsättningen i riket som kan bidra till en reell framtida förstärkning av landstingets skatteintäkter. Med andra ord är det en högre sysselsättning och fler arbetade timmar som är avgörande för att göra en ökad satsning möjlig i framtiden. Endast då kan skattebasen växa i reell mening. Det vill säga, på ett sätt som inte bara motsvaras av en real lönekostnadsökning inom landstinget. Det beror på att landstingets skatteintäkter till största delen består av inkomstskatt.

Sammanfattningsvis kan konstateras att kostnadskontroll och fortsatt fokus på förbättringar av effektiviteten kommer att vara viktigt för Stockholms läns landsting. Särkilt i ljuset av att kapitalkostnaderna kan förväntas öka snabbare än skatteintäkten framöver. Landstingets investeringar de kommande 10 åren kan komma att uppgå till 45 miljarder kronor. I ett scenario, där alla ambitioner och planer förverkligas, uppgår investeringarna till 60 – 70 miljarder kronor, vilket skulle utgöra en mycket stor

påfrestning på landstingets ekonomi. Redan en finansiering av investeringar på 45 miljarder kronor kan komma att kräva taxe-/skattehöjningar och/eller rationaliseringar i verksamheten.

Ska landstinget ha en positiv soliditet inklusive hela pensionsskulden krävs att överskott genereras ett flertal år framöver.

3. Budget för SLL-koncernen

3.1 Mål

Budgeten för år 2006 syftar till att stödja följande övergripande mål.

- Befolkningens hälsa är god och befolkningen erbjuds en kvalitativt god och lätt tillgänglig sjukvård i rimlig tid och på lika villkor
- Regionens transportsystem är effektivt och hållbart med en väl fungerande kollektivtrafik kännetecknad av hög tillgänglighet och god kvalitet
- Stockholms läns landsting är en konkurrenskraftig arbetsgivare där medarbetarna känner arbetsglädje, stolthet, engagemang och framtidstro i en organisation som kännetecknas av kompetens och långsiktig verksamhetsutveckling
- Stockholms läns landsting är ett föredöme inom områdena jämställdhet, mångfald, miljö och hållbarhet
- Stockholms läns landsting verkar för att de i regionplanen beslutade målen för regionens utveckling genomförs; internationell konkurrenskraft, goda och jämlika levnadsvillkor samt långsiktigt hållbar livsmiljö
- Ekonomin är i balans, utan höjning av skatten eller avgifter, även om ett negativt scenario vad gäller intäkts- och kostnadsutvecklingen blir verklighet
- De långsiktiga finansiella målen uppfylls

Det är angeläget att koncernens styr- och uppföljningssystem fortsätter att utvecklas. Speciellt viktigt är att styrningen och uppföljningen görs utifrån flera olika perspektiv (t.ex. kund/medborgare, medarbetare, miljö och ekonomi). Det är önskvärt att det ekonomiska resultatet i större utsträckning än idag relateras till utförd produktion och dess kvalitet samt vilka effekter den levererade hälso- och sjukvården samt kollektivtrafiken får i samhället. Arbetet med att ta fram indikatorer, som visar på effekter i samhället av det som landstinget gör, kommer att fortsätta under budgetåret.

3.2 Hållbarhet

Landstingets verksamheter ska i ett långsiktigt perspektiv vara hållbara. Detta innebär att all löpande verksamhet, liksom all utveckling och förändring ska belysas med avseende på ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Verksamhetens tjänster och de prioriteringar som görs ska bidra till samhällsnytta på kort och lång sikt. Landstingets förvaltningar och bolag ska förvalta resurser i form av pengar, personal, miljö, leverantörer, infrastruktur och kunskap på ett långsiktigt hållbart sätt.

Landstinget följer aktivt arbetet med att förändra Lagen om Offentlig Upphandling (LOU) så att det bland annat blir möjligt att ställa hårdare krav på leverantörer vad gäller socialt ansvarstagande. Landstingets upphandlingspolicy kommer att uppdateras så snart utformningen av den nya lagen blir klar.

Alla verksamheter i landstinget ska karakteriseras av hög moral och etik. De värderingar som finns i landstinget i form av beslutade policydokument inom olika områden ska efterlevas.

Landstingets arbete för en god och jämlik hälsa är en del av landstingets bidrag till länets sociala kapital och därmed en del av landstingets hållbarhetsarbete. I syfte att stärka detta arbete tas en övergripande långsiktig folkhälsopolicy fram. För 2006 ska förslag och aktiviteter för att implementera denna policy presenteras liksom förslag till att ta fram indikatorer för uppföljning i syfte att kunna integrera dessa indikatorer i årsberättelsen.

Landstingsstyrelsens förvaltning har tagit fram ett förslag på en kostpolicy för alla bolag och förvaltningar.

3.3 Ekonomi

3.3.1 Långsiktiga finansiella mål

Landstingsfullmäktige beslutade våren 2005 om långsiktiga finansiella mål för Stockholms läns landsting i enlighet med regeringens proposition 2003/04:105 *God ekonomisk hushållning*. Finansiella mål, eller kanske snarare de finansiella ramarna för landstingets verksamhet, slogs fast i fyra olika dimensioner; resultat, finansiering, skuldsättning och in- och utbetalningsströmmar. Utgångspunkten är att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat.

Budgeten 2006 är upprättad med dessa mål i åtanke och för måluppfyllelsen redogörs nedan.

Långsiktiga finansiella mål			
Dimension	Mål	Uppfyllt 2006?	Uppfyllt 2007-2008?
Resultat	Att resultatet är i balans med hänsyn tagen till ej resultatförda kostnader och att realkapitalet bibehålls	Ja	Ja
Finansiering	Att investeringarna självfinansieras till 100 procent med undantag av större nyinvesteringar	Ja	Ja
Skuldsättning	Att lånefinansiering endast används för att finansiera investeringar	Ja	Ja
In- och utbetalningsströmmar	Att betalningsberedskapen motsvarar minst 21 dagars genomsnittliga driftskostnader	Ja	Ja

För att klara de finansiella målen måste landstinget i nuläget generera ett årligt överskott. Det budgeterade resultatet på 840 miljoner kronor är tillräckligt för att täcka ökningen av den del av pensionsskulden, på totalt cirka 18 miljarder kronor, som inte finns i balansräkningen och som därmed inte heller kostnadsförs i resultaträkningen. För 2006 uppgår denna ej resultatförda kostnad till 265 miljoner kronor. Prognoser

avseende denna skuldförändring 2007 och 2008 är 466 miljoner kronor respektive 406 miljoner kronor.

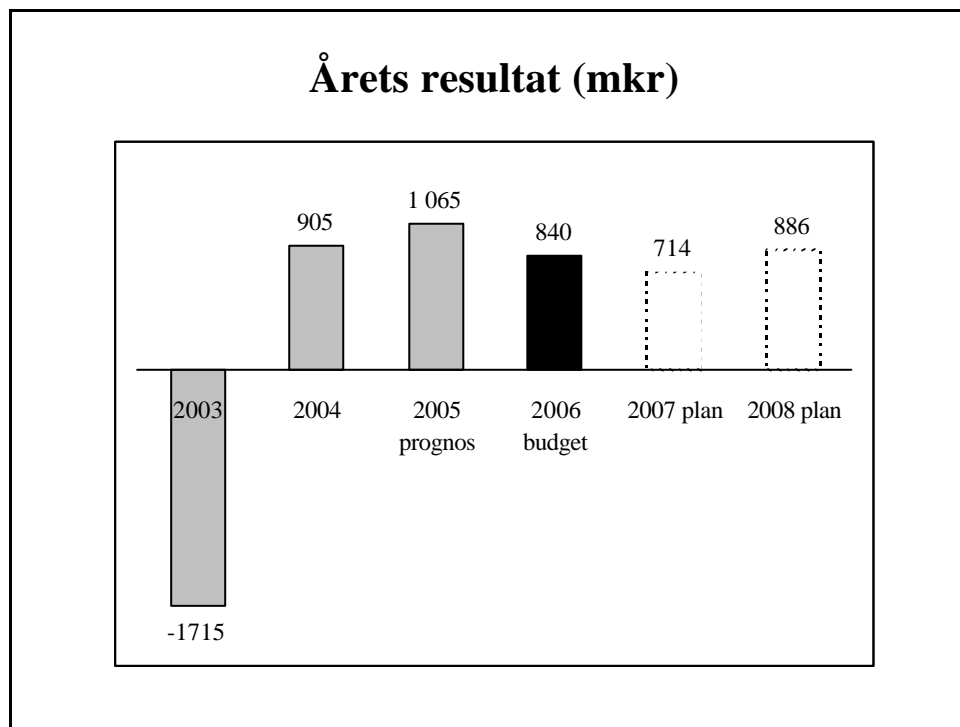
En hög grad av självfinansiering innebär att landstingets realkapital bibehålls, vilket även det kan kräva överskott för att generera ett tillräckligt stort kassaflöde. Investeringarna 2006 självfinansieras till 76 procent. Dock ingår investeringar i nya pendeltåg med 1,4 miljarder kronor och exkluderas dessa blir självfinansieringsgraden 105 procent.

Över hela budgetperioden 2006-2008 är självfinansieringsgraden totalt sett över 94 procent. Exklusive pendeltågen är självfinansieringsgraden 112 procent. Koncernledningens uppfattning är därför att målet för dimensionen finansiering är uppfyllt.

År 2006 väntas den räntebärande låne- och leasingskulden öka med 309 miljoner kronor samtidigt som anläggningstillgångarna ökar med 3,1 miljarder kronor. Även skuldsättningsmålet är därmed uppfyllt i budgeten.

Betalningsberedskapen består av bindande kreditlöften samt tillgänglig likviditet. Landstingets avtalade bindande kreditlöften uppgår till 6 miljarder kronor per den 30 september 2005. Nivån på dessa förutses inte förändras i väsentlig utsträckning under 2006 varför behovet av betalningsberedskap på 3,1 miljarder kronor sannolikt kommer att infrias, även oaktat eventuell likviditetsbehållning.

3.3.2 Resultatbudget

Stockholms läns landstings budget för år 2006 är i balans. Årets resultat budgeteras till ett överskott på 840 miljoner kronor. Resultatet är i nivå med budgetdirektiven. Budgeterade reavinster utgör 150 miljoner kronor av överskottet på 840 miljoner

kronor. Det budgeterade resultatet att jämföra med kommunallagens krav på en budget i balans är 690 miljoner kronor.

Mkr	Utfall 2004	Prognos 2005	Budget 2005	Budget 2006	Ändring B06/B05
Verksamhetens intäkter	11 139	11 485	11 013	11 992	8,9%
Skatteintäkter	41 283	43 678	43 802	45 122	3,0%
Summa intäkter	52 422	55 163	54 815	57 114	4,2%
Personalkostnader	-18 494	19 230	-19 181	-19 673	2,6%
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård	-9 731	10 287	-10 704	-10 450	-2,4%
Köpt trafik	-6 990	7 255	-7 307	-7 977	9,2%
Övriga kostnader	-13 648	-14 589	-14 260	-15 021	5,3%
Summa verksamhetens kostnader	-48 863	-51 361	-51 452	-53 121	3,2%
Resultat före avskrivningar	3 558	3 802	3 363	3 994	
Avskrivningar	-1 780	-1 951	-1 872	-2 142	14,4%
Rörelseresultat	1 778	1 851	1 492	1 852	
Finansnetto	-873	-786	-1 062	-1 012	
Resultat	905	1 065	430	840	
Årsarbetare	39 916	40 123	39 433	39 816	1,0%

Det är av stor vikt att Stockholms läns landsting budgeterar överskott. Landstingets totala pensionsskuld uppgick vid utgången av 2004 till drygt 23 miljarder kronor, varav endast cirka 5,5 miljarder kronor var upptaget som skuld i balansräkningen. Det kommer att medföra en tung ekonomisk börda när utbetalningarna för att reglera denna skuld successivt ökar. Landstinget står också inför stora framtida investeringar inom såväl kollektivtrafiken som hälso- och sjukvården, vilket kommer att resultera i kraftigt ökade kapitalkostnader. Det föreligger därför ett behov av att ackumulera kapital för att kunna hantera dessa utmaningar.

Intäktsutveckling

Intäkterna för budgetåret 2006 budgeteras att öka med cirka 2,3 miljarder kronor eller cirka fyra procent, vilket i huvudsak beror på att skatteintäkterna ökar. År 2006 ökar intäkterna även till följd av försöket med trängselskatt. SL budgeterar en ersättning från staten på 261 miljoner kronor för kostnader i samband med försöket samtidigt som effekten av försöket med trängselskatt väntas öka biljettintäkterna med cirka 70 miljoner kronor.

Prognosen för verksamhetens intäkter överstiger budget för 2005 med 472 miljoner kronor. De huvudsakliga förklaringarna är ökade biljettintäkter på SL samt att 200 miljoner kronor av det villkorade statliga stödet på 400 miljoner kronor inarbetats i prognosen.

De preliminära skatteintäkterna är försiktigt budgeterade till cirka 45 miljarder kronor, vilket är 400 miljoner kronor lägre än delårsprognosen för preliminära skatteintäkter år 2006. Detta medför att det finns utrymme för en försämring av skatteintäktsprognosen på cirka en procent. I sammanhanget kan noteras att den buffert för fallande skatteintäkter för innevarande år på 400 miljoner kronor har förbrukats i sin

helhet. Orsaken till denna försiktighet är att det, trots att det finns tecken på en fortsatt gynnsam konjunkturutveckling i Sverige och internationellt, också finns betydande risker som medför osäkerhet i prognosen. Exempelvis har inte den vikande trenden på arbetsmarknaden brutits. Oljepriset ligger på rekordnivåer, vilket kan dämpa konjunkturutvecklingen.

Koncernledningen anser dessutom att det är av stor vikt att svängningar i skatteintäktsprognosen under ett löpande budgetår inte riskerar att äventyra en ekonomi i balans och på så sätt tvinga fram kortsiktiga besparingsåtgärder med påföljande stora påfrestningar på landstingets verksamheter.

Kostnaden för utjämningsystemet beräknas för år 2006 till cirka 1,9 miljarder kronor för Stockholms läns landsting. I jämförelse med budget för 2005 är avgiften cirka 500 miljoner kronor lägre 2006. Det är den sämre utvecklingen av länets skatteunderlag, relativt riket, som minskat avgiften till utjämningsystemet, se vidare 8.2, skatteintäktsprognos 2005-2008.

Taxor och avgifter inom vården och kollektivtrafiken budgeteras vara i huvudsak oförändrade 2006. Att verksamhetens intäkter ser ut att öka relativt kraftigt 2006 jämfört med budget 2005 beror huvudsakligen på effekterna av försöket med trängselskatt. Utvecklingen av intäkterna från trafikantavgifterna kommer dock med stor sannolikhet överträffa budget 2005, även oaktat försöket med trängselskatt.

Kostnadsutveckling

Verksamhetens kostnader budgeteras öka med drygt 1,6 miljarder kronor eller 3,2 procent jämfört med budget 2005, vilket är över den ökningstakt på 1,6 procent som angavs i budgetdirektiven. Den främsta förklaringen till detta är att kostnaderna för försöket med trängselskatt på 331 miljoner kronor inte fanns med i direktiven. En ytterligare förklaring är att personalkostnaderna i budget överstiger nivån i direktiven. Den främsta anledningen till detta är att antalet årsarbetare är högre i budget jämfört med i direktiven.

Den enskilt största kostnadsposten är personalkostnaderna, vilka budgeteras öka med 2,6 procent. Det är en historiskt sett låg ökningstakt, som dock överstiger kostnadsökningen på 1,2 procent i budgetdirektiven. Förvaltningarna och bolagen budgeterar totalt att antalet årsarbetare under 2006 kommer att minska med cirka en procent jämfört med senaste prognos för 2005.

Kostnader för externt köpt vård, inklusive köpta primärtjänster och övriga verksamhetsanknutna tjänster budgeteras minska 2,4 procent. Dock var de budgeterade kostnaderna för externt köpt vård av budgettekniska skäl för höga 2005, och den genomsnittliga ökningstakten mellan utfall 2004 och budget 2006 är 3,4 procent. Kostnaden för köpt trafik budgeteras öka med 670 miljoner kronor eller 9,2 procent. Hälften av ökningen utgörs av effekter av försöket med trängselskatt.

Landstingets kapitalkostnader (avskrivningar plus finansiella kostnader) fortsätter att öka sett över flera år. År 2006 budgeteras dessa till drygt tre miljarder kronor. Ökningen över tid beror främst på de stora investeringar som genomförts och fortsätter att genomföras i kollektivtrafiken. Drygt 40 procent av landstingets totala kapitalkostnad är hänförlig till SL, en andel som väntas öka de kommande åren.

Regeringen har beslutat tilldela landstinget 400 miljoner kronor i omställningsbidrag. I januari utbetalades 200 miljoner kronor av dessa och återstoden ska enligt avtalet

med staten utbetalas 2006. I avvaktan på att utvärdering görs av 2003 års besparings- och omstruktureringsplan inräknas inte dessa i 2006 års budget.

3.3.3 Balansbudget

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006
Anläggningstillgångar	34 519	36 432	39 490
Omsättningstillgångar	6 962	7 180	7 172
Summa tillgångar	41 481	43 612	46 663
Eget kapital	714	307	2 456
Avsättningar	7 891	8 261	9 491
Skulder	32 876	35 044	34 716
Summa skulder och eget kapital	41 481	43 612	46 663

SLL:s balansomslutning är vid utgången av år 2006 budgeterad till cirka 47 miljarder kronor. Årets nettoinvesteringar (investeringar minus avskrivningar) är budgeterade till cirka 3,2 miljarder kronor.

Landstingets egna kapital budgeteras vid utgången av år 2006 till cirka 2,5 miljarder kronor. I det sammanhanget bör noteras att en stor del av pensionsskulden som i bokslutet år 2004 var cirka 23 miljarder kronor inte är upptagen som en skuld i balansräkningen. Resterande del redovisas som en ansvarsförbindelse. Ska landstinget ha en positiv soliditet inklusive hela pensionsskulden krävs att överskott genereras under ett flertal år framöver.

Finansieringsanalysen nedan indikerar ett positivt kassaflöde 2006 på 90 miljoner kronor. De räntebärande skulderna väntas enligt gällande planer öka med cirka 300 miljoner kronor 2006, vilket innebär att landstingets likvida medel beräknas öka under budgetåret.

3.3.4 Finansieringsbudget

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006
Kassaflöde från verksamheten	2 504	1 872	2 832
Förändring av rörelsekapital	1 639	157	1 258
Investeringar	-2 759	-3 715	-5 349
Försäljningar, övrigt	270	148	549
Kassaflöde efter investeringar	1 654	-1 538	-710
Pensioner och övriga avsättningar	835	700	800
Kassaflöde före extern finansiering	2 489	-838	90

Kassaflödet 2006 budgeteras uppgå till cirka 100 miljoner kronor. Det bör dock noteras att finansieringsbudgeten innehåller poster som är svåra att budgetera exakt. Detta gäller till exempel förändringen av rörelsekapitalet, det vill säga förändringen av skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

Likviditeten belastas under inledningen av år 2006 med den avräkning som görs likvidmässigt för tidigare års faktiska taxeringsutfall. För 2006 uppgår denna avräkning till minus 396 miljoner kronor.

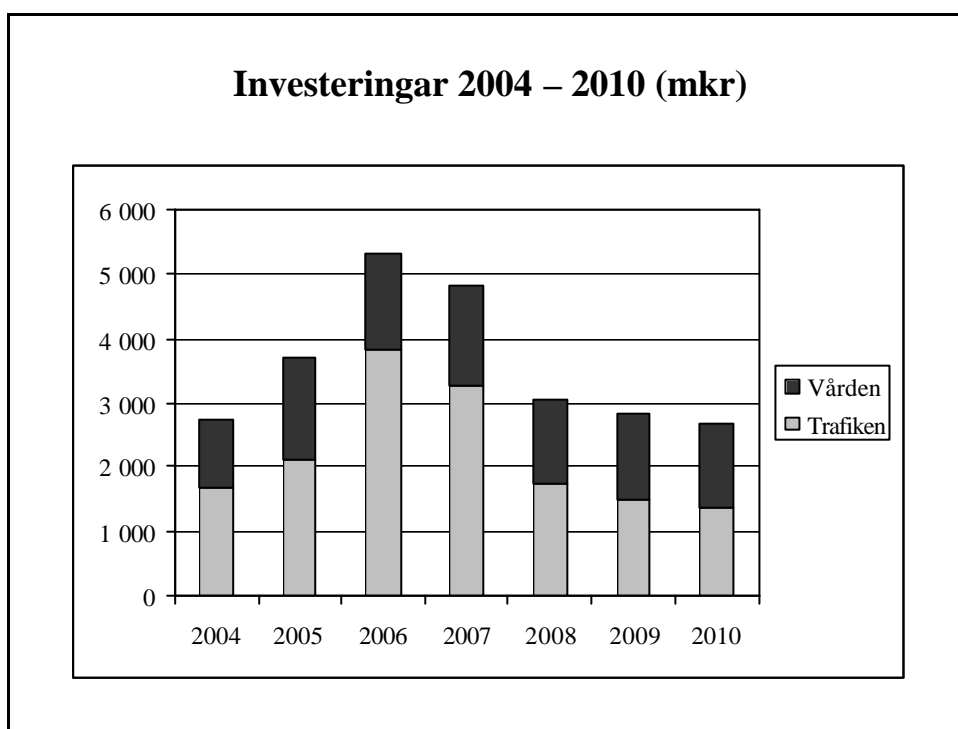
3.3.5 Investeringsbudget

Mkr

 Trafik
 Byggnader (LFS)
 Maskiner och inventarier
 Övrigt
Summa investeringar

Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05
1 661	2 133	3 812	78,7%
675	946	892	-5,7%
393	596	626	4,9%
30	40	20	-50,0%
2 759	3 715	5 349	44,0%

Landstingets totala investeringar 2006-2010 uppgår till totalt 18,9 miljarder kronor, varav 5,3 miljarder kronor avser budgetår 2006.

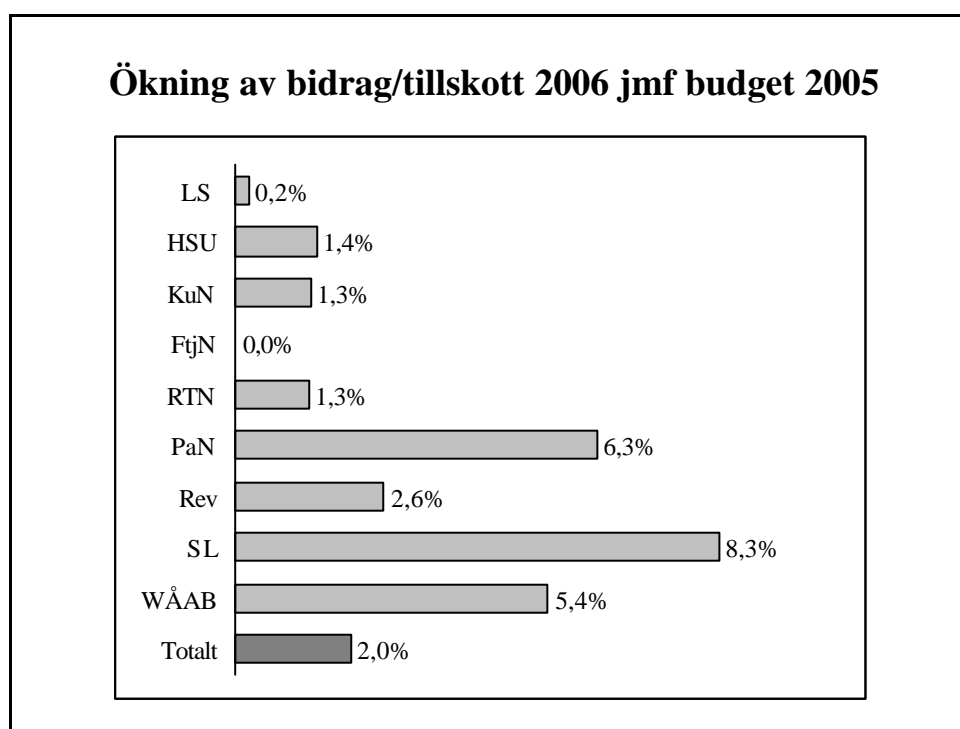
Vårdens investeringar uppgår 2006-2010 till 7,0 miljarder kronor och omfattar ny- och ombyggnader samt investeringar i maskiner och inventarier. Byggnadsinvesteringarna uppgår 2006-2010 till 3,9 miljarder kronor varav 907 miljoner kronor avser 2006. Objekten har budgeterats utifrån de prioriteringar och uppdrag som angivits i budgetdirektiven. Investeringarna avser i huvudsak anpassning av fastighetsstrukturen till sjukvårdens verksamhetskrav, miljöförbättringar samt ökad driftsäkerhet. Ett flertal stora projekt planeras att genomföras under perioden; ett nytt universitetssjukhus i Solna (cirka 8 mdkr), ny akutbyggnad vid Danderyds sjukhus (cirka 750 mkr) samt en nybyggnad för rättspsykiatrisk vård (cirka 520 mkr).

Investeringarna i maskiner och inventarier uppgår totalt under 2006-2010 till 3,0 miljarder kronor varav 592 miljoner kronor avser 2006. Investeringarna inriktas framför allt på anskaffning av medicinsk-teknisk utrustning inom sjukvården och tandvården där akutsjukhusen är dominerande med ett flertal större objekt, bland annat digitaliserad röntgenutrustning för mammografiscreening vid Karolinska Uni-

versitetssjukhuset (20 mkr) och Södersjukhuset (11 mkr) samt onkologisk behandlingsutrustning för planering av stråldosen vid Karolinska Universitetssjukhuset (30 mkr).

Trafikinvesteringarna genomförs av SL och WÅAB. Totalt uppgår investeringarna 2006-2010 till 11,7 miljarder kronor, varav 3,8 miljarder avser 2006. SL:s investeringar 2006-2010 avser fortsatt upprustning och modernisering av infrastrukturen samt anskaffning av nya pendeltågsvagnar och etanolbussar. WÅAB investerar i fyra nya fartyg samt reinvestering i befintlig flotta.

3.3.6 Landstingsbidrag

Det totala landstingsbidraget/tillskottet år 2006 uppgår till 43,6 miljarder kronor vilket är en ökning jämfört med budget år 2005 med 0,8 miljarder kronor eller 2,0 procent.

Ökningen av bidraget till hälso- och sjukvården är 1,4 procent. Bidragsökningen till trafikverksamheten är 7,0 procent. Den relativt sett större ökningen av bidraget till trafikverksamheten betingas bland annat av ökade kapitalkostnader på grund av de stora investeringsprogram som genomförs.

Det totala landstingsbidraget/tillskottet enligt budgetförslaget innebär en ökning med 88,1 miljoner kronor jämfört med budgetdirektiven och denna ökning fördelas på följande sätt:

- HSU, 73,0 miljoner kronor
- LS, 6,1 miljoner kronor

- WÅAB, 8,5 miljoner kronor
- PaN, 0,5 miljoner kronor

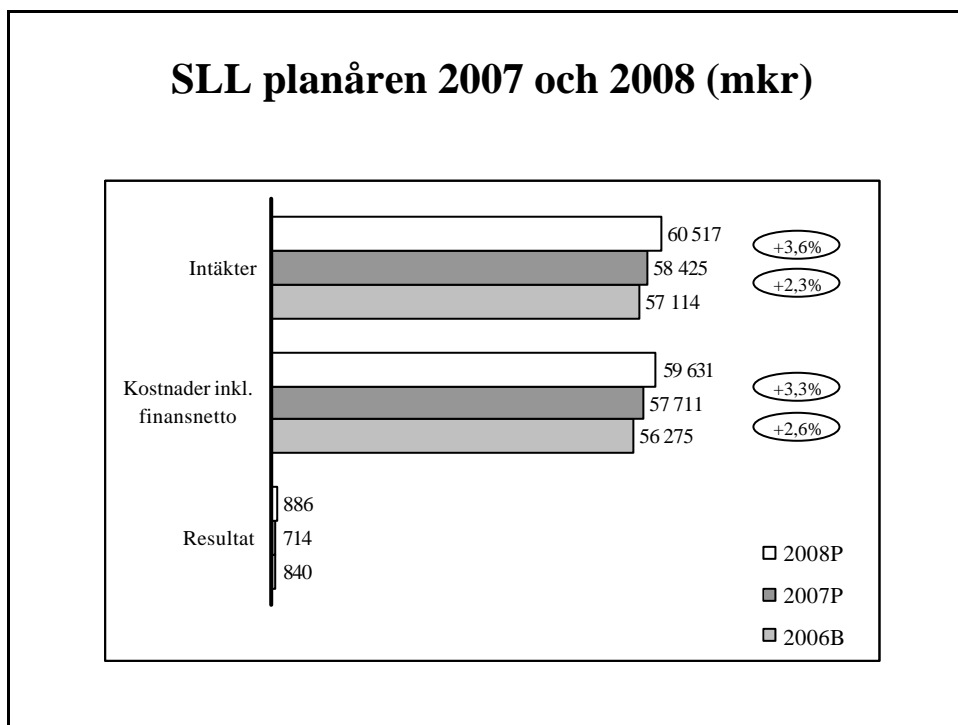
Landstingsbidraget till HSU kommer i den slutliga budgeten att justeras ned med det bidrag som i stället ska tillfalla den med kommunen gemensamma nämnden i Norrtälje, med ansvar för hälso- och sjukvården och omsorgen i kommunen. Landstingsfullmäktige beslutade den 11 oktober om bildandet av denna nämnd. Bidragets belopp bedöms i dagsläget uppgå till drygt 900 miljoner kronor.

3.3.7 Osäkerhet och risker

Det finns ett antal osäkra moment och risker i budgeten. Konjunktoren är på väg att förstärkas, men samtidigt har till exempel den vikande sysselsättningstrenden inte brutits. Detta skapar osäkerhet runt prognosen för skatteintäkter och som noterats ovan är denna försiktigt budgeterad.

Den största enskilda posten i budgeten är bemanningskostnaden som uppgår till cirka 20 miljarder kronor. Det finns ett antal osäkerhetsfaktorer förknippade med denna, till exempel avtalsrörelsen och utvecklingen av pensionskostnaden. En annan risk torde vara att antalet årsarbetare fortsätter att öka, det vill säga att innevarande års trend fortsätter. En ökning av bemanningskostnaden med en halv procent innebär en kostnadsökning med cirka 100 miljoner kronor på årsbasis.

3.3.8 Planåren 2007-2008

SLL:s skatteintäkt (inklusive statsbidrag och utjämning) prognostiseras att öka med 3,7 procent år 2007 och 4,2 procent år 2008. Försiktighetsprincipen har använts båda åren och den budgeterade skatteintäkten har reducerats med cirka en procent jämfört med den senaste prognosen. De totala intäkterna ökar med 2,3 procent respektive 3,6 procent. Verksamhetens kostnader bedöms öka med 2,3 respektive 3,0 procent re-

spektive planår. Kapitalkostnaderna beräknas öka med cirka 16 procent under perioden 2006 till 2008.

Resultatet de två planåren är 714 miljoner kronor respektive 886 miljoner kronor. Att resultatet ökar mellan åren beror i huvudsak på utvecklingen av skatteintäkterna.

I linje med de finansiella målen är resultatnivåerna tillräckliga för att täcka kostnaderna för hela pensionsskulden samt bibehålla realkapitalet. Självfinansieringsgraden av investeringarna är 82 procent respektive 143 procent 2007 och 2008. Investeringen i nya pendeltåg beräknas enligt gällande planer slutföras 2007. Självfinansieringsgraden 2007 exklusive pendeltågen är 95 procent.

3.4 Personal inklusive hälsa, jämställdhet och mångfald

Övergripande personalstrategiskt mål:

Stockholms läns landsting ska vara en konkurrenskraftig arbetsgivare. Medarbetarna ska känna arbetsglädje, stolthet, engagemang och framtidstro och organisationen ska kännetecknas av kompetens och långsiktig verksamhetsutveckling.

Delmål: Landstingets medarbetarenkät som följer upp medarbetarnas upplevelse av ledarskap, arbetsmiljö och arbetsförhållanden ska under 2006 ge ett förbättrat nöjd-medarbetarindex för koncernen.

Den nya sjukvårdsstrukturen kräver ett förnyat arbetssätt mellan olika kompetenser där nya samverkansformer, ny kompetens med mera måste utvecklas. Förändringen handlar i hög grad om värderingar, förhållningssätt och ett nytt sätt att arbeta i den dagliga verksamheten och berör både medarbetare, grupper och organisation. Det personalstrategiska arbetet ska inriktas på att skapa förutsättningar för ett gott medarbetarskap och ge chefer möjlighet att utöva ett förtroendefullt och engagerat ledarskap.

Förvaltningar och bolag arbetar strategiskt för att uppfylla de övergripande målen. Inom fokusområdena ledarskap, medarbetarskap och medarbetarnas hälsa finns mått och mål formulerade i styrkort och personalstrategiska handlingsplaner. Särskilda satsningar planeras inom hela ledarskaps- och kompetensförsörjningsområdet. Flera verksamheter deltar i det 2-åriga EU projekt som påbörjades hösten 2005 med syftet att ska ta fram en koncerngemensam modell för kompetensanalys och kompetensutveckling. Detta verktyg skall användas för att genomföra kompetensutveckling utifrån den strukturförändring som sker inom hälso- och sjukvården.

Övergripande mål inom arbetsmiljö- och hälsoområdet:

Landstinget ska ha attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser med engagerat ledarskap, medarbetarinflytande och aktivt arbetsmiljöarbete som bidrar till måluppfyllelse och verksamhetskvalitet. Långsiktigt ska landstingets genomsnittliga sjukfrånvaro uppgå till högst 18 dagar per anställd.

Delmål: Förvaltningar och bolag genomför uppföljning av arbetsmiljö- och hälsoarbetet i samband med verksamhetsberättelsen. Under budgetåret ska den genomsnittliga sjukfrånvaron minska från 23 dagar (2004) till högst 21 dagar per anställd 2006.

Arbetsmiljö- och hälsoarbetet fokuseras på förebyggande åtgärder. För att uppnå landstingets mål genomför förvaltningar och bolag arbetsmiljö- och friskvårdsprojekt och utvecklar uppföljningssystemen, bland annat genom att arbeta med hälsobokslut. Genom samverkan med försäkringskassa och företagshälsovård effektiviseras rehabiliteringsarbetet för att kunna bedrivas i enlighet med intentionerna i landstingets rehabiliteringsgaranti. Projekt för rehabilitering av långtidssjukskrivna genomförs. Särskilda åtgärder planeras för att öka säkerheten och förebygga hot och våld. Jämställdhet och mångfald är prioriterade områden under 2006.

Inom hälso- och sjukvården pågår ett aktivt förändringsarbete för att i samarbete med andra vårdaktörer utveckla verksamheten. Flera faktorer bidrar till att det ställs nya krav på verksamhetsutveckling och förändrade arbetssätt, t ex anpassningen av den svenska arbetstidslagstiftningen till EU:s regler som har beslutats av riksdagen. Reglerna kommer att gälla fullt ut för Stockholms läns landsting från och med den första januari 2007. Mot denna bakgrund ska dagens arbetstidsförläggning ses över för att kunna anpassas till det nya regelverket.

Övergripande personalekonomiskt mål:

Landstingskoncernen ska ha kontroll över personalkostnadsutvecklingen samt säkerställa behovet av rätt kompetens och bemanning.

Delmål: Koncernens bemanningskostnader får totalt sett inte öka mer år 2006 än 2,6 procent jämfört med budget 2005

Personalförsörjningsläget inom hälso- och sjukvården har i hög grad förbättrats och arbetet under 2006 kommer att inriktas på att behålla en stabil bemanning. Personal- och kompetensförsörjningsplaner upprättas och personalresurserna ska nyttjas på bästa sätt i förhållande till patienternas behov. Utgångspunkten är att verksamheterna så långt möjligt ska kunna bemannas med egna medarbetare. Kostnadsuppföljningen ska förbättras genom systemutveckling och intern kontroll. Som ett led i detta ska förvaltningar och bolag inom hälso- och sjukvården (inkl Tandvården) finnas i ett PA-system och systemets funktioner avsevärt förbättras genom implementeringen av den nya versionen av Palett.

Under 2006 kommer samtliga förvaltningar och bolag att

- genomföra landstingets medarbetarenkät med åtföljande åtgärdsplaner,
- utarbeta ett kompetensutvecklingsprogram utifrån sin verksamhetsplan,
- upprätta en plan på två års sikt för sin personalförsörjning,
- ta fram en separat jämställdhetsplan respektive en separat mångfaldsplan,
- planera för att kunna tillämpa nya arbetstidsreglerna from 1 januari 2007,
- tillse att bemanningskostnaderna inte ökar utöver angiven nivå.

I allt budgetarbete skall jämställdhetsaspekten beaktas genom att statistik och nyckeltal redovisas könsuppdelat.

3.5 Jämställdhet ur ett medborgarperspektiv

Jämställdhet innebär att kvinnor och män ska ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter under livets alla skeden. All verksamhet i landstinget ska genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv. Målet är att jämställdhetsperspektivet ska integreras i alla beslut som fattas så att den vård och service/tjänster som landstinget tillhandahåller länets invånare kommer flickor och pojkar, kvinnor och män tillgodo på ett rättvist och jämställt sätt. Detta ger en ökad kvalitet på de olika verksamheterna och bättre användande av medlen. Bland de särskilda insatser som kommer att genomföras under 2006 kan följande noteras.

- För att öka kunskapen hos våra medarbetare kommer ett program, ”3x arbetsplatsträffar” att genomföras för att öka kunskapen om jämställdhet
- Lokala jämställdhetsplaner ska tas fram
- Jämställd vård och trafik ska utvecklas i landstingets upphandlingar

3.6 Miljö

Övergripande miljömål

Arbetet med att uppnå de övergripande miljömålen i landstingets miljöprogram Miljö Steg 4, som ska vara uppfyllda år 2006, går nu in i sin slutfas. Samtliga bolag och förvaltningar kommer att vara certifierade enligt den internationella miljöstandarden ISO 14001 till utgången av 2006.

SL:s stora satsning på förnybara drivmedel möjliggör för landstinget att nå målet att minst en fjärdedel av landstingets person- och varutransporter ska utföras med förnybara drivmedel. Måluppfyllelse kräver dock att förvaltningar och bolag bidrar mer aktivt genom att i så stor utsträckning som möjligt handla upp/leasa miljöbilar vid förnyelse av bilparken. Koncernledningen föreslår därför att en plan ska tas fram för att säkra att ambitionen genomförs.

Målet att minst 75 procent av värme och elektricitet ska komma från miljöanpassade energikällor och att den totala energikonsumtionen inte ska ha ökat jämfört med år 2000 är redan uppnått.

När det gäller målet att minst hälften av alla identifierade mark- och byggnadsföroreningar ska vara sanerade blir svårbedömt om detta mål nås eller inte. Ett omfattande arbete med identifiering av föroreningar pågår hos både SL och Locum. Detta kan naturligtvis innebära att det upptäcks fler föroreningar som inte hinner saneras till utgången av 2006 men för framtiden är det värdefullt att en mer omfattande kunskap inhämtas om totala innehavet av föroreningar i landstingets fastigheter.

Handlingsplaner för att minska läkemedelsrester i naturen kommer att finnas vid alla berörda förvaltningar/bolag. Landstinget har under året deltagit i utveckling av ett nationellt system för att miljöbedöma läkemedel som bland annat resulterar i att miljödata presenteras i FASS. Landstinget fortsätter också sitt eget arbete med att miljöbedöma läkemedel vid upphandling. Ett utvecklingsarbete kommer att bedrivas i samverkan med Stockholm Vatten vad gäller att utvärdera vilka halter av läkemedel som idag finns i ytvatten och dricksvatten och fisk.

Lustgasutsläpp från landstingets verksamhet till atmosfären ska vara reducerade till hälften jämfört med år 2000. En världsunik reningsanläggning för lustgas har installe-

rats vid förlossningsavdelningen vid Karolinska-Huddinge. Själva reningsanläggningen fungerar utmärkt med över 90% reningsgrad, men svårighet att samla upp lustgasen från rumsluften i tillräckligt hög utsträckning medför att den totala reningseffekten blir lägre. Under året måste liknande anläggningar installeras både på Södersjukhuset och Danderyds Sjukhus samt uppsamlingsproblemet lösas för att målet ska uppnås. Kostnaden för detta ska delas lika mellan Locum/LFS och respektive sjukhus.

Miljökrav vid upphandling

Landstinget har under många år ställt miljökrav vid de centrala upphandlingarna. Uppföljningen och efterlevnaden av dessa kan förbättras ytterligare både vad det gäller mot leverantör och vid de interna avropen och detta arbete kommer intensifieras under 2006.

3.7 GVD-programmet

Landstingsstyrelsen fattade i februari 2004 beslut om en IT-strategi för hälso- och sjukvården inom Stockholms läns landsting. Genom att utgå från den enskilde patientens behov skapas förutsättningar för bättre och effektivare processer och för utveckling av vårdens kvalitet, tillgänglighet, struktur, organisation och arbetsformer. Vidare baseras IT-strategin på 3S-konceptets genomförande och utveckling av nya arbetsformer, inte minst i närsjukvården. En bärande tanke är att all landstingsfinansierad vård skall dokumenteras i en för patienten över hela livstiden sammanhållen dokumentation som skall vara tillgänglig för patienten själv och alla behöriga vårdgivare som tar aktiv del i vård och behandling av patienten. För att förstärka patientens integritet skall, där så är tillämpligt, patienten aktivt lämna medgivande till aktuella vårdgivare att ta del av vårdinformationen. Konceptet kallas GVD som står för gemensam vårddokumentation.

Patienten/medborgaren skall genom GVD med Vårdguiden som patientportal få bättre möjligheter att vara en aktör i arbetet med den egna hälsan och sjukdomen genom att ha tillgång till och själv kunna berika dokumentationen. GVD kommer också att kunna ge utveckling och forskning bättre underlag och data och förenkla införandet av nya metoder och forskningsresultat.

GVD-infrastrukturen finns nu till stora delar på plats med en upphandlad lagringstjänst och en portal med behörighetsadministration vilket bland annat innebär möjligheter till en säker lagring och åtkomst till data.

I och med att den grundläggande tekniken för att möjliggöra GVD nu successivt sätts i drift övergår arbetet kring GVD i ett nytt skede. Därför har ett särskilt GVD-program etablerats under hösten för att ansvara för de tillämpningar och stödtjänster som skall göra det möjligt för patienter och vårdpersonal att ta till vara de möjligheter som skapas. GVD-programmet ansvarar för prioritering och genomförande av de projekt som krävs för att GVD-målen skall uppnås. GVD-programmets styrgrupp fastställde 2005-10-11 en programplan för det fortsatta arbetet. Detta innebär att arbetet med prioritering och tidsplanering nu intensifieras tillsammans med programmens intressenter.

En preliminär prioritering inför 2006 innebär

- stöd för beställnings- och svarshantering,
- patientöversikt,
- behörighetsmodell samt stödfunktioner,
- ordinationsstöd läkemedel (i samarbete med VGR, Skåne och Apoteket),
- gemensamt patientadministrativt system,
- publicering av vårddata från andra vårdssystem i GVD.

Vid sidan av GVD-programmet intensifieras arbetet med den konsolidering som påbörjats av applikationer och teknisk infrastruktur samt en översyn av nuvarande IT-organisation. Detta arbete gör att de samlade IT-kostnaderna i vården kan begränsas.

En modell för kostnadsfördelning och finansiering av GVD-programmet skall presenteras i direktiven för budget 2007. Utvecklingsarbetet under år 2006 medför centrala investeringar som från 2007 kommer att hanteras i enlighet med denna modell. Dessa kostnader beräknas till 80 miljoner kronor under 2006 och finns reserverade under koncernfinansiering i föreliggande budgetförslag.

4. Budget för hälso- och sjukvården

4.1 Den samlade hälso- och sjukvården

4.1.1 Verksamheten

Målet för hälso- och sjukvården är god hälsa och vård på lika villkor för hela befolkningen. Landstingets uppgift är att erbjuda invånarna en hälso- och sjukvård med utgångspunkt från befolkningens behov och med beaktande av principen att de som har de största behoven ska ges företräde till vården.

Genom de avtal och vårdöverenskommelser som ingås med olika vårdgivare har invånarna tillgång till ett brett vårdutbud som täcker både akuta och långsiktiga vårdbehov inom i stort sett alla vårdområden. Resurserna fördelas till olika delar av länet och till olika behovsgrupper utifrån analyser av vårdbehoven. Utbudet omfattar akut-somatisk vård, primärvård, psykiatrisk vård, geriatrisk vård, annan specialiserad vård, habilitering, rehabilitering och tandvård. Förebyggande insatser och folkhälsoarbete bedrivs också av olika vårdgivare och i samverkan med kommuner och andra intressenter. Landstinget svarar också för finansieringen av den del av läkemedelskostnaderna som inte patienterna själva står för.

Det finns över 170 vårdcentraler/husläkarmottagningar i länet. Ett tjugotal primärvårdsjourer har öppet kvällar och helger och ett antal närakuter ger tillgång till sådan akut behandling som inte kräver akutsjukhusens resurser. I länet finns sex akutsjukhus varav Karolinska Universitetssjukhuset mer och mer inriktas på den högspecialiserade vården samt forskning och utbildning. Specialiserad vård ges också utanför akutsjukhusen vid olika kliniker och mottagningar som ofta drivs i privat regi med finansiering från landstinget. Ambulanssjukvård, hjälpmedel för funktionshindrade och sjukresor är andra verksamheter som landstinget också ansvarar för.

Huvuddelen av vården ges vid sjukhus, vårdcentraler och andra mottagningar som drivs i landstingets egen regi medan vård som ges vid verksamheter som drivs i privat regi svarar för cirka 25 procent av vårdens kostnader.

Stockholms läns landsting skall verka för en god och jämlik hälsa i befolkningen. Alla studier pekar på behovet av ökade insatser av såväl hälsofrämjande som förebyggande karaktär. Som huvudman för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och den regionala utvecklingsprocessen i länet kan SLL påverka befolkningens hälsa på många sätt. En grund har lagts för ett mer systematiskt arbete med hälsans bestämningsfaktorer genom den Folkhälsopolicy som beslutades under 2005 och är ett styrande dokument för alla SLL:s verksamheter. Centrum för folkhälsa inom Forum har ett ansvar att förmedla kunskap och stödja implementeringen inom SLL:s verksamheter och inom nyckelverksamheter i länet.

De övergripande målen för hälso- och sjukvården budgetåret 2006 är att

- befolkningens hälsa är god och att befolkningen erbjuds en kvalitativt god och lätt tillgänglig sjukvård i rimlig tid och på lika villkor,

- den långsiktiga satsningen på närsjukvården fortsätter, bland annat att den gradvis tar ett större ansvar för bassjukvården,
- Karolinska Universitetssjukhuset i högre grad än idag koncentrerar sin verksamhet på högspecialiserad vård, forskning och utbildning,
- läkemedelsanvändningen är effektiv bland annat genom fortsatt implementering av läkemedelsstrategin med fokus på patientnytto-, miljö- och ett kostnadsperspektiv,
- FoUU-arbetet är i internationell framkant och främjar hälsan i länet,
- att ekonomin är i balans.

Ett flertal initiativ och förändringar kommer att genomföras under budgetåret för att ytterligare förbättra måluppfyllelsen och nedan finns några exempel på sådana.

Vårdgaranti

Staten och landstingen har kommit överens om att införa en utvidgad nationell vårdgaranti som gäller från och med den 1 november 2005.

Sedan tidigare gäller en besöksgaranti som innebär att patienten ska kunna komma i kontakt med vården – per telefon eller personligen – samma dag som man söker, och att patienten sedan vid behov ska erbjudas läkarbesök i primärvården inom sju dagar. Om remiss utfärdas till specialistvården, ska patienten erbjudas tid där inom tre månader.

Den nya behandlingsgarantin innebär att patienten även garanteras möjligheten att få beslutad behandling inledd inom 90 dagar. Garantin omfattar all planerad behandling som utförs inom den landstingsfinansierade vården.

Ett omfattande arbete pågår nu för att möjliggöra utvidgningen och göra hela vårdgarantin välkänd hos vårdgivare och patienter. Beställare Vård har gjort extra vårdbeställningar inom bland annat ortopedi (höft- och knäplastiker, ryggkirurgi, fotkirurgi), plastikkirurgi, thoraxkirurgi, urologi, ÖNH-kirurgi och neuropsykiatriska utredningar. På längre sikt är målet att all den vård som krävs för att kunna uppfylla vårdgarantin, ska rymmas inom befintliga vårdavtal. Ett brett arbete med att skapa tillämpningsrutiner, kvalitetssäkra vårdköer/ väntelistor, förankra hos vårdpersonal samt informera patienter och allmänhet har också inletts. En del mera långsiktigt arbetet med att se över indikationsgränser och annat för att göra vården mer ändamålsenlig har påbörjats. Förberedelser för att följa upp genomförande och utfall är på gång.

Ökad tillgänglighet i närsjukvården

Enligt landstingsfullmäktiges beslut om sjukvårdsstrukturen i Stockholms län (3S-utredningen) ska närsjukvården fortsätta att utvecklas. Akutverksamhet som inte kräver akutsjukhusens resurser överförs till närsjukvården. Det akuta omhändertagandet i närsjukvården vidareutvecklas genom en förbättrad sjukvårdsrådgivning och en ökad tillgänglighet vid husläkarmottagningar och vårdcentraler. Nya närakuter ska inrättas på flera håll i länet (Södermalm, Farsta och Skärholmen) och äldres möjligheter att få hembesök ska förbättras.

Tillgängligheten förbättras bland annat genom möjlighet till besök kvällar och helger samt besöksgarantier. Uppföljning och mätning av telefontillgänglighet kommer att

genomföras och resultaten kommer att påverka ersättningen till vårdcentralerna. De lokaler som upplåts för landstingsfinansierad verksamhet ska vara fysiskt tillgängliga för personer med funktionshinder.

Cancersjukvården

Antalet personer som insjuknar i cancer i Stockholmsregionen ökar. Parallellt sker en utveckling mot öppnare vårdformer och cytostatikabehandling utförs nu i allt större utsträckning i öppen vård och dagvård. Strålningsverksamheten i länet har under flera år inte alltid fungerat optimalt bland annat på grund av svårigheter att rekrytera personal framförallt sjuksköterskor. Utvecklingen inom cancersjukvården 2006 kommer därför att särskilt följas upp och under innevarande år kommer en utvecklingsplan att tas fram som ett underlag för prioriteringarna inom cancervården under 2006 och 2007. Dessutom görs en utredning av hur det palliativa vårdbehovet ser ut och hur detta bäst kan tillgodoses.

Onkologiskt centrum

Onkologiskt centrum är till stora delar en regionverksamhet som styrs via samverkansnämnden Stockholm-Gotland. Under 2005 har verksamheten utretts och resultatet ligger till grund för den förändring som här föreslås. Uppdraget för onkologiskt centrum skall vara att dels öka kunskaperna om cancersjuklighet och om hur cancersjukvården fungerar genom kontinuerlig uppföljning och utvärdering av vården dels vårdprogramverksamhet. Viktiga delar är att svara för regional cancerregistrering och kallelseadministration vad gäller screening. Beslutande organ kring övergripande uppdrag och styrning är samverkansnämnden Stockholm-Gotland. Vad gäller resurser tar respektive huvudman beslut. Då onkologiskt centrum har ett brett uppdrag som inte bara inbegriper den rent onkologiska verksamheten behöver det tillskapas en styrgrupp med bred förankring i vården och hos beställarna hos de båda huvudmännen. Under utredningen och den efterföljande processen har det kommit fram starka önskemål om att onkologiskt centrum organisatoriskt skall komma närmare vården och att den naturliga placeringen är Karolinska universitetssjukhuset. Utredningen har också jämfört vår regions resurser för verksamheten med andra regioner och funnit att dessa ligger under genomsnittet vilket också manifesterats i svårigheter att nå upp till bland annat full registreringsfrekvens i nationella register. Därför föreslås en resursförstärkning med 3,2 miljoner kronor.

Njurmedicin

Fullmäktiges beslut med anledning av 3S-utredningen innebär att den högspecialiserade njursjukvården koncentreras till Karolinska Universitetssjukhuset och att även FoU-verksamheten huvudsakligen lokaliserar till Karolinska Universitetssjukhuset och där har sin tyngdpunkt i Huddinge. Det fortsatta utredningsarbete som genomförts har resulterat i följande förslag.

- De njurmedicinska verksamheterna vid Danderyds sjukhus och Södersjukhuset skall ha samma inriktning men kan ges olika organisatoriska lösningar
- Dialysverksamheten vid Löwenströmska sjukhuset, som idag administreras av Karolinska Universitetssjukhuset, knyts organisatoriskt till Danderyds sjukhus för att bättra svara mot sjukhusets nya upptagningsområde

- Danderyds sjukhus föreslås få i uppdrag att - inom ramen för egen nuvarande dialys verksamhet och dialysverksamheten vid Löwenströmska - utreda förutsättningarna för decentraliserad vård med dialysenhet förlagd till Norrtälje sjukhus och differentierad vård med ett ökat inslag av självdialys och hemdialys
- Jour- och beredskapsorganisationen för den samlade njurmedicinska vården i länet bör samordnas

Jourorganisationen för ballongsprängning

Jourorganisationen för ballongsprängning av hjärtats kranskärl (PCI) koncentreras till Karolinska Solna (7 dygn per vecka) och SöS (5 dygn per vecka). Detta innebär troligen ett ökat flöde av akuta patienter till framför allt Karolinska Solna då indikationerna för detta ingrepp nu utvidgats.

Handkirurgi

Den handkirurgiska kliniken kommer att överföras till Karolinska Universitetssjukhuset den 1 januari 2007 och inte som tidigare planerat under budgetåret 2006.

Elektiva höft- och knäledsplastiker

Elektiva höft- och knäledsplastiker, utförda av Karolinska Solna på Löwenströmska Sjukhuset, totalt cirka 175 operationer per år, överförs till Södersjukhuset.

Mammografiscreening

Åldersintervallet för mammografiscreening utökas successivt från åldersgruppen 50-69 år till att också omfatta kvinnor i åldersgruppen 40 – 49 år. Mammografiscreeningen kommer också att digitaliseras och denna planeras vara fullt genomförd 2007. De investeringar i mammografidigitalisering som under 2006 planeras vid Karolinska Universitetssjukhuset och Södersjukhuset samordnas i syfte att anskaffa kompatibel utrustning samt genomförs i linje med SMIL-projektet.

Revidering av ersättningssystemet inom akutsomatisk öppenvård

Den 1 januari 2006 införs ett nytt beskrivnings- och ersättningssystem för somatisk specialistvård, något som berör de flesta sjukhus. Förändringen gäller öppenvård, dagkirurgi och dagmedicinska besök På sikt är avsikten att samtliga producenter ska övergå till det nya beskrivnings- och ersättningssystemet. De största förändringarna jämfört med dagens system är följande.

- Väsentligt bättre möjligheter att beskriva all somatisk specialistvård
- Det SLL-interna ersättningssystemet KÖKS ersätts av ett nationellt system med stabilt regelverk
- Underlaget för ersättning kommer att utgöras av diagnos- och åtgärds-koder

Förändrat uppdrag för akutmottagningen vid Karolinska Solna

Uppdraget för akutmottagningen förändrades från och med april 2005. Det innebär att patienter i större utsträckning än tidigare hänvisas till närsjukvården. Patienter som bor i norra och västra länet och som behöver uppsöka en akutmottagning hänvisas till antingen Danderyds sjukhus eller Capiro S:t Görans sjukhus. Helårseffekten 2006 av det förändrade uppdraget innebär att cirka 26 500 akutbesök och cirka 5 300

akuta vårdtillfällen färre kommer att utföras vid Karolinska Solna än vad som annars hade varit fallet. Karolinska erhåller 2006 ett omställningsbidrag på 35 miljoner kronor då det erfarenhetsmässigt tar lång tid att anpassa organisationens inre struktur och personaldimensionering till ett reducerat uppdrag.

Gemensam organisation för hälso- och sjukvård och omsorg i Norrtälje kommun

Från och med 1 januari 2006 sker en stor omstrukturering av hälso- och sjukvården och omsorgen i Norrtälje. Tillsammans med Norrtälje kommun bildar Stockholms läns landsting en gemensam nämnd, vilken får beställar- och befolkningsansvar för hälso- och sjukvården och omsorgen i Norrtälje kommun. Landstinget och kommunen bildar ett gemensamt kommunalförbund, som står som ägare av aktierna i det omvandlade sjukhusbolaget, i vilket dagens verksamhet vid Norrtälje sjukhus blir en del. Verksamheten utökas dels med primärvården i Norrtälje som för närvarande drivs av SLSO och dels med omsorgsverksamheten som för närvarande drivs av Norrtälje kommun. Det ekonomiska konsekvenserna kommer att vara beaktade i den slutliga budgeten för 2006.

Infektionssjukvården på Danderyds sjukhus

Huvudmannskapet för infektionssjukvården på Danderyds sjukhus överfördes den 1 maj 2005 från Karolinska Universitetssjukhuset till Danderyds sjukhus och får en helårseffekt budgetåret.

GVD-programmet

GVD-programmet (se avsnitt 3.6) är av strategisk betydelse för hälso- och sjukvårdens framtida utveckling. Det innebär också att väsentliga delar av hälso- och sjukvårdens utvecklingskraft kommer att kanaliseras till aktiviteter inom ramen för detta program.

Utvecklingsfrågor

Forum för kunskap och gemensam utveckling bildades under 2005 för att stärka utvecklingskraften och samla utvecklingsarbetet inom landstingets hälso- och sjukvård. I Forum har samlats bland annat tidigare samhällsmedicin, det medicinska programarbetet, LSF vårdersättning och läkemedelsverksamheter.

Landstingsstyrelsen har tidigare beslutat om tre viktiga utvecklingsområden för vården som Forum ska arbeta med under 2006.

- Ett samlat grepp om uppföljningen av vård och hälsa
- GVD-program som stödjer verksamhetsutveckling
- Ökat stöd till verksamhetsnära förbättringsarbete

Inom Forum kommer omfattande insatser att ske inom dessa områden under 2006. Som exempel handlar det om att samordna arbetet med att ta fram indikatorer och mätmetoder för landstingets uppföljningsdimensioner för vård och hälsa. Forum ska också bidra till GVD-programmets ambitioner att IT-utvecklingen blir ett stöd för verksamhetens utveckling. Stöd ska ges till utbyte av erfarenheter och att bygga nätverk mellan de som arbetar med lokal verksamhetsutveckling.

Forum ska också arbeta vidare med projekt och satsningar inom centrum för folkhälsa. Det gäller bland annat genomförande av landstingets folkhälsopolicy och sam-

ordning av olika satsningar på hälsa i landstingsfinansierad verksamhet. Ett långsiktigt avtal rörande FoUU och folkhälsa kommer att utarbetas i samverkan mellan KI och SLL under året. Centrum för vårdutveckling ska bland annat arbeta med att ta fram evidensbaserad kunskap om läkemedel och andra behandlingsformer och att göra den kunskapen användbar.

4.1.2 FoUU

Stockholms läns landsting har ett avtal med Karolinska Institutet om ett bredare och djupare samarbete inom FoUU. Avtalet kompletterar det nationella ALF-avtalet som reglerar statens ersättning till landstingen för deras medverkan i läkarutbildningen och den kliniska forskningen. En gemensam organisation har byggts upp för att styra forsknings-, utvecklings- och utbildningsarbetet.

Under 2006 satsar landstinget och staten tillsammans, via ALF-medlen, cirka 1,1 miljarder kronor tillsammans på forskning, utveckling och utbildning inom hälso- och sjukvården. Cirka 40 procent av medlen har investeras i utbildning och 60 procent i forskning och utveckling.

På den politiska nivån leds frågorna av ett särskilt FoUU-utskott.

Under år 2005 har FoUU-kansliet infört ett nytt projektansökningssystem och genomfört den första sökomgången till den nya ALF-projektmodellen. För år 2006 har cirka 135 miljoner kronor fördelats till ett stort antal projekt. Inför år 2007 planeras en ny sökomgång.

Den forskning och utveckling som bedrivs har betydelse för utvecklingen av hälso- och sjukvården i hela landet och är på vissa områden även internationellt banbrytande. En viktig orsak till detta är det långvariga samarbetet med Karolinska Institutet (KI), Sveriges enda medicinska universitet.

Landstingets fokus för den kliniska forskningen är att den ska ha tydlig koppling till hälso- och sjukvårdens behov och att forskningens rön skall kunna omsättas i klinisk praxis inom en snar framtid. Det innebär att forskningen inriktas på de områden som är aktuella i samhället och som påverkar behoven inom hälso- och sjukvården idag och i framtiden.

Genusperspektiv och patientnytta skall prioriteras genom kravet att forskningsresultaten skall komma både män och kvinnor tillgodo, ur såväl biologisk som social synvinkel.

Landstinget har också del i ansvaret för de vårdinriktade utbildningar som bedrivs inom regionens gymnasie- och högskolor, främst genom att tillhandahålla professionell handledning och kliniska utbildningsplatser; den del av utbildningen som sker i sjukvårdsmiljö. Landstingets sjukvård, inklusive privata vårdgivare med vårdavtal, tillhandahåller årligen mer än 70 000 veckor verksamhetsförlagd utbildning för de medellånga vårdutbildningarna vid länets högskolor och läkarutbildningen vid Karolinska Institutet.

4.1.3 Resultatbudget

Mkr	Budget 2005 *	Budget 2006	Ändring 06/05
SLL-externa intäkter	3 757	3 951	5,2%
SLL-interna intäkter	35 975	36 303	0,9%
<i>Summa intäkter</i>	<i>39 732</i>	<i>40 254</i>	<i>1,3%</i>
Personalkostnader	-17 300	-17 669	2,1%
Köpt vård	-10 704	-10 450	-2,4%
Läkemedel	-4 926	-5 163	4,8%
Övriga kostnader inkl. finansnetto	-6 752	-6 921	2,5%
<i>Summa kostnader</i>	<i>-39 682</i>	<i>-40 203</i>	<i>1,3%</i>
Resultat	50	51	
Årsarbetare	37 024	37 345	0,9%

**För att skapa jämförbarhet mellan åren har slutligt inrapporterad budget för 2005 bland annat justerats för organisationsförändringar inom landstingsstyrelsens förvaltning.*

Budgeten 2006 för landstingets hälso- och sjukvård är i balans. Besparingar på 113 miljoner kronor är budgeterade vilket är i linje med det beslut som fattades av landstingsfullmäktige i budget 2004. Kostnaderna 2006 budgeteras uppgå till cirka 40,2 miljarder kronor, vilket motsvarar en ökning på 1,3 procent jämfört med budget 2005.

Den budgeterade ökningen av landstingsbidraget till hälso- och sjukvårdens beställare uppgår till drygt en procent jämfört med budget 2005. Utrymmet för kostnadsökningar inom den samlade hälso- och sjukvården är därmed ytterst begränsat. Detta innebär bland annat indirekta krav på löpande vardagsrationaliseringar och kostnadsmedvetenhet hos enheterna ingående i den samlade hälso- och sjukvården.

Den totala personalkostnaden budgeteras öka med 2,1 procent jämfört med budget 2005 till 17,7 miljarder kronor. Jämfört med delårsprognos 2005 budgeteras en ökning med 0,8 procent eller 133 miljoner kronor. Antalet årsarbetare budgeteras öka med cirka en procent till 37 345. Jämfört med delårsprognos 2005 budgeteras en minskning med en procent eller 391 årsarbetare. Kostnaden för inhyrd personal budgeteras till 30 miljoner kronor, vilket motsvarar cirka 0,2 procent av den totala personalkostnaden.

Den budgeterade minskningen av externt köpt vård är av budgetteknisk karaktär. Den budgeterade ökningen under tvåårsperioden 2004 till 2006 är cirka sju procent.

SMIL (Smarta Inköp I Landstinget)

Landstingsstyrelsens förvaltning driver ett omfattande inköpsprojekt - SMIL-projektet - för att samordna och effektivisera landstingets inköp av varor och tjänster till sjukvårdssektorn (akutsjukhusen samt SLSO). Det syftar till att uppnå kontinuerliga besparingar hos vårdproducenterna. Projektets styrgrupp består av medlemmar ur landstingets koncernledning samt verkställande direktör eller motsvarande från flertalet av landstingets vårdproducenter. Samtliga upphandlings-/ inköpschefer vid vårdproducenterna har fått i uppdrag att utarbeta en treårsplan innehållande bland annat en gemensam vision för upphandling/inköp. Planen innehåller också informa-

tion om roller och nätverk, upphandlingsprocesser, nuvarande och framtida kompetens samt uppföljningsmetoder.

I ett pilotprojekt som omfattar inköp av IT (hårdvara, tjänster, licenser), tekniska hjälpmedel, läkemedel för slutenvård samt diverse vårdmaterial har identifierats en besparingspotential på upp emot 100 miljoner kronor och flera sjukhus har budgeterat realiserade besparingar redan 2006. Pilotprojektet har engagerat ett mycket stort antal medarbetare inom vården. Omfattande utbildning har hållits ute hos vårdproducenterna inom områden som prisharmonisering, anbudsprocess, standardisering, konsolidering av leverantörer, avtalslojalitet samt volymkontroll. I nästa etapp inom projektet kommer fokus att ligga på identifiering av möjliga besparingar inom områdena för tekniska hjälpmedel, tele samt operationsartiklar.

4.1.4 Investeringsbudget

De totala investeringarna inom sjukvården uppgår 2006-2010 till 7,0 miljarder kronor, varav 1,5 miljarder kronor avser 2006. Investeringarna omfattar ny- och ombyggnader i landstingsägda fastigheter (LFS), anskaffning av maskiner och inventarier samt ombyggnader i externt förhyrda lokaler.

Byggnadsinvesteringarna i landstingsägda fastigheter uppgår 2006 till 892 miljoner kronor. Objekt för att säkerställa drift och tillgänglighet samt objekt som följer av de i budget år 2004 beslutade strukturförändringarna inom sjukvården har prioriterats i planeringen. Under 2006-2010 avslutas reserv- och kraftförsörjning Karolinska Solna samt Rosenlund handikapp- och habilitering, Nybyggnad för rättspsykiatri Huddinge påbörjas. Ytterligare ett flertal stora nya objekt planeras att genomföras 2006-2010. Dessa objekt, bland annat nytt universitetssjukhus Solna (cirka 8 mdkr), ny akutbyggnad vid Danderyd sjukhus (cirka 750 mkr) samt operationssalar Huddinge (172 mkr) och Södersjukhuset (95 mkr) redovisas i investeringsplanen, men kommer med hänsyn till deras storlek att beredas i särskild ordning och föreläggas landstingsfullmäktige för beslut allteftersom beslutsunderlagen tas fram. Koncernledningen kommer att tillsammans med sjukhusen genomföra en inventering och utreda framtida kapacitet och utformning av operationssalar vid akutsjukhusen.

Investeringar i maskiner och inventarier uppgår 2006 till 592 miljoner kronor och avser framför allt anskaffning av medicinteknisk utrustning till akutsjukhusen. Bland större objekt noteras digitaliserad röntgenutrustning för mammografiscreening vid Karolinska Universitetssjukhuset (20 mkr) och Södersjukhuset (11 mkr) samt onkologisk behandlingsutrustning för planering av stråldosen (30 mkr).

4.2 Beställarorganisationen

4.2.1 Verksamhet

Hälsa- och sjukvårdsutskottets (HSU) uppdrag är att i en beställarroll ansvara för att befolkningen har tillgång till en god, jämställd och kostnadseffektiv hälso- och sjukvård. I uppdraget ingår att arbeta för sådana förändringar av arbetssätt och vårdstruktur att kostnaderna kan rymmas inom en långsiktigt hållbar landstingsekonomi. Följande inriktningsmål utgör grunden för beställarorganisationens budget år 2006.

- God hälsa i befolkningen
- Vård på lika villkor
- Kvalitativt god hälso- och sjukvård
- Sjukvård i god tid
- En värdig vård
- Kvalificerad närsjukvård
- En lätt tillgänglig närsjukvård
- Ekonomi i balans

Budgeten utgår från en fortsatt utveckling av närsjukvården, åtgärder för att förbättra vården för prioriterade grupper samt verksamhetsförändringar inom den somatiska specialistsjukvården. Akutverksamhet som inte kräver akutsjukhusens resurser överförs till närsjukvården. Ett flertal närkuter ska startas under 2006. Tillgängligheten per telefon och den fysiska tillgängligheten ska prioriteras, bland annat genom möjlighet till besök kvällar och helger samt besöksgarantier. Det akuta omhändertagandet i närsjukvården ska vidareutvecklas genom en förbättrad sjukvårdsrådgivning och ökad tillgänglighet vid husläkarmottagningarna/vårdcentralerna samt genom inrättande av äldretjänster.

4.2.2 Resultatbudget

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
SLL-externa intäkter	767	865	893	3,2%	16,4%
SLL-interna intäkter	35 616	35 173	35 091	-0,2%	-1,5%
- varav landstingsbidrag	35 435	34 422	34 833	1,2%	-1,7%
<i>Summa intäkter</i>	36 383	36 038	35 984	-0,1%	-1,1%
Köpt vård	-29 037	-30 065	-30 231	0,6%	4,1%
- varav Akutsjukvård	-15 387	-15 668	-15 856	1,2%	3,0%
- varav Närsjukvård	-11 693	-12 110	-12 324	1,8%	5,4%
Köpt tandvård	-626	-640	-656	2,5%	4,8%
Läkemedelsförmånen	-4 128	-4 332	-4 456	2,9%	7,9%
Övriga kostnader inkl. finansnetto	-2 266	-1 001	-641	-36,0%	-71,7%
<i>Summa kostnader</i>	-36 057	-36 038	-35 984	-0,1%	-0,2%
Resultat	326	0	0		
<i>Landstingsbidr. just. org. förändr.</i>	33 550	34 422	34 833	1,2%	3,8%

Hälso- och sjukvårdsutskottets budget för år 2006 är i balans. Landstingsbidraget till hälso- och sjukvården uppgår år 2006 till 34,8 miljarder kronor, vilket är en uppräkningsökning med 1,2 procent jämfört med föregående år. Sett över tvåårsperioden 2004-2006 har bidraget ökat med 3,8 procent justerat för organisationsförändringar.

Organisationsförändringar har medfört att posten "övriga kostnader" enligt resultaträkningen ovan minskat kraftigt under perioden 2004 – 2006.

I landstingsbidraget 2006 till HSU ingår följande prognostiserade statsbidrag.

- Tillgänglighet i vården 260 miljoner kronor

- Vårdgaranti 105 miljoner kronor
- Läkemedelsförmånen 4 103 miljoner kronor
- HIV/AIDS 33 miljoner kronor

Staten och landstingen har kommit överens om att införa en utvidgad nationell vårdgaranti som gäller från och med den 1 november 2005. Koncernledningen föreslår att landstingsbidraget till HSU ökas med 73 miljoner kronor avseende åtgärder för nationella vårdgarantin. HSU:s slutliga budget kommer att justeras med anledning av detta.

Koncernledningen föreslår vidare att patientavgiften för röntgen och fysiologiska laboratorieundersökningar höjs från 100 kronor till 150 kronor, vilket medför en intäktsökning på cirka 20 miljoner kronor.

4.3 Producentorganisationen

Producentorganisationen består av de producenter av hälso- och sjukvård som landstinget äger. Ägarstyrningen utövas av ägarutskottet som i sitt arbete stöds av en personalberedning och en investeringsberedning. Producentorganisationen består i huvudsak av Stockholms läns sjukvårdsområde, länets akutsjukhus med ett undantag och Folk tandvården. De övergripande målen för producentorganisationen 2006 framgår ovan under den samlade hälso- och sjukvården.

4.3.1 Stockholms läns sjukvårdsområde

Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) består av tolv närsjukvårdsområden med 116 resultatenheter inom primärvård, geriatrik och avancerad sjukvård i hemmet, tre länsövergripande verksamheter inom barn- och ungdomspsykiatri, beroendevård och handikapp & rehabilitering samt 11 resultatenheter inom vuxenpsykiatri. Utöver detta finns bland annat centrum för allmänmedicin, tolkcentral och försörjningsverksamhet. Psykiatrien står för ca 41 procent av de totala kostnaderna, geriatriken 11 procent och primärvården för 33 procent av kostnaderna.

Antalet vårdplatser inom geriatriken uppgår till ca 550 och inom psykiatrien till ca 750. Primärvårdens besök är budgeterade att öka med 3 procent jämfört prognos för 2005. Geriatrisk produktion skattas vara oförändrad. Psykiatrisk slutenvård beräknas minska med 4 procent samtidigt som öppenvården ökar med 4 procent jämfört prognos 2005.

Tre närakuter har startat under 2005 och ytterligare utbyggnad är beräknad till 2006. Nio resultatenheter inom primärvården i Salem, Nykvarn och Södertälje har överförs från SLSO till en gemensam förvaltning med Södertälje sjukhus under april 2005. Från årsskiftet lämnar SLSO över primärvården i Norrtälje till en ny vårdorganisation med Norrtälje sjukhus och Norrtälje kommun. Den sistnämnda verksamhetsövergången har inte beaktats i SLSO:s budgetunderlag, utan kostnader och intäkter för Norrtäljes verksamheter ingår alltså i budgetunderlaget för år 2006. Detta kommer att justeras vid slutlig budgetrapportering.

Resultatbudget

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
SLL-externa intäkter	566	531	588	10,6%	3,8%
SLL-interna intäkter	7 770	7 836	7 835	0,0%	0,8%
<i>Summa intäkter</i>	8 336	8 367	8 422	0,7%	1,0%
Personalkostnader	-5 689	-5 938	-5 993	0,9%	5,3%
Övriga kostnader inkl. finansnetto	-2 474	-2 394	-2 394	0,0%	-3,2%
<i>Summa kostnader</i>	-8 163	-8 332	-8 387	0,7%	2,7%
Resultat	172	35	35		
Årsarbetare	12 693	12 560	12 450	-0,9%	-1,9%

Det budgeterade resultatet på 35 miljoner kronor motsvarar det resultatkrav som finns i budgetdirektiven. En ramöverenskommelse är träffad med Beställare vård om 0,5 procent ökning av ersättningen 2005 vid oförändrad verksamhet. I budget för 2005 ingår budgetmedel för primärvården i Salem, Nykvarn och Södertälje. Den budgeterade kostnadsökningen blir därmed 0,7 procent jämfört med budget 2005. Vid justering för denna primärvård uppgår den budgeterade kostnadsökningen 2006 till 2,9 procent.

Investeringar

Budgeterade investeringar 2006 för maskiner och inventarier uppgår till 45 miljoner kronor. Ombyggnationer i externt förhyrda lokaler planeras för totalt cirka 15 miljoner kronor och nya byggnationsinvesteringar beräknas till 44 miljoner kronor. Dessutom planeras för en nybyggnation för rättspsykiatri i Huddinge (523 mkr).

4.3.2 Karolinska Universitetssjukhuset

Karolinska Universitetssjukhuset (Karolinska) är ett av Europas största sjukhus och har totalt cirka 1 700 vårdplatser. Produktion av slutenvård 2006 uppskattas till cirka 99 400 vårdtillfällen, varav cirka 5 400 är vårdtillfällen härrör från utomlänns- eller utlandspatienter. I den öppna vården beräknas produktionen uppgå till cirka 1,3 miljoner besök.

Den stora utmaningen 2006 blir att realisera de besparingar på cirka 100 miljoner kronor som landstingsfullmäktige beslutade om i samband med budget 2004. Totalt kommer Karolinska under 2004-2006 att ha genomfört en kostnadsreduktion på cirka 600 miljoner. Under 2006 kommer effektiviseringsarbetet att fortsätta med inriktning mot struktur- och effektiviseringsprogram. Exempel på åtgärder som är beslutade eller planeras är en översyn av läkemedelshanteringen, reducering av jour- och beredskapslinjer, fortsatt samordning och koncentration av verksamheter.

Resultatbudget

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
SLL-externa intäkter	1 110	1 145	1 245	8,8%	12,2%
SLL-interna intäkter	9 165	8 963	9 156	2,1%	-0,1%
<i>Summa intäkter</i>	<i>10 275</i>	<i>10 108</i>	<i>10 401</i>	<i>2,9%</i>	<i>1,2%</i>
Personalkostnader	-6 445	-6 468	-6 548	1,2%	1,6%
Övriga kostnader inkl. finansnetto	-3 734	-3 640	-3 853	5,8%	3,2%
<i>Summa kostnader</i>	<i>-10 180</i>	<i>-10 108</i>	<i>-10 401</i>	<i>2,9%</i>	<i>2,2%</i>
Resultat	96	0	0		
Årsarbetare	14 498	13 820	13 989	1,2%	-3,5%

Karolinskas budget 2006 är i balans. Den budgeterade kostnadsökningen är 2,9 procent jämfört med budget 2005 och personalkostnaderna beräknas öka med 1,2 procent jämfört med budget 2005. I budgeten har inarbetats ett ägartillskott till Karolinska om 140 miljoner kronor i form av ett driftsbidrag.

Sett under en tvåårsperiod kommer Karolinska att ha reducerat antal årsarbetare med 3,5 % eller 509 årsarbetare. Prognosen för antalet årsarbetare år 2005 är 14 112 årsarbetare, vilket innebär att reduktionen mellan prognos 2005 och budget 2006 blir 0,9 procent.

Investeringar

Budgeterade investeringar i maskiner och inventarier år 2006 uppgår till 314 miljoner. De större objekten är dosplanering, onkologi (30 mkr), funktions PC, IT (25 mkr), mammografi digitala detektorer, ADR, (20 mkr). Byggnationer planeras för cirka 89 miljoner kronor, bland annat 11 transporthissar, Huddinge (22 mkr).

4.3.3 Södersjukhuset AB

Södersjukhuset AB (SöS) har norra Europas största akutmottagning och har totalt cirka 525 disponibla vårdplatser. Huvuduppdraget är att fokusera på akutsjukvård och de stora folksjukdomarna. På SöS opereras flest höftfrakturer i landet och det finns även en stor förlossningsverksamhet och neonatalvård. Produktionen av slutenvård 2006 uppskattas till 47 550 vårdtillfällen, varav 6 000 är förlossningar och öppenvården till 360 000 besök.

Handkirurgin på SöS skulle enligt tidigare planer flytta till Karolinska Universitetssjukhuset år 2006, men denna flytt har fördröjts till den 1 januari 2007. Denna senareläggning är inte inarbetad i SöS budgetunderlag utan kommer att justeras, vad gäller ekonomi och antal årsarbetare, i samband med slutlig budget.

Elektiva höft- och knäledsplastiker överförs till sjukhuset 2006 från Karolinska Universitetssjukhusets mottagning på Löwenströmska. Mammografiscreeningen är fördubblad jämfört avtal 2005 efter upphandling av Beställare Vård. Den 6 oktober i år startade akutmottagningen för våldtagna kvinnor, en enhet med 14 årsarbetare. En ny neonatalavdelning är färdig att tas i drift under november 2005, som en del i uppbyggnaden av förlossningskapaciteten.

Resultatbudget

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
SLL-externa intäkter	181	169	170	0,6%	-6,1%
SLL-interna intäkter	2 326	2 357	2 379	0,9%	2,3%
<i>Summa intäkter</i>	<i>2 507</i>	<i>2 526</i>	<i>2 549</i>	<i>0,9%</i>	<i>1,7%</i>
Personalkostnader	-1 545	-1 634	-1 643	0,6%	6,3%
Övriga kostnader inkl. finansnetto	-870	-892	-906	1,6%	4,1%
<i>Summa kostnader</i>	<i>-2 415</i>	<i>-2 526</i>	<i>-2 549</i>	<i>0,9%</i>	<i>5,5%</i>
Resultat	92	0	0		
Årsarbetare	3 518	3 608	3 608	0,0%	2,6%

Sös budget för 2006 är i balans. Den budgeterade kostnadsökningen är 0,9 procent jämfört med budget 2005 och den budgeterade personalkostnadsökningen beräknas öka med 0,6 procent jämfört budget 2005. Jämfört med årsbokslut 2004 uppskattas personalkostnadsökningen till 6,3 procent.

Investeringar

Budgeterade investeringar 2006 för maskiner och inventarier uppgår till 87 miljoner kronor. Det enskilt större objektet är digitaliserad mammografiutrustning (11 mkr). Byggnationer budgeteras för 14 miljoner kronor.

4.3.4 Danderyds Sjukhus AB

Danderyds Sjukhus AB (DS) bedriver planerad och akut sjukvård, främst för invånarna i norra Storstockholm och har totalt drygt 400 disponibla vårdplatser. Den huvudsakliga inriktningen är på internmedicin, rehabiliteringsmedicin, allmänkirurgi, ortopedi, obstetrik och gynekologi. Produktion av slutenvård 2006 uppskattas till cirka 34 000 vårdtillfällen. I den öppna vården beräknas produktionen uppgå till cirka 277 000 besök. Sammantaget innebär detta en ökning av produktionen med cirka åtta procent jämfört med budget 2005.

Omfattningen av verksamheten har ökat kraftigt vid en jämförelse mellan budget 2006 och utfall 2004. Den 1 januari 2005 överfördes länets samlade rehabiliteringsmedicin till DS. Denna verksamhet har en årlig kostnadsmassa på ca 90 miljoner kronor samt cirka 180 årsarbetare. Per den 1 april 2005 förändrades dessutom uppdraget för akutmottagningen vid Karolinska Solna, innebärande att patienttillflödet till DS ökat i omfattning. På helårsbasis uppskattas detta innebära en ökad kostnadsmassa för DS med ca 80 miljoner kronor. Dessa två verksamhetsförändringar förklarar cirka 170 miljoner kronor, eller cirka 10 procentenheter, av ökningen av den totala kostnadsmassan.

Resultatbudget

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
SLL-externa intäkter	110	150	144	-4,0%	30,9%
SLL-interna intäkter	1 627	1 739	1 816	4,4%	11,6%
<i>Summa intäkter</i>	<i>1 737</i>	<i>1 889</i>	<i>1 960</i>	<i>3,8%</i>	<i>12,8%</i>
Personalkostnader	-1 101	-1 232	-1 273	3,3%	15,6%
Övriga kostnader inkl. finansnetto	-612	-657	-687	4,6%	12,3%
<i>Summa kostnader</i>	<i>-1 713</i>	<i>-1 889</i>	<i>-1 960</i>	<i>3,8%</i>	<i>14,4%</i>
Resultat	24	0	0		
Årsarbetare	2 478	2 677	2 677	0,0%	8,0%

DS budget 2006 är i balans. Den budgeterade kostnadsökningen är 3,8 procent jämfört med budget 2005 och personalkostnaderna beräknas öka med 3,3 procent jämfört. En förändring är att infektionskliniken organisatoriskt överförs från Karolinska till DS per den 1 maj 2005, vilket inte var beaktat i budget 2005.

DS totala intäkter budgeteras öka med cirka fyra procent jämfört med budget 2005. Ökningen är helt hänförlig till volymökningar. Löne- och prisuppräknings med mera skall därmed täckas inom befintligt ekonomiskt utrymme. Detta innebär planerade kostnadsreduktioner på cirka 42 miljoner kronor, vilka främst skall genomföras via ett oförändrat antal årsarbetare, trots nytillkomna verksamheter jämfört med budget 2005.

Investeringar

Budgeterade investeringar år 2006 uppgår till 53 miljoner kronor. Större objekt är ersättningsinvestering av en datortomograf till en kostnad av 14 miljoner kronor. En ny akutbyggnad för cirka 750 miljoner kronor planeras att uppföras under budgetperioden.

4.3.5 Sjukvården Salem Nykvarn och Södertälje

Sjukvården Salem Nykvarn och Södertälje (SNS) omfattar sedan den 1 april 2005 både sjukhusvård med akutsomatik, geriatrik inklusive ASIH, psykiatri och medicinsk service samt all förvaltningsdriven primärvård i området.

Totala antalet disponibla vårdplatser är 222. Produktionen inom alla vårdgrenar av slutenvård 2006 uppskattas till 11 660 vårdtillfällen, varav 1 600 är förlossningar. Den öppna vården inom fyra vårdgrenar uppskattas till 407 700 besök, varav primärvårdens andel är 249 900 besök.

SNS förutsätter en beställning i enlighet med Södertäljeprojektets slutrapport som medför en förbättrad tillgänglighet, med bland annat inrättad närakut med triagefunktion, hälsotorg, FoUU-centrum, utökat uppdrag för barnläkarjour samt förbättrad samverkan mellan vårdgivare och mellan kommun och vårdgivare. Dessutom förs diskussioner med beställaren om åtagande som avser vårdgarantipatienter inom ortopedi.

Kostverksamheten vid SNS, som tillagar mat till patienter och personal, förs från och med första januari 2006 över till Karolinska Universitetssjukhuset, Huddinge.

Resultatbudget

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
SLL-externa intäkter	58	57	52	-8,1%	-9,7%
SLL-interna intäkter	689	722	899	24,6%	30,5%
<i>Summa intäkter</i>	<i>747</i>	<i>779</i>	<i>952</i>	<i>22,2%</i>	<i>27,4%</i>
Personalkostnader	-531	-566	-691	22,1%	30,1%
Övriga kostnader inkl. finansnetto	-218	-213	-261	22,5%	19,7%
<i>Summa kostnader</i>	<i>-749</i>	<i>-779</i>	<i>-952</i>	<i>22,2%</i>	<i>27,1%</i>
Resultat	-2	0	0		
Årsarbetare	1 254	1 249	1 485	18,9%	18,4%

SNS budget för 2006 är i balans. SNS har beräknat att vårdersättningen från Beställare vård ökar med 2,0 procent inom akutsomatik och 0,5 procent för övriga vårdgrenar. Den budgeterade kostnadsökningen är 22,2 procent jämfört med budget 2005, men ökningen är i sin helhet hänförlig till samgåendet med primärvården vars omsättning är drygt 180 miljoner kronor. Budget 2005 omfattade endast sjukhusets ekonomi.

I budgeterat antal årsarbetare för 2006 ingår ca 260 årsarbetare för primärvården. Den reella minskning på ca 20 årsarbetare som finns i budget 2006 kan hänföras till interna besparingar inom akutsomatiken.

Investeringar

Budgeterade investeringar 2006 för maskiner och inventarier uppgår till 30 miljoner kronor. Byggnationer planeras för totalt cirka 13 miljoner kronor.

4.3.6 Norrtälje Sjukhus AB

NORRTÄLJE SJUKHUS AB
Ditt sjukhus i Roslagen

Norrtälje Sjukhus AB (NTS) är ett akutsjukhus och svarar för den största delen av specialistvården för befolkningen i Roslagen. Sjukhuset bedriver somatisk akutsjukvård samt geriatrisk och psykiatrisk vård och har totalt 88 disponibla vårdplatser. Produktion av slutenvård år 2006 uppskattas till cirka 6 400 vårdtillfällen. I den öppna vården beräknas produktionen uppgå till cirka 71 000 besök. Sammantaget innebär detta att produktionen beräknas vara i stort sett oförändrad jämfört med budget 2005.

Den stora utmaningen 2006 blir genomförandet av projektet "Gemensam organisation för hälso- och sjukvården i Norrtälje kommun" som beskrivits under avsnitt 4.1 ovan. Dessa förändringar är inte beaktade i nedanstående budget som har dagens verksamhet som utgångspunkt.

Resultatbudget

Mkr

	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
SLL-externa intäkter	20	22	21	-4,5%	5,0%
SLL-interna intäkter	369	374	384	2,7%	4,1%
<i>Summa intäkter</i>	389	396	405	2,3%	4,1%
Personalkostnader	-264	-277	-285	2,9%	8,0%
Övriga kostnader inkl. finansnetto	-119	-119	-120	0,8%	0,8%
<i>Summa kostnader</i>	-383	-396	-405	2,3%	5,7%
Resultat	6	0	0		
Årsarbetare	615	620	620	0,0%	0,8%

Budget 2006 för NTS är i balans. Den budgeterade kostnadsökningen är 2,3 procent jämfört med budget 2005 och personalkostnaderna beräknas öka med 2,9 procent jämfört med budget 2005.

Investeringar

Budgeterade investeringar i maskiner och inventarier 2006 uppgår till 12 miljoner kronor. De större objekten är genomlysningslab (röntgen) 6 miljoner kronor och skettlab (röntgen) 4 miljoner kronor.

4.3.7 S:t Eriks Ögonsjukhus AB

S:t Eriks Ögonsjukhus är ett av de ledande akutsjukhusen specialiserade på ögonsjukvård i Europa. S:t Erik bedriver ögonsjukvård inom Stockholms läns landsting samt högspecialiserad ögonsjukvård även för patienter utanför det egna landstinget.

Produktion av slutenvård år 2006 uppskattas till knappt 1 050 vårdtillfällen varav drygt 200 vårdtillfällen härrör från utomlans- eller utlandspatienter. I den öppna vården beräknas produktionen uppgå till cirka 144 000 besök. Varje år görs cirka 4 700 kataraktoperationer och cirka 10 000 ögonbottenscreenings. S:t Erik har 16 vårdplatser. Produktionen beräknas i stort vara oförändrat jämfört med budget 2005.

Verksamheten kommer under 2006 att fortsätta utveckla samarbetet mellan vårdsektorns olika aktörer för att patienten skall erhålla vård på rätt nivå. S:t Erik har tilldelats projektmedel och kommer tillsammans med Kungliga Tekniska Högskolan att arbeta med detta. Andra förändringar 2006 är bland annat nya behandlingsmöjligheter samt att S:t Erik tillsatt en coach/koordinator för att säkerställa efterlevnad av vårdgarantin.

Resultatbudget

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
SLL-externa intäkter	39	40	42	6,1%	7,4%
SLL-interna intäkter	257	263	261	-0,8%	1,4%
<i>Summa intäkter</i>	297	303	303	0,1%	2,2%
Personalkostnader	-159	-171	-173	1,0%	8,3%
Övriga kostnader inkl. finansnetto	-127	-132	-131	-1,1%	2,6%
<i>Summa kostnader</i>	-287	-303	-303	0,1%	5,8%
Resultat	10	0	0		
Årsarbetare	329	324	332	2,5%	0,9%

S:t Eriks budget 2006 är i balans. Sett över en tvåårsperiod har S:t Erik haft en fördelaktig kostnadsutveckling på 5,8 procent vilket medfört att den budgeterade ökningstakten 2006 endast ligger på 0,1 procent. Personalkostnaderna beräknas öka med 1,0 procent jämfört med budget 2005, sett över en tvåårsperiod är ökningen 8,3 procent.

Investeringar 2006 i maskiner och inventarier uppgår till 9 miljoner kronor. Budgeten för ombyggnationer uppgår till 12 miljoner.

4.3.8 Folktandvården Stockholms län AB

Folktandvården

Folktandvården Stockholms län AB erbjuder ett komplett utbud av tjänster inom allmäntandvård och specialisttandvård. Folktandvården Stockholms län AB har en stor geografisk spridning och återfinns på cirka 100 platser inom länet. Folktandvården Stockholms län AB är den största leverantören av tandvårdstjänster i Norden. Det totala antalet kunder/patienter i Folktandvården uppgår till cirka 750 000, varav knappt 40 procent är barn.

Folktandvården Stockholms län AB bedriver en konkurrensutsatt verksamhet. Det råder idag fritt val för både vuxna och barn, fri prissättning samt fri etableringsrätt. Marknadsandelen i länet för barntandvård uppgår till cirka 85 procent och motsvarande siffra för vuxentandvård är cirka 20 procent.

År 2006 kommer personalfrågor att vara i fokus inom Folktandvården. Åtgärder pågår redan och kommer att fortsätta 2006 för att sänka sjukfrånvaron. Vidare kommer Folktandvården att fortsätta konsolidering och samlokalisering, dock i en något lägre takt, detta för att uppnå en optimal organisation som kan möta framtiden både i hög- och lågkonjunktur.

Resultatbudget

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
SLL-externa intäkter	708	696	702	0,9%	-0,9%
SLL-interna intäkter	482	489	501	2,5%	4,0%
<i>Summa intäkter</i>	<i>1 190</i>	<i>1 185</i>	<i>1 203</i>	<i>1,5%</i>	<i>1,1%</i>
Personalkostnader	-756	-797	-806	1,2%	6,6%
Övriga kostnader inkl. finansnetto	-377	-376	-385	2,3%	1,9%
<i>Summa kostnader</i>	<i>-1 133</i>	<i>-1 173</i>	<i>-1 191</i>	<i>1,6%</i>	<i>5,1%</i>
Resultat	57	12	12		
Årsarbetare	1 926	1 960	1 930	-1,5%	0,2%

Folktandvårdens budget 2006 är i balans. Det budgeterade resultatet på tolv miljoner kronor motsvarar det resultatkrav som finns i budgetdirektiven. Den budgeterade kostnadsökningen är 1,6 procent jämfört med budget 2005.

Som en följd av huvudsakligen samlokalisering och effektivisering inom Folktandvården har antalet årsarbetare kunnat reduceras och budgeterat antal år 2006 är 1930 vilket är 30 färre än budget år 2005. Priserna för vuxentandvården år 2006 är för tredje året i rad oförändrade.

Investeringar

Budgeterade investeringar av maskiner och inventarier år 2006 uppgår till 36 miljoner. Byggnationer budgeteras för totalt cirka 16 miljoner kronor, bland annat planeras byggnation av en ny klinik i Södertälje. Ombyggnad av Eastmaninstitutet utreds under 2006 i samarbete med Locum.

4.3.9 Ambulanssjukvården i Storstockholm AB

AISAB bedriver ambulanssjukvård åt landstinget och bemannar 15 akutambulanser, 5 transportambulanser, en utomlänambulans samt länets enda intensivvårdsambulans.

Antalet uppdrag 2006 beräknas uppgå till 57 000.

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
SLL-externa intäkter	2	0	1	229,0%	-34,6%
SLL-interna intäkter	107	107	111	3,6%	3,6%
<i>Summa intäkter</i>	<i>109</i>	<i>107</i>	<i>112</i>	<i>4,2%</i>	<i>3,1%</i>
Personalkostnader	-92	-83	-87	5,2%	-5,5%
Övriga kostnader inkl. finansnetto	-25	-25	-25	0,7%	1,0%
<i>Summa kostnader</i>	<i>-117</i>	<i>-107</i>	<i>-112</i>	<i>4,2%</i>	<i>-4,2%</i>
Resultat	-8	0	0		
Årsarbetare	227	182	200	9,9%	-11,9%

AISAB:s budget för 2006 är i balans. Beräknad prisuppräknings är 2 procent. Den budgeterade kostnadsökningen är 4,2 procent jämfört med budget 2005. Jämfört med prognos 2005 är budgeterade kostnader 1,3 procent lägre, men i prognos 2005 ingår

en engångskostnad för övertalig personal i samband med omstrukturering av ambulanssjukvården på 2,2 miljoner kronor. Justerad för denna engångskostnad så blir ökningen 0,6 procent. Budgeterade investeringar 2006 för maskiner och inventarier uppgår till 6 miljoner kronor, varav merparten kan hänföras till nya fordon.

4.3.10 Stockholm Care AB

Bolagets huvudsakliga inriktning är att utnyttja ledig kapacitet inom främst den högspecialiserade vården i Stockholms läns landsting för vård av utländska patienter. Utbyte sker med ett 70-tal länder. Bolaget erbjuder också vårdrelaterade konsulttjänster. Bolaget är även ägare till, och administratör av, Tobiasregistret som är Sveriges nationella benmärksregister.

Mkr

	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
SLL-externa intäkter	86	79	80	1,3%	-6,8%
SLL-interna intäkter	3	0	0	0,0%	-100,0%
<i>Summa intäkter</i>	89	79	80	1,3%	-9,5%
Personalkostnader	-7	-9	-8	-8,9%	12,3%
Övriga kostnader inkl. finansnetto	-74	-67	-68	1,8%	-7,5%
<i>Summa kostnader</i>	-81	-76	-76	0,5%	-5,7%
Resultat	8	3	4		
Årsarbetare	10	10	10	0,0%	0,0%

Budget 2006 för Stockholm Care AB är i balans. Det budgeterade resultatet på 4 miljoner kronor överstiger det resultatkrav på 3 miljoner kronor som angavs i budgetdirektiven.

5. Budget för trafikverksamheten

5.1 Den samlade trafikverksamheten

5.1.1 Verksamheten

Det övergripande och långsiktiga målet för trafikverksamheten är ett effektivt och hållbart transportsystem för regionen med en väl fungerande kollektivtrafik kännetecknad av hög tillgänglighet och god kvalitet. Kollektivtrafikens andel av persontransporterna ska öka och en högre andel av de fordon som används i kollektivtrafiken ska drivas med förnybara bränslen. Stora och nödvändiga investeringar planeras för att vidmakthålla och anpassa infrastrukturen och trafikutbudet på en nivå som ett modernt och växande samhälle kräver. Under 2006 kommer huvuddelen av de nya pendeltågen att levereras och tas i trafik.

Trafikutbudet utökas från och med 2006 med fler avgångar i högtrafik i pendeltågstrafiken, driftstart av Årstabergets pendeltågstation samt busstrafik till nybyggnadsområden. Stockholmsförsöket med trängselskatter som startar i januari 2006, kommer också att påverka AB Storstockholms Lokaltrafiks (SL) trafikutbud. SL har tecknat ett avtal med staten om att ta hand om den ökade tillströmningen av nya resenärer och har startat ett antal nya busslinjer. Färdtjänstnämnden (FtjN) planerar utbyggnad av närtrafiken och startar fyra nya närtrafiklinjer under året. Samarbetet mellan trafikföretagerna pågår kontinuerligt. Mellan SL och FtjN med att förbättra tillgängligheten för funktionshindrade personer och mellan SL och Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB) med gemensamt radiosystem och reseplanerare samt samordning av biljettsystem.

Arbetet med att fullfölja fullmäktiges miljöuppdrag fortgår. Samtliga enheter kommer att vara miljöcertifierade 2006. SL uppnår under året målet att minst en fjärdedel av landstingets person- och varutransporter, exklusive trängselbussar, ska utföras med förnybara drivmedel.

5.1.2 Resultatbudget

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
Bidrag/Tillskott från SLL	4 652	4 960	5 305	7,0%	14,0%
Biljettintäkter/Avgifter från enskilda	3 999	4 054	4 325	6,7%	8,2%
Övriga intäkter	2 126	2 104	2 513	19,4%	18,2%
<i>Summa intäkter</i>	<i>10 777</i>	<i>11 118</i>	<i>12 143</i>	<i>9,2%</i>	<i>12,7%</i>
Personalkostnader	-385	-424	-469	10,6%	21,8%
Köpt trafik	-6 990	-7 307	-7 977	9,2%	14,1%
Reparationer och underhåll	-786	-740	-764	3,2%	-2,8%
Övriga kostnader	-1 557	-1 601	-1 687	5,4%	8,3%
<i>Summa kostnader</i>	<i>-9 718</i>	<i>-10 072</i>	<i>-10 897</i>	<i>8,2%</i>	<i>12,1%</i>
Avskrivningar	-788	-858	-1 041	21,3%	32,1%
Finansnetto	-231	-345	-370	7,2%	60,2%
<i>Summa kapitalkostnader</i>	<i>-1 019</i>	<i>-1 203</i>	<i>-1 411</i>	<i>17,3%</i>	<i>38,5%</i>
Resultat	40	-157	-165		
Årsarbetare	737	747	806	7,9%	9,4%

Trafikverksamhetens budgeterade resultat är minus 165 miljoner kronor och avviker från direktiven med 8 miljoner kronor. Avvikelsen är främst orsakad av ökade bränslekostnader för sjötrafiken. Resultatet har inte påverkats av stockholmsförsöket med trängselskatter eftersom staten ersätter alla kostnader.

Den budgeterade intäktsökningen är 9,2 procent jämfört med budget 2005 och innehåller framför allt landstingets ökade bidrag till trafikverksamheten med 7 procent eller 345 miljoner kronor. Därutöver ingår ökade biljettintäkter/avgifter från enskilda och ersättning för trängselskattförsöket.

Kostnaderna budgeteras att öka med 8,2 procent jämfört med budget 2005 och avser främst ökad kostnad för köpt trafik och kostnader för trängselskattförsöket. Kapitalkostnaderna ökar med 17,3 procent till följd av de stora investeringar landstinget gör i länets kollektivtrafik.

5.1.3 Investeringsbudget

Stockholms läns landsting fortsätter att göra stora investeringar i kollektivtrafiken för att ytterligare höja kvaliteten och tillgängligheten. Årets investeringar uppgår till 3,8 miljarder kronor. Under de kommande fem åren planeras investeringar på cirka tolv miljarder kronor. Det handlar för SL:s del i första hand om nya pendeltågsvagnar och fortsatt upprustning och modernisering av infrastrukturen. För WÅAB gäller investeringarna nya isgående vinterfartyg och reinvesteringar i befintlig flotta.

5.2 AB Storstockholms lokaltrafik

AB Storstockholms lokaltrafik (SL) ansvarar för länets kollektivtrafik på land som omfattar spårbunden trafik och busstrafik samt tillhörande infrastruktur. Trafiken upphandlas och utförs av entreprenörer varav de största är Connex, Citypendeln, Busslink och Swebus.

År 2006 planeras 390 miljoner resor i SL-trafiken. Trafiken utförs med cirka 1 100 spårfordon och cirka 2 000 bussar.

Fokus 2006 inriktas på ett fortsatt arbete för åstadkomma fler och mer nöjda betalande resenärer som ska öka andelen kollektivresenärer. Stockholmsförsöket med trängselskatt startar i januari 2006 och SL fullföljer satsningen på nya busslinjer och andra förstärkningar i trafiken som gjordes hösten 2005. Införandet av trängselskatten belastar inte SL:s resultat enligt avtal med staten. Leveranser av de nya pendeltågen kommer att fortgå under hela 2006. SL kommer att vara miljöcertifierat vid utgången av 2005.

Trafikens omfattning utökas 2006 med fler avgångar i högtrafik i pendeltågtrafiken, med bemanning och underhåll av den nya stationen Årstaberget samt med busstrafik till nybyggnadsområden. Därutöver planeras trafikutökning som har samband med införandet av trängselskatt. Nyupphandlingar av trafikavtal för pendeltågtrafiken och två busstrafikområden görs under 2005 för trafikstart under 2006.

Infrastrukturen genomgår ett omfattande upprustnings- och investeringsprogram med investeringar som ska modernisera gammal infrastruktur och nyttja de möjligheter som informationstekniken erbjuder. En omfattande studie har gjorts av resursbehoven för att vidmakthålla nuvarande standard på infrastruktur och trafikintensitet, vilket har beaktats i SL:s budget.

Resultatbudget

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
Tillskott från SLL	3 820	4 125	4 469	8,3%	17,0%
Biljettintäkter	3 818	3 870	4 149	7,2%	8,7%
Övriga intäkter	1 942	1 917	2 299	19,9%	18,4%
<i>Summa intäkter</i>	<i>9 580</i>	<i>9 912</i>	<i>10 917</i>	<i>10,1%</i>	<i>14,0%</i>
Personalkostnader	-304	-337	-379	12,4%	24,9%
Köpt trafik	-6 131	-6 376	-7 048	10,6%	15,0%
Reparationer och underhåll	-775	-730	-756	3,5%	-2,4%
Övriga kostnader	-1 270	-1 312	-1 369	4,3%	7,8%
<i>Summa kostnader</i>	<i>-8 480</i>	<i>-8 755</i>	<i>-9 552</i>	<i>9,1%</i>	<i>12,6%</i>
Avskrivningar	-762	-827	-1 009	22,0%	32,4%
Finansnetto	-220	-330	-356	7,7%	61,5%
<i>Summa kapitalkostnader</i>	<i>-982</i>	<i>-1 157</i>	<i>-1 365</i>	<i>17,9%</i>	<i>38,9%</i>
Resultat	118	0	0		
Årsarbetare	565	570	627	10,0%	11,0%

SL:s budget för år 2006 är i balans. Skattefinansieringsgraden år 2006 beräknas till 50,8 procent.

Den budgeterade intäktsökningen är 10,1 procent jämfört med budget 2005 och 14 procent jämfört med bokslut 2004. I ökningen ingår ökat tillskott från SLL, ersättning från staten för trängselskattförsöket och effekter av resandeökning och fortsatt intäktssäkring. Inga biljettprishöjningar har budgeterats. Den budgeterade kostnadsökningen är 9,1 procent jämfört med budget 2005 och 12,6 procent jämfört med 2004. I ökningen ingår kostnader för trängselskattförsöket, indexering av trafikavtalen, utökad buss- och pendeltågstrafik samt satsning på betal- och servicevärdar inom tunnelbane- och pendeltågtrafiken. Personalkostnadsökningen är 12,4 procent jämfört med budget 2005 och 24,9 procent jämfört med 2004. Orsaken till den stora ök-

ningen av personalkostnaden är en medveten satsning på att omfördela kostnader genom att minska antalet konsulter till förmån för anställning av egen personal. Antalet årsarbetare ökar med 57 jämfört med budget 2005 och med 33 jämfört med prognos 2005.

Kapitalkostnaderna ökar till följd av det stora investeringsprogrammet. Jämfört med budget 2005 ökar avskrivningarna med 22 procent och finansnettot försämras med 7,7 procent.

Landstinget har centralt budgeterat 125 miljoner kronor för eventuella kostnader relaterat till säkerhet i bussar, vissa merkostnader för etanolbussar som ska ersätta dieselbussar samt för oförutsedda kostnader.

Investeringsbudget

Investeringarna 2006 budgeteras till 3 776 miljoner kronor och under planperioden 2006-2010 till 11 431 miljoner kronor. Statsbidrag budgeteras med 1 050 miljoner kronor. Investeringar i Citybanan är ej med i planen då beslut om genomförande saknas. Tvärbana norr och ost ingår ej heller i planen med undantag för programarbete Tvärbana norr.

Bland årets investeringar är de största objekten nya pendeltågsvagnar (1 356 mkr), etanolbussar (380 mkr), nytt biljettsystem (221 mkr) samt omstrukturering av busdepåer (156 mkr). Modernisering och upprustning av tunnelbanan avser stomkonstruktioner, plattformar, depåer, spåranläggning, kraftförsörjnings- och signalsystem samt belyningsanläggning. Nya vagnar till pendeltågen levereras varannan vecka under hela året och förutsättningar för ytterligare en pendeltågsdepå i Södertälje undersöks. Upprustningen av Roslagsbanan, som har pågått i tio år, har prioriterats och fortsätter under planperioden. En viktig del av moderniseringarna är de åtgärder som genomförs för att anpassa trafikmiljön för personer med funktionshinder.

Ytterligare ett flertal stora nya objekt planeras att genomföras 2006-2010. Dessa objekt, bland annat banunderbyggnad Hagsätrabanan (289 mkr) och nya vagnar Saltjöbanan (375 mkr), redovisas i investeringsplanen, men kommer med hänsyn till deras storlek att beredas i särskild ordning och föreläggas Landstingsfullmäktige för beslut allteftersom beslutsunderlagen tas fram.

5.3 Waxholms Ångfartygs AB

Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB) ansvarar för den kollektiva sjötrafiken. Detta innebär främst upphandling av entreprenörer som utför trafikarbetet, ledning och planering av trafiken samt taxe- och kortadministration. WÅAB äger och har underhållsansvar för den egna flottan om 25 fartyg.

Trafikering sker med cirka 60 fartyg. Antalet passagerare planeras 2006 till cirka 3,8 miljoner och godtrafiken till cirka sju tusen ton, vilket i stort sett är oförändrat jämfört med 2005.

Verksamhetsåret 2006 präglas av arbete med rationaliseringar i trafiken, översyn och utveckling av avtal och driftformer samt miljöanpassning av drift och underhåll. Enligt fullmäktiges direktiv har en åtgärdsplan för det fortsatta miljöarbetet tagits fram och presenteras i budgeten. Under 2006 kommer ett flertal trafikavtal att förnyas ge-

nom upphandling och förberedelser att ske inför upphandling 2007 av trafiken med WÅAB:s egna fartyg. Persontrafiktaxan är oförändrad medan godstaxan höjs med 10 procent.

Resultatbudget

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
Biljettintäkter	83	87	87	0,3%	5,5%
Övriga intäkter	17	12	19	68,2%	15,6%
<i>Summa intäkter</i>	99	98	107	8,2%	7,2%
Personalkostnader	-14	-16	-16	-0,2%	11,9%
Köpt trafik	-130	-141	-154	9,3%	19,0%
Reparationer och underhåll	-11	-10	-8	-22,1%	-28,3%
Övriga kostnader	-46	-47	-53	12,8%	16,0%
<i>Summa kostnader</i>	-201	-215	-232	7,8%	15,1%
Avskrivningar	-21	-26	-27	0,9%	28,0%
Finansnetto	-11	-14	-13	-3,6%	24,0%
<i>Summa kapitalkostnader</i>	-31	-40	-40	-0,6%	26,6%
Resultat	-133	-157	-165		
Årsarbetare	24	24	24	0,0%	0,0%

Det budgeterade resultatet för 2006 är -165 miljoner kronor, vilket är 8 miljoner kronor sämre än resultatkravet i direktiven. Kostnaderna 2006 ökar med 17 miljoner kronor eller 8 procent och avser främst kraftigt höjda bränslekostnader (9,5 mkr), nyupphandling av avtal för passagerartrafik och godstrafik (3 mkr) samt täckande av underskott i cafeteria verksamheten (1,5 mkr). I det budgeterade resultatet ingår reavinst från försäljning av två fartyg (6 mkr). Med detta som utgångspunkt föreslår koncernledningen att WÅAB:s tillskott utökas med 8 miljoner kronor till 165 miljoner kronor för 2006.

Skattefinansieringsgraden 2006 beräknas till 61 procent och är oförändrad jämfört med budget 2005.

Investeringsbudget

Investeringarna budgeteras 2006 till 36 miljoner kronor och avser främst delbetalning av ett nytt fartyg samt upprustning av befintliga fartyg och ombyggnad av kajanläggning. Investeringar under planperioden 2006-2010 uppgår till 276 miljoner kronor.

5.4 Färdtjänstnämnden

Landstinget ansvarar för länets färdtjänst genom avtal med kommunerna. Färdtjänsten beslutar om tillstånd för färdtjänst, tilldelning av resor och ansvarar för att organisera och administrera trafiken. Färdtjänsten har inga egna fordon utan upphandlar trafik från olika taxi- och trafikföretag i länet.

Färdtjänstens inriktningsmål är "att rätt resenär får rätt resande till rätt pris". Några av strategierna för att nå detta mål är att på olika sätt stödja funktionshindrade resenärer, så att fler kan resa med SL-trafiken och närtrafiken samt att omfördela resurser till de resenärer som inte kan resa med den allmänna kollektivtrafiken.

För 2006 budgeteras antalet färdtjänstberättigade till 88 tusen, en minskning med cirka en procent jämfört med prognos 2005. Antal resor budgeteras till 3 838 tusen, en ökning med 1,4 procent jämfört med prognos 2005. Färdtjänstens budget bygger på en minskning av antalet resenärer och antal resor med taxifordon. Detta möjliggör omfördelning av resurser till resenärer med stora behov och till utbyggnad av närtrafiken med fyra nya linjer. I ett särskilt projekt utformas stöd till resenärer för att resa kollektivt. Mätmetoder för resande med SL-trafiken och närtrafiken utvecklas i samband med att ett nytt färdbevis/resekort tas fram. En reseplanerare, som utvecklas tillsammans med SL, förväntas underlätta bland annat kombinationsresor. Åtgärder för ett bättre bemötande av resenärer genomförs. För att påskynda införandet av alkoholås i specialfordon kommer bidrag till inköp och installation att erbjudas till berörda avtalspartners.

Färdtjänsten minskar sina koldioxidutsläpp från fossila bränslen med 22 procent under perioden 2002-2006. Avgiftsnivåerna behålls oförändrade.

Resultatbudget

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
SLL-externa intäkter	136	151	135	-10,6%	-0,7%
SLL-interna intäkter	919	917	943	2,8%	2,6%
- varav landstingsbidrag	760,5	764,1	764,1	0,0%	0,5%
<i>Summa intäkter</i>	<i>1 055</i>	<i>1 068</i>	<i>1 078</i>	<i>0,9%</i>	<i>2,2%</i>
Personalkostnader	-39	-43	-46	7,0%	17,9%
Övriga kostnader inkl. finansnetto	-962	-1 025	-1 032	0,7%	7,3%
<i>Summa kostnader</i>	<i>-1 001</i>	<i>-1 068</i>	<i>-1 078</i>	<i>0,9%</i>	<i>7,7%</i>
Resultat	54	0	0		
Årsarbetare	102	104	106	1,9%	3,9%

Färdtjänstens budget för 2006 är i balans. Kostnadsökningen är 0,9 procent jämfört med budget 2005 och avser personalkostnader och kostnader för den köpta trafiken. Personalkostnaderna ökar med sju procent jämfört med budget 2005 och består av löneökning 3 procent, nya årsarbetare 1,9 procent och bemanning av vakanshållna tjänster 1,8 procent. I kostnadsökningen ingår kostnad för kompetenshöjning.

5.5 Regionplane- och Trafiknämnden

Regionplane- och Trafiknämnden (RTN) ansvarar för regionplaneringen, de regionala utvecklingsfrågorna samt utformningen av landstingets trafikpolitik och den över- siktliga trafikplaneringen. Bland arbetsuppgifterna ingår att utarbeta regional utvecklingsplan och att ansvara för landstingets behov av statistikinformation och befolkningsprognoser.

Verksamheten inriktas på dels ett fortsatt arbete med genomförande av regionplan 2001, dels förberedelser för en ny plan. Arbetet med storstadspolitik och fortsatt utveckling av de delregionala och storregionala planeringsprocesserna prioriteras liksom förberedelser för en ny planerings omgång för trafikens infrastruktur. De specifika uppdragen om hållbar utveckling, bostadsförsörjning, skärgårdsfrågor, tillväxt och jämställdhet samt trängselskatter ingår i den planerade verksamheten för 2006.

Resultatbudget

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
Intäkter	73	72	73	1,2%	-0,1%
- varav landstingsbidrag	71,3	71,3	72,2	1,3%	1,3%
Kostnader	-72	-72	-73	1,2%	1,6%
Resultat	1	0	0		
Årsarbetare	46	49	49	0,0%	6,5%

RTN:s budget för 2006 är i balans. Den budgeterade kostnadsökningen är 1,2 procent jämfört med budget 2005. Koncernledningen föreslår att RTN beviljas ett projektanslag om 2 miljoner kronor för arbete med processen kring trafikens infrastruktur i Stockholms län och Mälardalen.

6. Budget för fastigheter

6.1 Landstingsfastigheter Stockholm

Landstingsfastigheter Stockholm (LFS) är en enhet för redovisning av landstingsägda fastigheter samt intäkter och kostnader förknippade med fastighetsförvaltningen.

Fastigheterna förvaltas av Locum AB. Fastighetsbeståndet domineras av vårdfastigheter såsom akutsjukhus, närsjukhus, vårdcentraler, tandvårdskliniker, äldrevårdsenheter med mera. Totalt uppgår den förvaltade ytan till cirka 2,2 miljoner kvadratmeter.

Resultatbudget

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
SLL-externa intäkter	557	325	594	82,8%	6,6%
SLL-interna intäkter	1 667	1 927	1 719	-10,8%	3,1%
<i>Summa intäkter</i>	2 224	2 252	2 313	2,7%	4,0%
<i>Summa kostnader</i>	-943	-962	-1 041	8,3%	10,4%
Avskrivningar	-448	-488	-531	8,8%	18,7%
Finansnetto	-225	-262	-255	-2,7%	13,2%
<i>Summa kapitalkostnader</i>	-673	-750	-786	4,8%	16,9%
Resultat	608	541	485		

Landstingsfullmäktige har fastställt ett långsiktigt avkastningskrav på LFS:s eget kapital till 6 procent. Det budgeterade resultatet på 485 miljoner kronor motsvarar 13 procent i avkastning och överstiger det resultatkrav som fanns i budgetdirektiven på 360 miljoner kronor. Realisationsvinster budgeteras med 150 miljoner kronor. Det budgeterade resultatet exklusive reavinster uppgår till 335 miljoner kronor eller 9 procent avkastning, beaktat rivningskostnader vid Karolinska Solna samt utökat förvaltningsarvode till Locum AB.

Fastighetsunderhållet uppgår till 124 kronor per kvadratmeter BTA, det vill säga det ligger i det intervall på 115-140 kronor per kvadratmeter som rekommenderas i utredningen "Planerat underhåll i ett långsiktigt fastighetsekoniskt perspektiv". Utredningen har genomförts av landstingsstyrelsens förvaltning på uppdrag av landstingsfullmäktige och beslutats vid fullmäktiges sammanträde den 11 oktober 2005.

Inom Landstingsfastigheter redovisas landstingets byggnadsinvesteringar. Investeringarna 2006 uppgår till 892 miljoner kronor.

6.2 Locum AB

Locum AB ansvarar enligt avtal med landstinget för ekonomisk och teknisk förvaltning av landstingets fastigheter samt för genomförande av byggnadsinvesteringar enligt den av fullmäktige beslutade investeringsbudgeten. Inom ramen för sitt ansvarsområde svarar bolaget också för uthyrning och fastighetsutveckling samt försäljning av icke

strategisk fastigheter. Från och med 2005 har bolagets åtagande utökats med ansvar för inhyrning av strategiska fastigheter på den externa fastighetsmarknaden.

Resultatbudget

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
Intäkter	167	164	174	6,0%	4,1%
Kostnader	-156	-160	-170	6,3%	9,2%
Resultat	11	4	4		
Årsarbetare	192	189	195	3,2%	1,6%

Det budgeterade resultatet 2006 motsvarar det resultatkrav som angivits i budgetdirektiven. Det förvaltningsarvode, 37 kronor per kvadratmeter BTA, som bolaget erhåller enligt avtal med landstinget har varit oförändrat sedan 1995. Koncernledningens föreslår, i linje med Locums eget förslag, att arvodet höjs med nio miljoner kronor, vilket motsvarar knappt fem kronor per förvalttad kvadratmeter. Budgeten ovan bygger på detta antagande.

Kostnadsökningen på 6,3 procent jämfört med budget 2005 beror i huvudsak på att personalkostnaderna ökar med cirka åtta procent medan övriga kostnader sjunker. Ökningen av personalkostnaden är hänförlig till helårseffekter av nyrekryteringar under 2005, avslutade föräldradidigheter samt återgång i tjänst av tidigare sjukskrivna personer.

Eventuella framtida effekter på Locums organisation avseende resursförstärkning inom projektledningen till följd av 3S-utredningen och ett fortsatt arbete med ett nytt universitetssjukhus har inte beaktats i budgeten i avvaktan på kommande beslut.

7. Budget för övrig verksamhet

7.1 Landstingsstyrelsen

Verksamhet

Landstingsstyrelsens budget exklusive HSU omfattar administrationen av de centrala förtroendemannanorganen, landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen med utskott, koncernledning, Forum för kunskap och gemensam utveckling samt övriga landstingsstyrelsens förvaltning där bland annat avdelningarna för IT, miljö, kommunikation, koncernredovisning och ekonomi- och verksamhetsstyrning ingår.

Den nya organisationen inom landstingsstyrelsens förvaltning trädde i kraft den 1 januari 2005. I budgetdirektiven för 2006 betonades att kostnaderna för central administration ska fortsätta minska samt att de samordningsvinster som den nya förvaltningsorganisationen medför tillvaratas. Under 2005 har arbete med konsolidering och effektivisering av den nya organisationen prioriterats i linje med budgetdirektiven.

LSF ekonomi, som är en del av specialistfunktionen ekonomi och finans, ansvarar för hela landstingsstyrelsens förvaltnings ekonomihantering. Under 2006 bedrivs ett antal projekt inom avdelningen, här kan nämnas e-fakturahantering och internkontroll enligt COSO-modellen. Under 2005 har ett stort arbete inom ramen för SMIL projektet - Smarta Inköp I Landstinget - genomförts inom SLL upphandling för att utreda hur landstingets upphandlingskostnader kan sänkas. IT-avdelningen har under 2005 inlett arbetet med att ta fram och stödja införandet av hela det nya IT-ramverket för vården och arbetet ska fortsätta under 2006. Detta väntas på sikt innebära effektiviseringar och kostnadsbesparingar för landstinget. Budgetförslaget för IT-avdelningen är på 2005 års nivå.

Ett av uppdragen i budgetdirektiven var att utarbeta en modell/principer för formulering av resultat-/avkastningskrav på förvaltningar och bolag inklusive modell för att stimulera till prestation över krav. Arbetet med det sistnämnda har påbörjats, men arbetet relaterat till resultat-/avkastningskrav påbörjas först under budgetår 2006.

Resultatbudget

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
Intäkter	1 137	2 990	3 019	1,0%	165,5%
- varav landstingsbidrag	968	2 858	2 865	0,2%	196,0%
Kostnader	-1 017	-2 990	-3 019	1,0%	196,9%
Resultat	120	0	0		
Årsarbetare	503	1 173	1 169	-0,3%	132,4%

Koncernledningen föreslår ett utökat landstingsbidrag med cirka sju miljoner kronor till landstingsstyrelsen. Det extra tillskottet ska användas till att förbättra driftssäkerheten och användarvänligheten i landstingets webbplatser. Ett antal avtal är på väg att löpa ut vilket gör det lämpligt att göra detta arbete under kommande budgetår.

Detta extra tillskott är taget hänsyn till i budgeten ovan och medför att förändringen av bidraget mellan 2005 och 2006 ökar med 0,2 procentenheter. Inom ram ingår utökat bidrag till Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län med 2 miljoner kronor för 2006 avseende investering i ett nytt vandrarhem på Lådna.

Den stora ökningen av intäkter, kostnader och årsarbetare mellan 2004 och 2006 beror på organisatoriska förändringar inom förvaltningen (t.ex. flytt av FoUU-medel och bildandet av Forum). Investeringar 2006 i maskiner och inventarier uppgår till 25 miljoner kronor samt ombyggnader av externa lokaler, 5 miljoner kronor.

7.2 Medicarrier AB

Medicarrier köper in, lagerhåller och distribuerar sjukvårds- och förbrukningsvaror till enheter inom Stockholms läns landsting. Medicarrier lagerför cirka 3 500 artiklar och har utöver detta ytterligare cirka 7 000 artiklar som de erbjuder kunden. Bolaget gör cirka 35 000 utleveranser per år.

Införandet av nytt affärsdatasystem har skett successivt under 2005. Förändringen innebär att ny teknik som trådlös kommunikation, streckkoder, truckterminaler, papperslös hantering i plockningen, bättre lagerstyrning, effektivare planering av hantering och transporter mm införs. Införandet har varit förknippat med inkörs svårigheter vilket bland annat medfört stora problem med att klara en god servicenivå mot kunderna. Målet 2006 är att fokusera på att all ny funktionalitet ska fungera problemfritt, så att planerade kvalitets- och produktionshöjningar blir ett resultat av förändringen.

Mkr

	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
Intäkter	289	298	306	2,5%	5,6%
Kostnader	-289	-298	-306	2,5%	5,7%
Resultat	0,4	0,0	0,0		
Årsarbetare	91	84	82	-2,4%	-9,9%

Medicarriers budget 2006 är i balans. Den budgeterade kostnadsökningen är 2,5 procent jämfört med budget 2005 och personalkostnaderna beräknas öka med 10,7 procent jämfört med budget 2005. Personalkostnadsökningen förklaras med en satsning på ökad kompetens inom logistik och lagerhantering, att många långtidssjukskrivna beräknas vara rehabiliterade och åter i tjänst samt ökade pensionskostnader. Investeringar 2006 i maskiner och inventarier uppgår till 2 miljoner kronor.

7.3 Kultur- och utbildningsnämnden

Kultur- och utbildningsnämnden stödjer länets kultur- och föreningsliv genom att lämna bidrag till regionala projekt och organisationer. Nämnden har från och med 2005 även ansvaret för den utbildningsverksamhet som bedrivs i landstingets regi. Nämndens insatser ska under 2006 prioriteras så att hälften av budgeten går till barn och ungdomar, att stöd ges till verksamhet som kommer hela länet till del samt att fördelningen mellan flickor och pojkar, kvinnor och män är rättvis och jämställd.

I budget 2006 ökar nämndens bidrag till det regionala kulturstödet med 6 miljoner kronor. Där ingår kulturstödet, stödet till scenkonst, verksamhetsstödet samt ”Ung aktiv kultur”. Satsningen är möjlig genom ökat landstingsbidrag och administrativa besparingar under budgetåret.

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
Intäkter	268	394	403	2,1%	50,3%
- varav landstingsbidrag	254	311	315	1,3%	24,3%
Kostnader	-269	-394	-403	2,1%	50,0%
Resultat	-1	0	0		
Årsarbetare	48	163	166	1,8%	245,8%

Landstingsbidraget för 2006 är 315 miljoner kronor, vilket är 4 miljoner kronor mer än 2005. Nämndens budget för 2006 är i balans.

Ökningen av kostnader och antalet årsarbetare 2005 beror på överföring av utbildningsverksamheten från landstingsstyrelsen.

7.4 AB Stockholms läns landstings Internfinans

AB SLL Internfinans uppgift är att vara internbank för Stockholms läns landsting. Bolaget ska på affärsmässiga grunder förvalta koncernens likviditet och låneskuld. Internfinans erbjuder också finansiella tjänster till landstingets stiftelser och delägda bolag samt handhar administration och förvaltning av landstingets donationsfundsmedel.

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
Intäkter	7,4	8,0	8,6	7,5%	16,2%
Kostnader	-3,5	-5,0	-5,6	12,0%	60,0%
Resultat	3,9	3,0	3,0		
Årsarbetare	10	10	10	0,0%	0,0%

Budgeterat resultat för 2006 är 3 miljoner kronor, vilket är i nivå med resultatkravet. Kostnadsökningen mellan utfall 2004 och budget 2006 beror på att långtidssjukskriven personal väntas återkomma i tjänst

7.5 Landstingsrevisorerna

LANDSTINGS-REVISORERNA | Landstingsrevisorerna har fullmäktiges uppdrag att granska all verksamhet i Stockholms läns landsting. Revisionens mål är att verka för korrekt redovisning, god ordning och hög effektivitet. Revisionen följer upp att fullmäktiges beslut verkställs. Landstingsrevisorernas uppdrag utgår från kommunallagen och andra lagar samt det av landstingsfullmäktige fastställda revisionsreglementet.

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
Intäkter	31	31	32	2,6%	2,7%
- varav landstingsbidrag	29	31	32	2,6%	10,3%
Kostnader	-30	-31	-32	2,6%	8,6%
Resultat	2	0	0		
Årsarbetare	26	26	26	0,0%	0,0%

Landstingsrevisorernas budget 2006 är en budget i balans. Från och med 2005 debiterar inte längre landstingsrevisorerna bolagen för genomförd revision. Kostnaden för revision ska från och med 2005 täckas av landstingsbidraget. I revisorkollegiets förslag till budget för 2006 med planer för 2007 och 2008 gör revisionen bedömningen att den årliga resursramen inte behöver räknas upp för bibehållen ambitionsnivå. Kostnadsnivån har ökat med 0,5 mkr som en följd av nya lokaler vilket rymms inom årets resursram.

7.6 Patientnämnden

Patientnämnden utgör en från vården fristående och opartisk instans som patienter och anhöriga kan vända sig till när det uppstått problem i kontakterna med all offentligt finansierad hälso- och sjukvård samt folktandvården och i en försöksverksamhet även viss privat tandvård.

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Ändring 06/04
Intäkter	13,1	14,1	14,9	5,7%	13,7%
- varav landstingsbidrag	11,2	12,8	13,6	6,3%	21,4%
Kostnader	-13,1	-14,1	-14,9	5,7%	13,7%
Resultat	0,0	0,0	0,0		
Årsarbetare	16	16	17	3,1%	6,4%

Koncernledningen föreslår att Patientnämnden, i enlighet med nämndens förslag till budget 2006, erhåller ett ökat landstingsbidrag om 0,5 miljoner kronor från och med 2006. Det ökade landstingsbidraget motiveras av volymökningar samt av höjda ersättningar inom den lagstadgade verksamheten för stödpersoner. Patientnämndens budget är, i och med ökningen av landstingsbidraget, i balans.

8. Tabellverk

8.1 Övergripande ekonomiskt läge

Resultat

Landstingskoncernens resultat 2004 uppgick till 905 miljoner kronor. Framförallt kostnadsutvecklingen innebar ett trendbrott relativt övriga år i den senaste femårsperioden. Det ackumulerade resultatet åren 2000-2004 uppgick dock till nära minus 9 miljarder kronor.

De föreslagna finansiella målen syftar till en hållbar ekonomisk utveckling. Resultatet ska budgeteras så att hela kostnaden för pensionsskulden täcks, så att investeringarna i hög grad finansieras av interna medel samt att det finns viss säkerhetsmarginal. Uppfylls de finansiella målen innebär det att landstingets ekonomiska ställning stärks över tid.

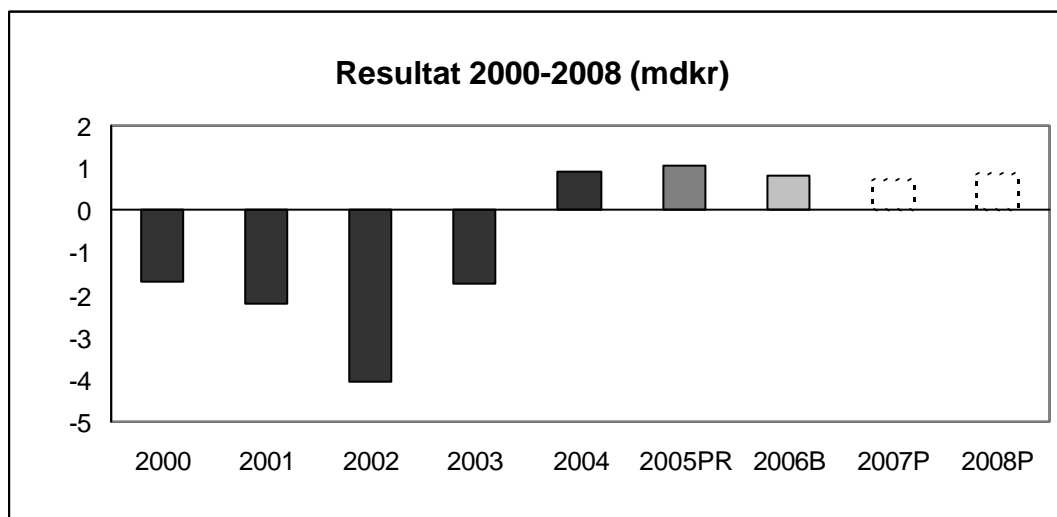

Bild 1. Resultatutvecklingen i landstinget 2000-2004, prognos 2005 och budget 2006 med planeringsår 2007-2008.

Det goda resultatet år 2004 berodde på en kombination av kostnadssänkande åtgärder, taxehöjningar och skattehöjningar. Intäkterna ökade med 6,0 procent och kostnaderna med 0,8 procent. För att bibehålla en långsiktigt hållbar resultatnivå måste kostnadsutvecklingen vara fortsatt återhållsam.

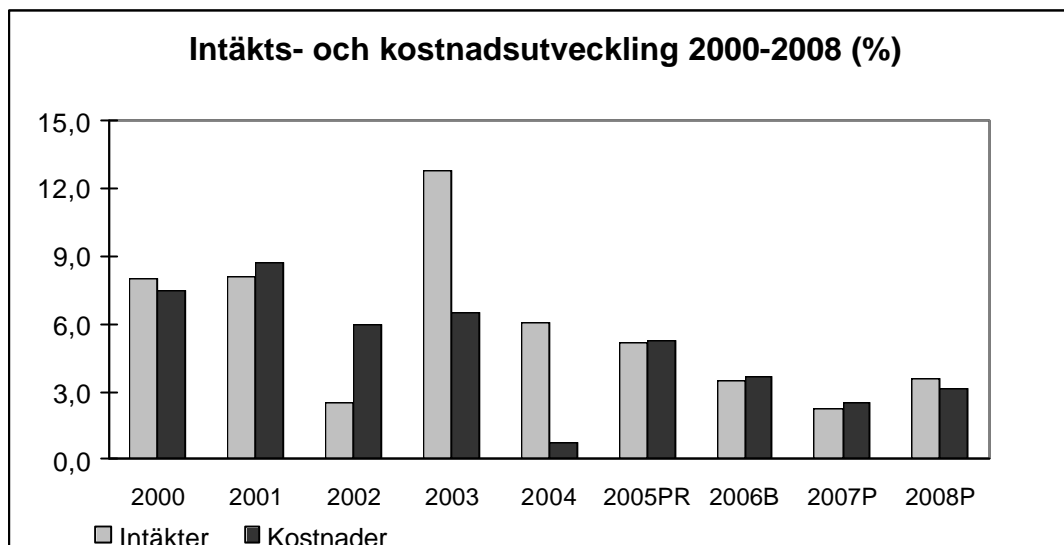

Bild 2. Utvecklingen av intäkter (verksamhetens intäkter plus skatteintäkter) och kostnader (verksamhetens kostnader plus avskrivningar) för landstinget 2000-2004, prognos 2005 och budget 2006 med planeringsår 2007-2008.

Stora kostnadsposter för landstinget är bemanningskostnader (personalkostnader plus kostnader för inhyrd personal), kostnader för köpt vård och trafik, kostnader för läkemedel samt kapitalkostnader.

Bemanningskostnaderna, exklusive omställningskostnader, ökade under 2004 med 0,6 procent. Antalet anställda inom landstingskoncernen minskade med 438 årsarbetare till 39 916.

Kostnaden för externt köpt vård ökade med 3,9 procent, till totalt 9 731 miljoner kronor. Kostnaderna för köpt trafikverksamhet minskade med 1,0 procent, till 6 990 miljoner kronor. Minskningen är hänförlig till färdtjänsten och beror på ökad restriktivitet med färdtjänstillstånd och tilldelning av resor samt höjda taxor, som minskat antalet resande. Färdtjänstens kostnader minskade med 45 miljoner kronor, eller med 5,8 procent till 729 miljoner kronor. SL:s kostnader för köpt trafik var i stort oförändrade.

Läkemedelskostnaderna ökade med 187 miljoner kronor, eller med 4,2 procent, till 4 685 miljoner kronor. Detta är en lägre ökningstakt än såväl för 2003 som för 2002. Den lägre ökningstakten beror främst på patentutgångar och generikareformen som innebär att apoteken erbjuder det billigaste läkemedelsalternativet. Statsbidraget för läkemedel inom läkemedelsförmånen ökade med 4,7 procent till 3 904 miljoner kronor.

Landstingskoncernens kapitalkostnader, d.v.s. avskrivningar plus finansiella kostnader, väntas uppvisa en väsentligt högre ökningstakt än andra kostnader framgent. Detta är beroende på stora investeringsbehov inom såväl trafiken som vården. Under den senaste femårsperioden har kapitalkostnaderna ökat med 82,9 procent samtidigt som verksamhetens kostnader ökat med 22,8 procent. Under samma tidsperiod ökade den räntebärande skulden inklusive räntebärande avsättning för pensioner från 9 527 miljoner kronor till 23 403 miljoner kronor.

Kapitalkostnaderna ökade år 2004 med 6,3 procent till 2 753 miljoner kronor. Ökningen beror till sin helhet på ökade avskrivningar, främst hänförliga till SL. De finansiella kostnaderna minskade tack vare ett gynnsamt ränteläge med 26 miljoner kronor till 967 miljoner kronor.

Eget kapital

Som en följd av de senaste årens underskott har egna kapitalet minskat från 6,9 miljarder kronor 2000 till 0,7 miljarder kronor år 2004. Resultatet 2004 innebar en vändning av den negativa utvecklingen, och den finansiella ställningen väntas stärkas ytterligare under 2005.

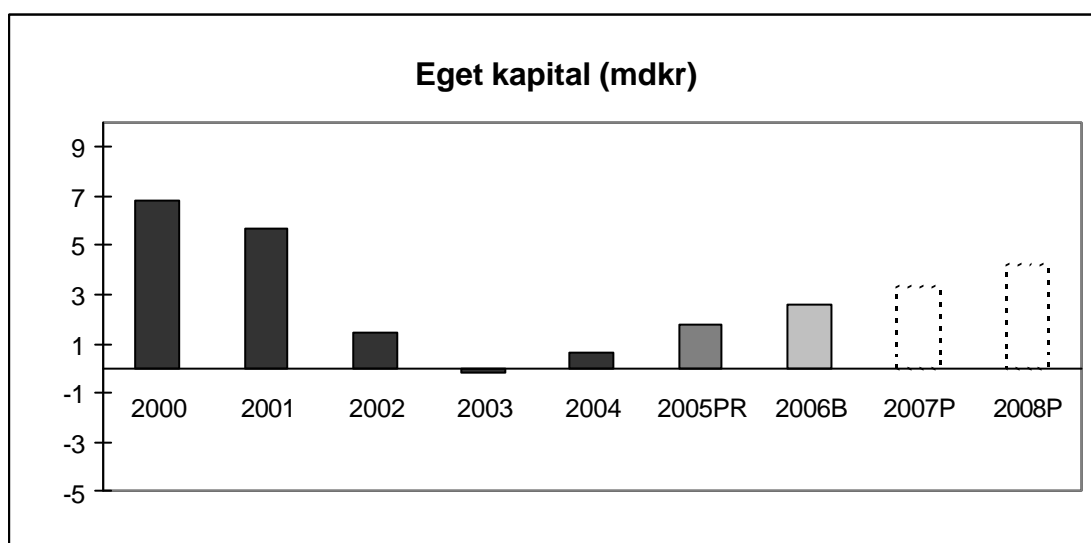

Bild 3. Utvecklingen av eget kapital 2000-2004, prognos 2005 och budget 2006 med planeringsår 2007-2008.

Likviditet och låneskuld

Landstingskoncernens kassaflöde var starkt under 2004 tack vare den låga kostnadsutvecklingen. De likvida medlen ökade under året med 1,3 miljarder kronor till 2,1 miljarder kronor, samtidigt som låneskulden minskade med 1,2 miljarder kronor till 19,5 miljarder kronor.

Enligt budget planerades låneskulden öka med 0,8 miljarder kronor under 2005. Nya prognoser indikerar att koncernens låneskuld istället kommer att minska med cirka 0,9 miljarder kronor till cirka 18,6 miljarder kronor. I denna prognos ingår leasingfinansiering av bussar med anledning av försöket med trängselskatt med cirka 0,6 miljarder kronor.

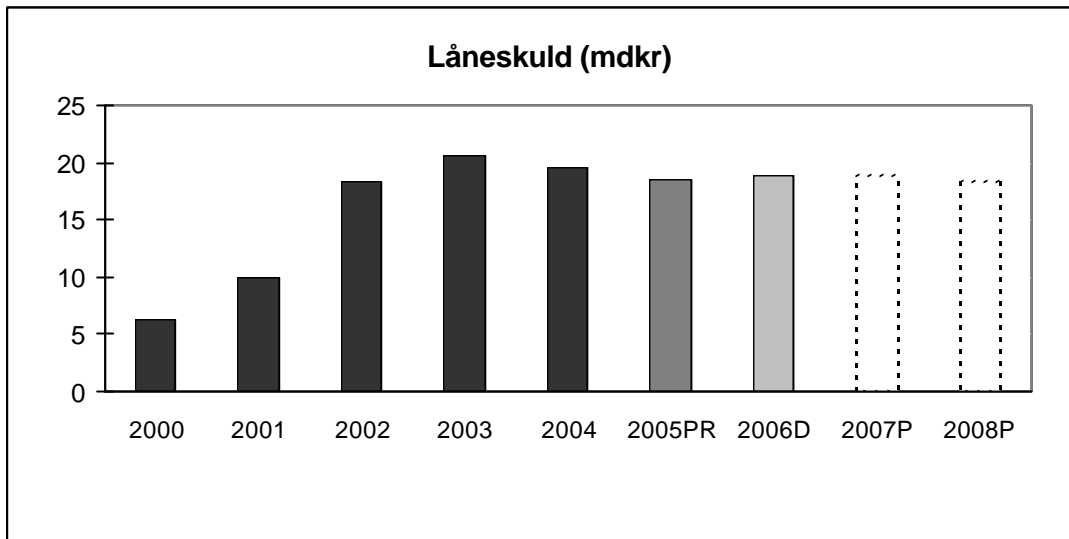

Bild 4. Utvecklingen av räntebärande skulder 2000-2004, prognos 2005 och budget 2006 med planeringsår 2007-2008.

8.2 Skatteintäktsprognos 2006-2008

Intäktsprognos

Mkr

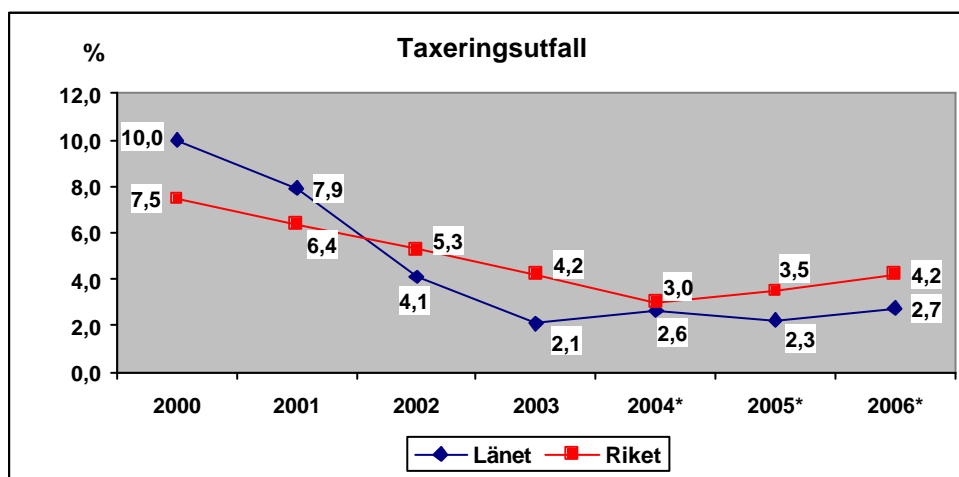
	Bokslut 2004	Prognos 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Prognos 2007	Prognos 2008
Summa skatteintäkter	40 784	41 282	42 854	3,8%	44 031	45 107
Generellt statsbidrag*	4 309	4 443	4 589	3,3%	4 293	4 462
Summa inkomstutjämning	-4 446	-2 460	-2 213	-10,1%	-1 391	-671
Summa kostnadsutjämning	636	412	291	-29,4%	245	247
Prognososäkerhet			-400		-400	-400
Samlade skatteintäkter	41 283	43 678	45 122	3,3%	46 777	48 745

* I det generella statsbidraget ingår bidrag läkemedelsförmånen och sysselsättningsstöd. För Budget 2006 4 116 mkr respektive 473 mkr.

Prognosen utgår från Sveriges kommuner och landstings (SKL) senaste prognos (september 2005) för skatteunderlagets utveckling. En prognososäkerhet på 400 miljoner kronor är inlagd för skattintäkterna 2006*. Orsaken är bland annat den svaga utvecklingen på arbetsmarknaden och dess påverkan på skatteunderlagets tillväxt.

Skatteunderlaget

År 2003 startades den nuvarande nedgången på arbetsmarknaden som en följd av den lågkonjunktur som inleddes 2000. Lågkonjunkturen slog hårdare åt Stockholms län jämfört med övriga riket. Företag som drabbades hårdast fanns inom finans, telekom och IT-industrin vars verksamheter i huvudsak utgår från Stockholm. Lågkonjunkturen har resulterat i att länets taxeringsutfall för skatteunderlaget 2002-2005 utvecklats sämre än rikets genomsnitt. Prognosen för länets skatteunderlag inkomståret 2004 indikerar dock en blygsam ökning jämfört med taxeringsutfallet året innan. I tabellen nedan presenteras utvecklingen av det löpande skatteunderlaget för 2000-2006.

*avser prognos från SKL

I budget för 2005 infördes en prognososäkerhet på 400 miljoner kronor för skatteintäkterna med hänsyn till utvecklingen på arbetsmarknaden. En utveckling som även fortsatt under första halvåret 2005. I oktober 2004, vid tiden för budget 2005, var den

öppna arbetslösheten i procent av arbetskraften 4,9 procent¹ jämfört med 6,1 procent i augusti 2005. Lönesummans utveckling är den enskilt viktigaste faktorn till skatteunderlagets utveckling. Lönesumman består av två komponenter, dels timlönen och dels sysselsättningen i timmar. I oktober 2004 utgick SKL från att lönesumman för 2005 skulle öka med 4,3 procent jämfört med nuvarande prognos på 3,7 procent. Denna justering på 0,6 procentenheter förklaras av arbetsmarknadsutvecklingens påverkan på såväl timlöner som på sysselsättningens bidrag till lönesumman. En lägre lönesumma 2005 medför en lägre nivå av skatteunderlaget 2006. Under 2005 har SKL fortsatt med att justera ned sin prognos för lönesummans utveckling 2005-2006.

Uppräkning av skatteunderlaget

SKL utgår i sin skatteunderlagsprognos för 2006 att den svenska arbetsmarknaden förbättras jämfört med 2005. Redan under sista halvåret 2005 förväntas sysselsättning öka med 0,5 procentenheter för att ytterligare öka med 1 procentenhet under 2006. Med en förbättrad prognos för arbetsmarknaden 2006 förväntas lönesumman öka med 4,4% jämfört med 3,7 procent 2005. Skatteunderlaget förväntas därmed öka med 4,2 procent 2006 jämfört med 3,5 procent för 2005. Trots ökningen av skatteunderlaget 2006 är SKL:s prognos för perioden 2004-2006 lägre än den bedömning som gjordes i april 2005. Nedan redovisas olika prognoser för skatteunderlagets löpande utveckling 2004-2008.

Förändr. från föreg. år	2004	2005	2006	2007	2008	Ökning 2004-2006
Regeringen september 2005	3,0%	3,2%	4,5%	4,9%	4,8%	11,1%
SKL september 05	3,0%	3,5%	4,2%	4,0%	3,9%	11,1%
ESV september 05	2,9%	3,1%	4,3%	4,8%	5,0%	10,7%
SKL april 2005	3,0%	3,7%	4,2%	4,1%	4,0%	11,3%

Känslighetsanalys

I tabellen nedan redovisas hur skatteintäkterna 2006-2007 förändras vid en förändring i någon av de valda variablerna.

Mkr	Påverkan på intäkt 06*	Påverkan på intäkt 07*
Skatteunderlag, länet 2004, -1 %	-94	-96
Skatteunderlag, riket 2004, -1 %	-276	-291
Uppräkning, riket 2005, -1 %	-311	-289
Uppräkning, riket 2006, -1 %	-308	-383
Uppräkning, riket 2007, -1 %		-383
Skattesats 2006, SLL, +/- 10 öre	349	359

* Avser nettoeffekt, dvs. summa skatteintäkter, regleringsavgift och utjämning.

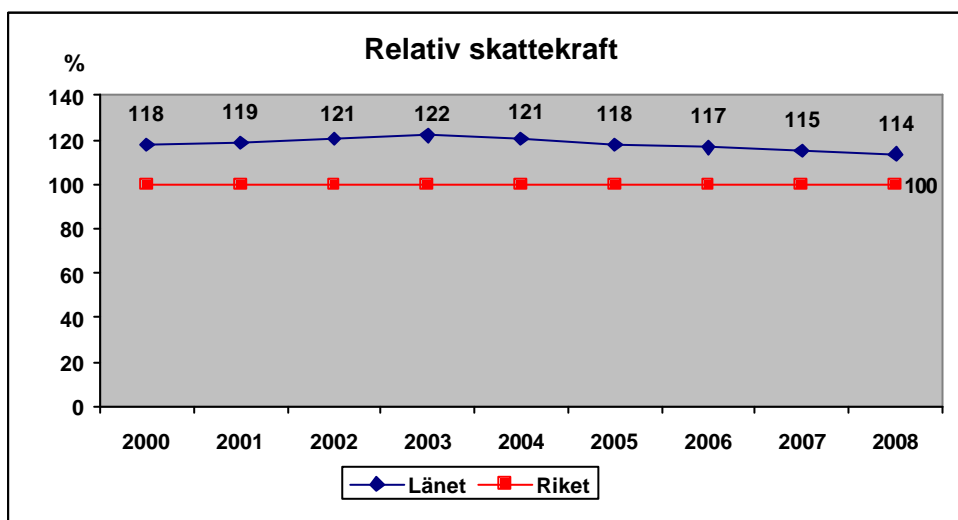
¹ AKU, statistik från SCB rensat för ny EU standard avseende redovisning av arbetsmarknadsdata.

Utjämningsystemet 2006

Ett nytt utjämningsystem infördes 2005 vilket delvis innebar ett nytt sätt att beräkna utjämnings på. I tabellen nedan presenteras utjämnings för 2005-2008.

Mkr.	2005	2006	Föränd. 06/05	2007	2008
Införandebidrag	240	47	-192	0	0
Kostnadsutjämningsbidrag	172	244	72	245	247
Summa bidrag från utjämnings	412	291	-121	245	247
Inkomstutjämningsavgift	-2 151	-1 948	203	-1 545	-1 040
Regleringsavgift	-309	-265	44	154	369
Summa avgifter till utjämnings	-2 048	-1 922	127	-1 146	-425

Prognosen för summa avgifter till utjämnings 2006 är 127 miljoner kronor lägre jämfört med 2005. Den post som bidrar mest till den lägre nivån är avgiften till inkomstutjämnings som är 203 miljoner kronor lägre jämfört med 2005. Orsaken är den svaga utvecklingen av länets relativa skattekraft (skatteunderlaget per invånare) i förhållande till rikets utveckling. Utvecklas länets skatteunderlag i samma takt som rikets skulle avgiften till inkomstutjämnings blir -1 962 miljoner kronor 2007 och -1 974 miljoner kronor 2008, allt annat lika. SLL:s avgift till inkomstutjämnings 2006 motsvaras av 85 procent av skillnaden mellan länets och rikets relativa skattekraft 2006.

Prognosen för länets relativa skattekraft 2006 är 117 procent. Det motsvarar en nedgång med 1 procentenhet jämfört med 2005. För 2006-2008 är prognosen för länets relativa skattekraft i genomsnitt 115 procent och därmed sjunker också avgiften till inkomstutjämnings för samma period. Att länets relativa skattekraft sjunker har mer med SKL:s val av metod för prognoser av länets skattunderlag att göra än faktisk förväntad utveckling. SKL:s prognos för länets skatteunderlag 2007 utgår från ett genomsnitt av länets utveckling av skatteunderlaget 2005 och 2006 i relation till rikets utveckling. Detta resulterar då i en låg ökningstakt av länets skatteunderlaget vilket påverkar den relativa skattekraften, allt annat lika. Regleringsposten hanterar skillnaden mellan statens utgifter och statens inkomster i utjämningsystemet. I statens inkomster ingår bland annat det tidigare generella statsbidraget som fördes över

till det nya systemet 2005. Då statens kostnader är större än de avgifter som betalas in via systemet blir regleringsposten negativ. Regleringsposten uttrycks i ett enhetligt belopp per invånare i riket för att sedan multipliceras med länets invånarantal. Därigenom erhålls regleringsposten i mkr för SLL.

Kostnadsutjämningen hanterar standardkostnader inom hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik. För 2006 mottar SLL 244 miljoner kronor i bidrag från kostnadsutjämningen. Införandebidraget hanterar negativa ekonomiska konsekvenser av att byta utjämningsystem. Bidraget minskar successivt över en två års period och upphör efter 2006.

Budget propositionen 2006

Regeringen presenterade den 20 september sin budgetproposition för 2006. I tabellen beskrivs de ekonomiska effekterna för SLL av förslagen.

Mkr

Fastställda uppräkningsfaktorer 2005-2006*

Fastställda uppräkningsfaktorer 2005-2006**

Tillskott BP 06

Överföring Uo 6, Försvar mm (Rakel)

Total nettoeffekt på samlade skatteintäkter

* Effekt på preliminära skatteintäkterna

**Effekt på regleringsposten

	2006	2007	2008
Fastställda uppräkningsfaktorer 2005-2006*	16	0	0
Fastställda uppräkningsfaktorer 2005-2006**	-4	0	-2
Tillskott BP 06		63	377
Överföring Uo 6, Försvar mm (Rakel)	3	10	10
Total nettoeffekt på samlade skatteintäkter	15	73	385

LSF utgår från SKL:s senaste prognos för skatteunderlagets utveckling. Skillnaden mellan regeringens fastställda uppräkningsfaktorer och SKL:s prognos medför 16 miljoner kronor i ökade skatteintäkter för SLL. De fastställda uppräkningsfaktorerna resulterar också i 4 miljoner kronor i ökad regleringsavgift i utjämningsystemet för 2006. Regeringen ökar också den generella statsbidragsnivån för finansiering av det nya Rakel. Effekten av tillskottet beräknas till 3 mkr för 2006 och till 10 mkr vardera för 2007 och 2008. Sammantaget är effekten av budgetpropositionen en ökning med 15 miljoner kronor för 2006 av de samlade skatteintäkterna för SLL. För 2007-2008 tillförs landstingssektorn totalt 300 miljoner kronor respektive 1 800 miljoner kronor för att servicenivån och kvaliteten ska kunna upprätthållas. Effekten av dessa tillskott beräknas till 63 miljoner kronor respektive 377 miljoner kronor för SLL. Tillsammans med statsbidraget till Rakel blir nettoeffekten för SLL 73 miljoner kronor för 2007 och 385 miljoner kronor för 2008. Den generella statsbidragsnivån påverkar regleringsposten i utjämningsystemet.

8.3 Resultaträkning SLL-koncernen 2004-2008

Mkr	Utfall 2004	Prognos 2005	Budget 2005	Budget 2006	Ändring B06/B05	Plan 2007	Plan 2008
<i>Summa verksamhetsintäkter</i>	11 139	11 485	11 013	11 992	8,9%	11 647	11 772
Skatteintäkter	40 784	41 282	41 725	42 854	2,7%	44 031	45 107
Generellt statsbidrag	5 860	4 443	4 172	4 589	10,0%	4 293	4 462
Utjämningsystemet	-5 361	-2 048	-1 695	-1 921	13,3%	-1 147	-424
Prognososäkerhet	0		-400	-400		-400	-400
<i>Summa skatteintäkter</i>	41 283	43 678	43 802	45 122	3,0%	46 777	48 745
Summa intäkter	52 422	55 163	54 815	57 114	4,2%	58 425	60 517
<i>Summa verksamhetens kostnader</i>	-48 863	-51 361	-51 452	-53 121	3,2%	-54 319	-55 957
Resultat före avskrivningar	3 558	3 802	3 363	3 994		4 105	4 560
Avskrivningar	-1 780	-1 951	-1 872	-2 142	14,4%	-2 310	-2 447
Rörelseresultat	1 778	1 851	1 492	1 852		1 796	2 113
Finansiella intäkter	94	74	79	91	14,8%	83	83
Finansiella kostnader	-967	-860	-1 141	-1 103	-3,3%	-1 165	-1 310
Finansnetto	-873	-786	-1 062	-1 012		-1 082	-1 227
Resultat	905	1 065	430	840		714	886
Verksamhetens intäkter	11 139	11 485	11 013	11 992	8,9%	11 647	11 772
Verksamhetens kostnader	-48 863	-51 361	-51 452	-53 121	3,2%	-54 319	-55 957
Avskrivningar	-1 780	-1 951	-1 872	-2 142	14,4%	-2 310	-2 447
Verksamhetens nettokostnader	-39 505	-41 827	-42 310	-43 270	2,3%	-44 982	-46 632

8.4 Balansräkning SLL-koncernen 2004-2008

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Plan 2007	Plan 2008
Mark, byggnader, tekn.anl.	25 120	27 234	30 067	32 589	33 214
Maskiner och inventarier	3 632	3 502	3 656	3 668	3 680
Övrigt	5 767	5 696	5 767	5 767	5 767
<i>Summa anläggningstillgångar</i>	<i>34 519</i>	<i>36 432</i>	<i>39 490</i>	<i>42 024</i>	<i>42 661</i>
<i>Summa omsättningstillgångar</i>	<i>6 962</i>	<i>7 180</i>	<i>7 172</i>	<i>7 316</i>	<i>7 462</i>
Summa tillgångar	41 481	43 612	46 663	49 339	50 123
Ingående eget kapital	-191	-123	1 616	2 456	3 169
Årets resultat	905	430	840	714	886
<i>Summa eget kapital</i>	<i>714</i>	<i>307</i>	<i>2 456</i>	<i>3 169</i>	<i>4 055</i>
<i>Summa avsättningar</i>	<i>7 891</i>	<i>8 261</i>	<i>9 491</i>	<i>10 291</i>	<i>11 091</i>
Långfristiga skulder	20 710	21 504	20 228	20 228	19 684
Kortfristiga skulder	12 166	13 540	14 488	15 651	15 292
<i>Summa skulder</i>	<i>32 876</i>	<i>35 044</i>	<i>34 716</i>	<i>35 879</i>	<i>34 976</i>
Summa eget kapital och skulder	41 481	43 612	46 663	49 339	50 123

8.5 Finansieringsanalys SLL-koncernen 2004-2008

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Plan 2007	Plan 2008
Årets resultat	905	430	840	714	886
Avskrivningar	1 780	1 555	2 142	2 310	2 447
Reavinster, övrigt	-181	-113	-150	0	0
<i>Summa kassaflöde från verksamheten</i>	<i>2 504</i>	<i>1 872</i>	<i>2 832</i>	<i>3 023</i>	<i>3 333</i>
Förändring av rörelsekapital	1 639	157	1 258	1 306	212
Investeringar	-2 759	-3 715	-5 349	-4 843	-3 084
Försäljningar, övrigt	270	148	549	200	200
<i>Summa kassaflöde efter investeringar</i>	<i>1 654</i>	<i>-1 538</i>	<i>-710</i>	<i>-313</i>	<i>661</i>
Pensioner och övriga avsättningar	835	700	800	800	800
<i>Kassaflöde före extern finansiering</i>	<i>2 489</i>	<i>-838</i>	<i>90</i>	<i>487</i>	<i>1 461</i>

8.6 Investeringsplan 2004-2010

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Plan 2007	Plan 2008	Plan 2009	Plan 2010
Trafiken							
Storstockholms lokaltrafik AB	1 557	2 118	3 776	3 207	1 675	1 453	1 320
Waxholm Ångfartyg AB	104	15	36	67	75	51	47
Trafiken totalt	1 661	2 133	3 812	3 274	1 750	1 504	1 367
Byggnader totalt	675	946	892	916	676	708	661
Maskiner och inventarier							
Vård							
Beställarkontoret Vård	10	3	0	0	0	0	0
Stockholms läns sjukvårdsområde	43	44	45	46	47	48	49
Karolinska Universitetssjukhuset	148	315	314	320	327	333	340
Sjukvården i Salem Nykvarn Södertälje	6	16	30	28	29	28	28
Norrtälje Sjukhus AB	7	13	12	22	13	13	13
Södersjukhuset AB	55	80	87	78	80	81	83
Danderyds Sjukhus AB	58	56	53	54	55	56	57
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	4	9	9	9	9	9	9
Folk tandvården Stockholms Län AB	31	35	36	36	37	38	39
Ambulanssjukvården i Storsthlm AB	4	5	6	5	5	5	4
Stockholm Care AB	0	0	0	0	0	0	0
Vården totalt	366	576	592	598	602	611	622
Övriga							
Färdtjänstnämnden	17	3	4	2	2	1	1
Regionplane- och trafiknämnden	1	0	0	0	0	0	0
Locum AB	1	2	2	2	2	2	2
Landstingsfastigheter Stockholm	2	0	0	0	0	0	0
Kulturnämnden	0	2	1	2	2	2	2
Landstingsrevisorerna	0	0	0	0	0	0	0
Patientnämnden	0	0	0	0	0	0	0
MedicARRIER AB	2	3	2	3	3	3	3
AB SLL:s Internfinans AB	0	0	0	0	0	0	0
Koncernfinansiering	0	0	0	0	0	0	0
Landstingsstyrelsen	4	10	25	30	30	30	30
Övriga totalt	27	20	34	39	39	38	38
Maskiner och inventarier totalt	393	596	626	637	641	649	660
Ombyggn externt förhyrda lokaler	30	40	20	16	17	18	19
varav SLSO		20	15	16	17	18	19
varav LSF			5	0	0	0	0
TOTALT	2 759	3 715	5 349	4 843	3 084	2 879	2 707

Detta är en sammanfattning, för detaljerade uppgifter se bilaga 2.

8.7 Landstingsbidrag 2004-2008

Ökningarna år 2007 och 2008 kommer sannolikt att revideras och differentieras i budgetdirektiven för år 2007.

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Plan 2007	Plan 2008
Landstingsstyrelsen	967,9	2 858,4	2 864,5	0,2%	2 943,5	3 060,9
Hälsa- och sjukvårdsutskottet	35 435,0	34 421,8	34 905,7	1,4%	35 868,4	37 299,4
Kulturnämnden	253,6	311,1	315,1	1,3%	323,8	336,7
Färdtjänstnämnden	760,5	764,1	764,1	0,0%	785,2	816,5
Regionplane- och trafiknämnden	71,3	71,3	72,2	1,3%	74,2	77,2
Patientnämnden	11,2	12,8	13,6	6,3%	14,0	14,5
Revisorerna	29,1	31,3	32,1	2,6%	33,0	34,3
Summa landstingsbidrag	37 528,6	38 470,8	38 967,3	1,3%	40 042,0	41 639,5
AB Storstockholms Lokaltrafik	3 819,9	4 124,7	4 468,7	8,3%	5 024,0	5 224,4
Waxholms Ångfartygs AB	133,4	156,6	165,1	5,4%	169,8	176,5
Summa tillskott	3 953,3	4 281,3	4 633,8	8,2%	5 193,7	5 400,9
Summa bidrag/tillskott	41 481,9	42 752,1	43 601,1	2,0%	45 235,8	47 040,4

8.8 Resultatkrav 2005-2008

Mkr

	Budget 2005	Budget 2006	Plan 2007	Plan 2008
Vård				
Beställare sjukvård	0	0	0	0
Beställare tandvård	0	0	0	0
Stockholms läns sjukvårdsområde	35	35	35	35
Karolinska Universitetssjukhuset	0	0	0	0
Sjukvården Salem Nykvarn Södertälje	0	0	0	0
Norrälje Sjukhus AB	0	0	0	0
Södersjukhuset AB	0	0	0	0
Danderyds Sjukhus AB	0	0	0	0
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	0	0	0	0
Folk tandvården Stockholms Län AB	12	12	12	12
Ambulanssjukvården i Storsthlm AB	0	0	0	0
Stockholm Care AB	3	4	3	4
Vården totalt	50	51	50	51
Trafik				
AB Storstockholms Lokaltrafik	0	0	0	0
Waxholms Ångfartygs AB	-157	-165	-170	-177
Färdtjänstnämnden	0	0	0	0
Regionplane- och trafiknämnden	0	0	0	0
Trafiken totalt	-157	-165	-170	-177
Övriga				
Locum AB	4	4	4	4
Landstingsfastigheter Stockholm	541	485	410	413
Kulturnämnden	0	0	0	0
Landstingsrevisorerna	0	0	0	0
Patientnämnden	0	0	0	0
Medicarrier AB	0	0	0	0
Landstingshuset Stockholm AB	-51	-35	-24	-24
Skadekontot	-6	-6	0	0
AB SLL Internfinans	3	3	3	3
Koncernfinansiering	46	503	441	616
Landstingsstyrelsen	0	0	0	0
Övriga totalt	537	954	834	1 012
Totalt	430	840	714	886

8.9 Resultaträkning landstinget 2004-2008

Nedan avser landstingskoncernens förvaltningsenheter.

Mkr	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Ändring 06/05	Plan 2007	Plan 2008
Verksamhetens intäkter	4 830	4 901	4 958	1,2%	5 045	5 099
Skatteintäkter	41 283	43 802	45 122	3,0%	46 777	48 745
<i>Summa intäkter</i>	46 113	48 703	50 080	2,8%	51 822	53 844
<i>Verksamhetens kostnader</i>	-43 940	-46 566	-47 636	2,3%	-49 376	-51 064
Resultat före avskrivningar	2 173	2 137	2 444		2 446	2 779
Avskrivningar	-815	-849	-924	8,8%	-996	-1 056
Rörelseresultat	1 358	1 288	1 520		1 450	1 724
Finansiella intäkter	173	180	227	26,1%	208	208
Finansiella kostnader	-769	-852	-730	-14,3%	-771	-867
<i>Finansnetto</i>	-596	-672	-503		-564	-660
Årets resultat	762	616	1 017		886	1 064
Verksamhetens intäkter	4 830	4 901	4 958	1,2%	5 045	5 099
Verksamhetens kostnader	-43 940	-46 566	-47 636	2,3%	-49 376	-51 064
Avskrivningar	-815	-849	-924	8,8%	-996	-1 056
Verksamhetens nettokostnader	-39 925	-42 514	-43 602	2,6%	-45 328	-47 021

Oktober 2005

8.10 Taxor och avgifter 2006

Hälsa- och sjukvård

Öppenvård

Barn och ungdom under 18 år

	Avgift
Besök inom primärvård och öppen specialistvård.	0 kr
Telefonrecept	0 kr
Besök på sjukhusens akutmottagningar (ej jourmottagning).	140 kr

Personer fr. o m 18 år - Läkarvårdsbesök

	Avgift
Besök hos husläkare/distriktsläkare.	140 kr
Besök hos geriatriker.	140 kr
Besök hos specialistläkare.	260 kr
Besök på jourmottagning/närakut/lättakut.	140 kr
Besök på sjukhusens akutmottagningar/specialistakut.	260 kr
Besök i dagvård (avgift per dag).	260 kr
Första besök hos geriatriker med remiss från husläkare.	0 kr
Första besök hos specialistläkare med remiss från husläkare (gäller endast planerade besök).	120 kr
Första besök hos specialist med remiss från specialist i allmänmedicin.	120 kr
Besök av distriktsläkare/husläkare eller geriatriker i särskilda boendeformer för service och omvårdnad.	0 kr

Personer fr. o m 18 år - Sjukvårdande behandling

	Avgift
Avgift för sjukvårdande behandling hos andra vårdgivare än läkare. Exempel: fotvård, sjuksköterska på sjukhus (vård under eget ansvar). Gäller även första besöket.	70 kr

Första besök i sjukvårdande behandling hos:	140 kr
<ul style="list-style-type: none"> • arbetsterapeut • kurator • dietist • logoped • psykolog • sjukgymnast 	
Efterföljande besök hos ovanstående	70 kr
Besök i dagvård (läkare medverkar ej).	70 kr
Besök på syncentral (gäller från första besöket).	70 kr
Besök hos distriktssköterska.	70 kr
Besök av distriktssköterska i särskilda boendeformer för service och omvårdnad av distriktssköterska.	0 kr

Övriga avgifter

	Avgift
Besök på röntgen, fys- och neurofyslab.	150 kr
Besök i hemmet av vårdgivare som utför insatser för patienter som omfattas av hemsjukvård. Avgiftsbefrielsen omfattar även telefonrecept.	0 kr
Hembesök av läkare, extra avgift.	60 kr
Besök på BVC/MVC.	0 kr
Rådgivning om preventivmedel och abortfrågor	0 kr
Telefonrecept - vid konsultation som leder till att läkare eller distriktssköterska skriver recept.	80 kr
Mammografiscreening.	140 kr
Gynekologisk screening (gäller vid kallelse från landstinget).	0 kr
Påminnelseavgift.	45 kr
Expeditionsavgift.	15 kr
Egenavgift för sjukresor. (from 1 september 2005)	
Taxi	140 kr
Egen bil	50 kr
Tåg/flyg	140 kr
Egen båt	140 kr
Anslutningsresa	50 kr
Kollektiva färdmedel 3 rabattkuponger (motsv. idag 22 kr)	
Besök hos legitimerad kiropraktor (gäller fem första besöken eller så länge landstinget ersätter).	260 kr

Sluten vård

	Avgift
Barn och ungdom under 18 år.	0 kr
Personer över 18 år (inkl. personer över 70 år).	80 kr
Personer under 40 år med hel förtidspension/sjukbidrag. Gäller de 30 första dygna vid varje vårdtillfälle.	40 kr

Högekostnadsskydd

	Avgift
Högekostnadsskydd för sjukresor, per 12-mån period (färdtjänst ingår ej)	1 400 kr
Högekostnadsskydd för tekniska hjälpmedel	2 000 kr
Högekostnadsskydd för sjukvård	900 kr

Avgift för uteblivet besök

	Avgift
Läkarbesök, primärvård	140 kr
Läkarbesök, specialist	260 kr
Sjukvårdande behandling (inkl syncentral)	70 kr
Första besök hos paramedicinare	140 kr
Hörselklinik och hjälpmedelscentral	240 kr
Besök på röntgen, fysiologi- och neurofyslab.	100 kr

Undantag: Avgift för uteblivet besök på MVC/BVC (gäller även abort och preventivmedelsrådgivning) uttas inte.

OBS! Gäller ej vårdgivare som har ersättning enligt "lagen om läkarvårdsersättning" 1993:1651. Läkaren kan själv besluta om tidsgräns.

Trafiken

AB Storstockholms Lokaltrafik	Helt pris	Övriga
Månadskort/30-dagarskort	600 kr	360 kr

Waxholms Ångfartygs AB	Helt pris	Övriga
Månadskort/30-dagarskort	700 kr	420 kr
Ö-kort (avgift per kort och år)	360 kr	--
Kontantbiljett i hamntrafik	30 kr	25 kr

Färdtjänst	Helt pris	Övriga
Färdtjänstresor med taxi:		
Pris per resa (en resa = 30 km)	70 kr	--
Minimiavgift "bil på gatan"	50 kr	--
Högekostnadsskydd	600 kr	360 kr

8.6 Investeringsplan 2004-2010

Budget 2006 Bilaga 2.

Mkr

	Utfall 2004	Budget 2005	Budget 2006	Plan 2007	Plan 2008	Plan 2009	Plan 2010
Trafiken							
Storstockholms lokaltrafik AB	1 557	2 118	3 776	3 207	1 675	1 453	1 320
Waxholm Ångfartyg AB	104	15	36	67	75	51	47
Trafiken totalt	1 661	2 133	3 812	3 274	1 750	1 504	1 367
Byggnader totalt	675	946	892	916	676	708	661
Maskiner och inventarier							
Vård							
Beställarkontoret Vård	10	3	0	0	0	0	0
Stockholms läns sjukvårdsområde	43	44	45	46	47	48	49
Karolinska Universitetssjukhuset	148	315	314	320	327	333	340
Sjukvården i Salem Nykvarn Södertälje	6	16	30	28	29	28	28
Norrtälje Sjukhus AB	7	13	12	22	13	13	13
Södersjukhuset AB	55	80	87	78	80	81	83
Danderyds Sjukhus AB	58	56	53	54	55	56	57
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	4	9	9	9	9	9	9
Folk tandvården Stockholms Län AB	31	35	36	36	37	38	39
Ambulanssjukvården i Storsthlm AB	4	5	6	5	5	5	4
Stockholm Care AB	0	0	0	0	0	0	0
Vården totalt	366	576	592	598	602	611	622
Övriga							
Färdtjänstnämnden	17	3	4	2	2	1	1
Regionplane- och trafiknämnden	1	0	0	0	0	0	0
Locum AB	1	2	2	2	2	2	2
Landstingsfastigheter Stockholm	2	0	0	0	0	0	0
Kulturnämnden	0	2	1	2	2	2	2
Landstingsrevisorerna	0	0	0	0	0	0	0
Patientnämnden	0	0	0	0	0	0	0
Medicarrier AB	2	3	2	3	3	3	3
AB SLL:s Internfinans AB	0	0	0	0	0	0	0
Koncernfinansiering	0	0	0	0	0	0	0
Landstingsstyrelsen	4	10	25	30	30	30	30
Övriga totalt	27	20	34	39	39	38	38
Maskiner och inventarier totalt	393	596	626	637	641	649	660
Ombyggn externt förhyrda lokaler	30	40	20	16	17	18	19
varav SLSSO		20	15	16	17	18	19
varav LSF			5	0	0	0	0
TOTALT	2 759	3 715	5 349	4 843	3 084	2 879	2 707

8.6.1 Investeringsplan 2004-2010 för SL-koncernen

Mkr	Total kostnad			Investeringsutgifter					
	Fastställd enl	Beräknad	Ackumulerad	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan	Plan
	flerårsbudget	totalkostnad	förbrukning t o m	2005	2006	2007	2008	2009	2010
* = ständigt pågående projekt	2005-2009	enl ny plan	2004-12-31						
Specificerade Objekt									
Tunnelbana									
CCTV på 50 tunnelbanestationer	25	26	0	6	10	10	5	0	0
Utrymningsbelysning i tunnlar	41	46	4	6	14	13	6	0	0
Brandlarm gas/rökdetektorer	38	38	0	8	10	18	10	0	0
Tågradio	*	*	0	0	0	0	20	0	5
Frånskiljarskåp dim för vagn 2000	161	220	59	29	47	45	40	0	0
Upprustning av 80st C6 vagnar	60	60	0	0	20	20	20	0	0
Inbyggnad av spärrkiosker	*	*	93	17	30	18	5	5	5
Hyresgästpassningar	*	*	118	6	5	5	5	5	10
Utbyte av reservkraft tb1 och tb2	*	*	20	4	4	4	5	7	10
Modernisering och upprustning av tb	*	*	803	122	207	122	280	115	82
Upprustning av kanalisation tb 1-3	176	177	12	10	12	20	25	20	20
Utbyte av strömskena tb 1	66	66	0	0	0	0	0	30	36
Utbyte av likriktarstationer	*	*	71	15	27	15	15	15	15
Modernisering av tunnelbanestationer	*	*	268	55	88	89	82	110	100
Spärrlinje, intäktssäkring mm	*	*	95	13	11	11	6	6	5
Hissinstallationer i tunnelbanan (tb1)	*	*	133	10	33	16	21	27	0
Rulltrappsinstallationer i tunnelbanan (tb1)	*	*	48	26	24	16	4	24	0
Nytt signalsystem tb 2	1 050	1 110	3	1	2	2	150	100	100
Utbyte rulltrappor och hissar (tb2)	*	*	249	44	44	51	52	52	52
Upprustn brokonstruktioner o stommar	*	*	8	34	0	9	0	1	14
Pendeltåg									
Nya pendeltågsvagnar 55 st fordon	4 113	4 071	1 493	848	1 356	619	3	2	0
Modernisering av pendeltågstationer	*	*	39	19	40	43	43	42	42
Diodbyte i skyltar	24	60	0	2	4	4	8	8	4

8.6.1 Investeringsplan 2004-2010 för SL-koncernen

Mkr	Total kostnad			Investeringsutgifter					
	Fastställd enl	Beräknad	Ackumulerad	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan	Plan
	flerårsbudget	totalkostnad	förbrukning t o m	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<i>* = ständigt pågående projekt</i>	2005-2009	enl ny plan	2004-12-31						
Hissar och rulltrappor	*	*	0	0	7	10	9	4	5
X60 för utökad pendeltågstrafik (nya tåglägen)			900	0	0	900	0	0	0
Lokalbanor									
Spårbyte inkl växlar 2003-13 Roslagsbanan	*	*	13	18	0	45	75	87	0
Allmän upprustning av Roslagsbanan	*	*	126	3	79	0	9	0	89
Byte av kontaktledningar Roslagsbanan	*	*	5	7	14	7	12	12	12
Upprustning av vagnar Roslagsbanan	70	70	0	0	10	20	20	20	0
Mindre ombyggnader bana och stationer RB	*	*	43	8	6	5	11	16	19
Utbyte av ställverk Saltsjöbanan	-	30	0	0	30	0	0	0	0
Tvårbana Ost och Norr utbyggnad (planering)	-	-	5	5	5	4	5	5	5
Nya vagnar för 7,5 min trafik Tvärbanan, 2st		50	0	0	25	25	0	0	0
Nya vagnar Nockebybanan, 7 st		136	0	0	41	68	27	0	0
Depåer									
Mindre ombyggnader tunnelbanedepåer	*	*	78	13	13	19	0	0	0
Upprustning av bandepå Slakthuset tb1	45	48	2	6	20	20	0	0	0
Ombyggnad elmatning depåer	138	151	68	11	29	43	0	0	0
Miljöåtgärder i tvättanläggningar	*	*	76	9	11	7	11	1	0
Ny pendeltågsdepå Upplands-Bro	787	787	441	280	18	0	0	0	0
Ny pendeltågsdepå Odensala/Södertälje	360	360	0	12	2	14	30	100	180
Biogas, Söderdepån/Hornsbergsdepån	121	120	62	15	15	0	0	10	15
Omstrukturering av bussdepåer	*	*	8	60	156	164	143	212	25
Depå Älvsjö och uppställningsspår	82	64	22	10	5	5	5	5	5
Rissnedepån, tvätthall och klottersanering	40	35	0	0	0	15	20	0	0
Undergolvsvarv Älvsjö	30	30	0	0	0	15	15	0	0
Renovering verkstäder bussdepåer prgr arb	-	176	0	0	11	0	0	0	0

8.6.1 Investeringsplan 2004-2010 för SL-koncernen

Mkr	Total kostnad			Investeringsutgifter					
	Fastställd enl	Beräknad	Ackumulerad	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan	Plan
	flerårsbudget	totalkostnad	förbrukning t o m	2005	2006	2007	2008	2009	2010
* = ständigt pågående projekt	2005-2009	enl ny plan	2004-12-31						
Ospecificerade Objekt				544					
Banor				0	66	97	72	76	80
Fordon				0	50	29	37	18	32
Trafikantläggningar				0	51	50	66	32	25
Depåer och övr. fastigheter				0	72	44	20	9	22
Övrigt				0	56	94	55	67	87
Summa investeringsutgifter				2 487	3 776	3 207	1 675	1 453	1 320
Statsbidrag				353	399	200	200	200	50
Objekt som planeras att genomföras under perioden allteftersom underlagen tas fram och beslutas av landstingsfullmäktige									
Renovering verkstäder bussdepåer		176				11	11	11	11
Kompleta tvättanläggningar (spår, buss)		104				32	18	0	5
Bygg för tvättanläggningar (spår/buss)		146				10	4	0	0
Banu-byggn Hagsåtrabanan - tot avstängn		289					3	6	280
Utbyte av likriktarstationer		61				10	6	8	20
Banöverbyggn Saltsjöban. vidmakthållande		63					8	16	21
Plattformsutrustning Saltsjöbanan		32							16
Nya vagnar Saltsjöbanan		375							63
Nya buss-depåer		325			1	0	19	85	155
Depå för nya fordon, Saltsjöbanan		155						20	80
Ospecificerade objekt < 25 mkr					13	9	19	11	28
Anpassning av Neglinge-depån, SB		25							13
Summa investeringsutgifter brutto					14	72	88	157	692
SL TOTALT 2006-2010					3 790	3 279	1 763	1 610	2 012

8.6.2 Investeringsplan 2004-2010 för Waxholms Ångsfartygs AB

Mkr	Total kostnad			Investeringsutgifter					
	Fastställd enl flerårsbudget 2005-2009	Beräknad totalkostnad enl ny plan	Ackumulerad förbrukning tom 2004-12-31	Budget 2005	Budget 2006	Plan 2007	Plan 2008	Plan 2009	Plan 2010
Nya objekt									
Fartyg I (IV)					18	30	12		
Fartyg II (V)						14	23	8	
Fartyg III (VI)						14	23	8	
Fartyg IV (VII)								18	30
Ospecificerade objekt									
Summa fartyg				13	10	4	12	12	12
Summa mark- och kajanläggningar				0	3	0	0	0	0
Summa maskiner och inventarier				2	5	5	5	5	5
Summa investeringsutgifter				15	36	67	75	51	47

8.6.3 Investeringsplan 2004-2010 Byggnadsinvesteringar

Mkr	Total kostnad			Investeringsutgifter					
	Fastställd enl	Beräknad	Ackumulerad	Prognos	Budget	Plan	Plan	Plan	Plan
	flerårsbudget	totalkostnad	förbrukning t o m	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	2005-2009	enl ny plan	2004-12-31						
<i>Pågående objekt</i>									
KS-reserv- o kraftförsörjning	295	295	179	93	17				
SÖS Barn-och ungdomspsykiatri	134	134	116	17	1	1			
KS-F4-interimsbyggnad	122	122	103	6	0				
KS-L1-ombyggnad	87	87	47	43	0				
Nytt universitetssjukhus programarb	80	80	0	3	17	60			
DS by 38-42 Sprinkler o brandskydd	85	74	0	8	27	33	7		
Rosenlund HAB plan7 och 8	66	66	5	3	41	19			
HS-kraftförsörjning lågspänning	28	62	1	3	36	22			
KS-P8-tillbyggn Kunskapscentrum	57	57	9	6	5				
KS-F1:00-ombyggnad av akuten	47	47	26	16	0				
Sollentuna sjuh Brandskydd o vent	42	42	0	13	9	15	5		
Dalens sjh Brandskydd, styr ö-vakn	39	39	0	15	24				
KS-F1:01/02-ombyggnad centralop	37	37	23	11	0				
Jakobsbergs sjukhus brand	27	29	0	4	24				
Rosenlund Ventilator o värmeåtervin	27	27	0	4	19	4			
HS Astra Zeneca byggn C2,2 pl 8	27	27	2	21	0				
Sabb Ny reservkraftstn, projektering	26	26	4	27	11				
Grimman 3 Värme och ventilation	25	25	8	17	1				
KS Temporär provisorisk reservkraft	25	25	17	2	0				
Löwenströmska Elförsörjn HSP/LSP	21	21	6	15	1				
Sabb by 07 pl 4, Syncentralen	21	21	2	18	0				
Gastro K71-73, Huddinge MK1-div	25	30	0	0	9	15	6	0	0
M87-M89 ombyggn f dialys, Huddinge MK1	25	30	0	0	23	7	0	0	0
Ospec objekt < 20 mkr				393	103	11	2	2	0
Summa utgifter pågående objekt				738	368	187	20	2	0

8.6.3 Investeringsplan 2004-2010 Byggnadsinvesteringar

Mkr	Total kostnad			Investeringsutgifter					
	Fastställd enl flerårsbudget 2005-2009	Beräknad totalkostnad enl ny plan	Ackumulerad förbrukning t o m 2004-12-31	Prognos 2005	Budget 2006	Plan 2007	Plan 2008	Plan 2009	Plan 2010
<i>Nya objekt</i>									
Stockholmsläns sjukvårdsområde									
Nybyggnad för Rättspsykiatri		523		4	9	52	97	180	139
Ospecificerade objekt < 20 mkr				20	44	68	44	48	49
Summa investeringsutgifter				24	53	120	141	228	188
Karolinska Universitetssjukhuset									
Ombyggn 11 transporthissar Huddinge		22			9	11	2	0	0
Framtidens op sal HS förstudie prgr arb		172			5	0	0	0	0
Anpassn två dubbelavd /år, Huddinge		ej aktuell			3	60	60	60	60
Ospecificerade objekt < 20 mkr					72	84	6	6	0
Summa investeringsutgifter				0	89	155	68	66	60
Sjukvården i Salem Nykvarn Södertälje									
Ospecificerade objekt < 20 mkr					13	0	0	0	0
Summa investeringsutgifter				0	13	0	0	0	0
Norrtälje Sjukhus AB									
Ospecificerade objekt < 20 mkr				0	7	18	6	0	0
Summa investeringsutgifter				0	7	18	6	0	0
Södersjukhuset AB									
Op avd urologi, kirurgi, ortopedi		95			3				
Ospecificerade objekt < 20 mkr					11	10	5	5	5
Summa investeringsutgifter				0	14	10	5	5	5

8.6.3 Investeringsplan 2004-2010 Byggnadsinvesteringar

Mkr	Total kostnad			Investeringsutgifter					
	Fastställd enl	Beräknad	Ackumulerad	Prognos	Budget	Plan	Plan	Plan	Plan
	flerårsbudget	totalkostnad	förbrukning t o m	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	2005-2009	enl ny plan	2004-12-31						
Danderyds Sjukhus AB									
Behandlingsbyggnad prgr arb		55			1	0	0	0	0
Ny Akutbyggnad prgr arb		750			3	0	0	0	0
Ospecificerade objekt<20 mkr					70	64	49	25	14
Summa investeringsutgifter				0	74	64	49	25	14
S:t Eriks Ögonsjukhus AB									
Ospecificerade objekt < 20 mkr					12	2	1	0	0
Summa investeringsutgifter				0	12	2	1	0	0
Folktandvården Stockholms Län AB									
Eastmaninstitutet ombyggn prgr arb		100			3				
Ospecificerade objekt < 20 mkr				8	13	8	9	10	11
Summa investeringsutgifter				8	16	8	9	10	11
Landstingsfastigheter Stockholm									
HS Modernisering av styrsystem		120			7	12	12	11	12
HS Byte avloppsledningar		100			5	10	10	10	10
SOS-Fasadrenovering		80			5	15	15	15	15
HS Automatisk sprinkleranläggning		52			7	22	21	1	0
S:t Görän anpassn lokaler		46			5	10	10	10	10
HS Nytt P-hus		35			1	5	15	15	0
DS by14 pl5o6 omb förlossn o v-avd		31			5	12	11	0	0
SÖS uppgrader av brandlarmssyst		27			3	3	3	3	3
LFS ombyggn strateg ext lokaler		100			20	20	20	20	20
Löwenstr brandåtg by 01o02		36			10	24	2	0	0
Sabb förgårdsmark, kulvert mm		32			10	10	12	0	0
Bromma By 20 anpassn lokaler		35			1	15	19	0	0
DS Ny reservkraft		27			3	15	8	0	0

8.6.3 Investeringsplan 2004-2010 Byggnadsinvesteringar

Mkr	Total kostnad			Investeringsutgifter					
	Fastställd enl	Beräknad	Ackumulerad	Prognos	Budget	Plan	Plan	Plan	Plan
	flerårsbudget	totalkostnad	förbrukning t o m	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	2005-2009	enl ny plan	2004-12-31						
HS Inglasning Blickagången		25			0	5	20	0	0
DS - Större brandskyddsåtgärder		20			0	10	10	0	0
Ospec objekt < 20 mkr					164	164	189	287	313
Summa investeringsutgifter				0	246	352	377	372	383
Summa utgifter nya objekt					524	729	656	706	661
Summa investeringsutgifter totalt				738	892	916	676	708	661
Objekt som planeras att genomföras under perioden allteftersom underlagen tas fram och beslutas av Landstingsfullmäktige									
Framtidens operationssal Huddinge		172				20	100	47	0
Op avd urologi, kirurgi, ortopedi SÖS		95							
Behandlingsbyggnad DS		55				24	25	5	0
Ny Akutbyggnad DS		750			17	200	400	200	0
Eastmaninstitutet ombyggnad		100				25	25	25	25
Nytt Universitetssjukhus Solna							400	700	900

8.6.4 Investeringsplan 2004-2010 Maskiner och inventarier

Mkr	Budget 2005	Budget 2006	Plan 2007	Plan 2008	Plan 2009	Plan 2010
Vård						
Beställarkontoret Vård						
Ospecificerade objekt < 10 mkr		0	0	0	0	0
Summa investeringsutgifter	0	0	0	0	0	0
Stockholmsläns sjukvårdsområde						
Ospecificerade objekt < 10 mkr	45	45	46	47	48	49
Summa investeringsutgifter	45	45	46	47	48	49
Karolinska Universitetssjukhuset						
Mammografidigitalisering detektorer ADR		20				
Dosplanering, Onkologi		30				
Förstärkning UPS för datorrum, IT		12				
Hematologiinstrument, Kemlab		14				
Infrastruktur SAN o IT		12				
Funktions PC, IT		25				
Ospecificerade objekt < 10 mkr		201	320	327	333	340
Summa investeringsutgifter	315	314	320	327	333	340
Sjukvården i Salem Nykvarn o Södertälje						
Ospecificerade objekt < 10 mkr		30	28	29	28	28
Summa investeringsutgifter	0	30	28	29	28	28
Norrtälje Sjukhus AB						
Ospecificerade objekt < 10 mkr	13	12	9	13	13	13
Magnetrontgen/MR			13			
Summa investeringsutgifter	13	12	22	13	13	13
Södersjukhuset AB						
Utrustning utökade förlossningar till 6000	8	6				
Mammografidigitalisering	10	11	7			
Ospecificerade objekt < 10 mkr	65	70	71	80	81	83
Summa investeringsutgifter	83	87	78	80	81	83
Danderyds Sjukhus AB						
Datortomograf		14				
Ospecificerade objekt < 10 mkr	56	39	54	55	56	57
Summa investeringsutgifter	56	53	54	55	56	57
S:t Eriks Ögonsjukhus AB						
Ospecificerade objekt < 10 mkr	9	9	9	9	9	9
Summa investeringsutgifter	9	9	9	9	9	9
Folk tandvården Stockholms Län AB						
Ospecificerade objekt < 10 mkr	35	36	36	37	38	39
Summa investeringsutgifter	35	36	36	37	38	39
Ambulanssjukvården i Storsthlm AB						
Ospecificerade objekt < 10 mkr	5	6	5	5	5	4
Summa investeringsutgifter	5	6	5	5	5	4

8.6.4 Investeringsplan 2004-2010 Maskiner och inventarier

Mkr	Budget 2005	Budget 2006	Plan 2007	Plan 2008	Plan 2009	Plan 2010
Stockholm Care AB						
Ospecificerade objekt < 10 mkr	0	0	0	0	0	0
Summa investeringsutgifter	0	0	0	0	0	0
Värden totalt	561	592	598	602	611	622
Övriga						
Färdtjänstnämnden						
Ospecificerade objekt < 10 mkr	3	4	2	2	1	1
Summa investeringsutgifter	3	4	2	2	1	1
Regionplane- och trafiknämnden						
Ospecificerade objekt < 10 mkr	0	0	0	0	0	0
Summa investeringsutgifter	0	0	0	0	0	0
Locum AB						
Ospecificerade objekt < 10 mkr	2	2	2	2	2	2
Summa investeringsutgifter	2	2	2	2	2	2
Landstingsfastigheter Stockholm						
Ospecificerade objekt < 10 mkr	0	0	0	0	0	0
Summa investeringsutgifter	0	0	0	0	0	0
Kulturnämnden						
Ospecificerade objekt < 10 mkr	2	1	2	2	2	2
Summa investeringsutgifter	2	1	2	2	2	2
Landstingsrevisorerna						
Ospecificerade objekt < 10 mkr	0	0	0	0	0	0
Summa investeringsutgifter	0	0	0	0	0	0
Patientnämnden						
Ospecificerade objekt < 10 mkr	0	0	0	0	0	0
Summa investeringsutgifter	0	0	0	0	0	0
Medicarrier AB						
Ospecificerade objekt < 10 mkr	3	2	3	3	3	3
Summa investeringsutgifter	3	2	3	3	3	3
AB SLL:s Internfinans AB						
Ospecificerade objekt < 10 mkr	0	0	0	0	0	0
Summa investeringsutgifter	0	0	0	0	0	0
Koncernfinansiering						
Ospecificerade objekt < 10 mkr	0	0	0	0	0	0
Summa investeringsutgifter	0	0	0	0	0	0
Landstingsstyrelsen						
Ospecificerade objekt < 10 mkr	10	25	30	30	30	30
Summa investeringsutgifter	10	25	30	30	30	30
Övriga totalt	20	34	39	39	38	38
Summa investeringsutgifter totalt	581	626	637	641	649	660

SLL investeringar 2006-2015

Sammanfattning

Stockholms läns landsting står inför stora investeringar de kommande 10 åren. De totala investeringarna under 10-årsperioden kan komma att närma sig 45 miljarder kronor. Hälso- och sjukvården respektive trafiken står vardera för cirka hälften av investeringarna. Så pass stora investeringar kommer att kraftigt öka landstingets kapitalkostnader och dessa skulle under perioden kunna komma att öka med drygt 60 procent till cirka 4,3 miljarder kronor år 2015. Sannolikt kommer endast en begränsad del av denna ökning att kunna täckas av ökade skatteintäkter givet en oförändrad skattesats. Om kapitalkostnadernas andel av skatteintäkten ska hållas konstant de kommande tio åren så är utrymmet för investeringar per år i genomsnitt cirka 2,4 miljarder kronor, vilket är drygt hälften av den nivå som är planerad. I tillägg kan noteras att om alla planer och idéer inom trafikområdet skulle förverkligas så skulle investeringarna under perioden kunna komma att uppgå till totalt 60-70 miljarder kronor.

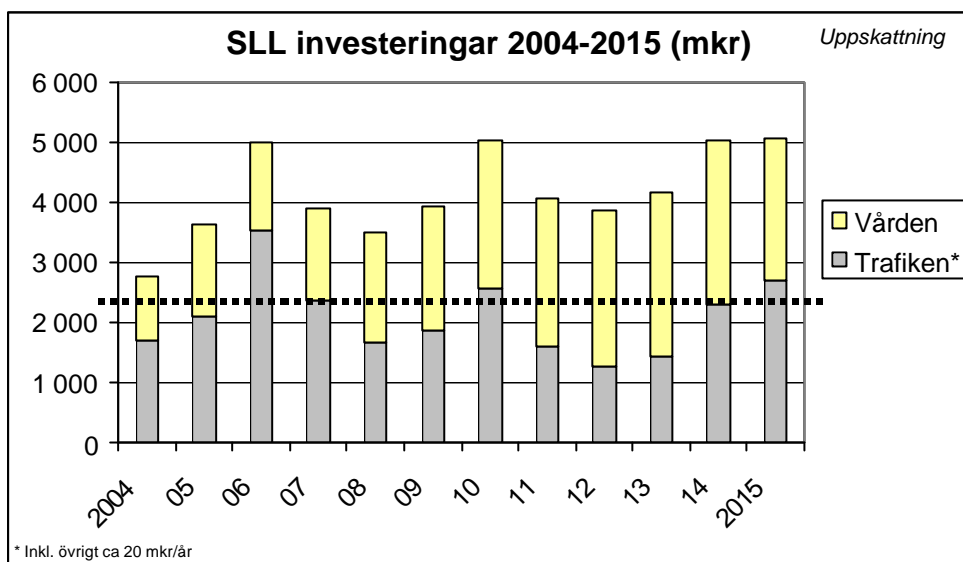
Sammanfattningsvis kan konstateras att det är angeläget att ta fram en långsiktig strategi för landstingets investeringar inkluderande hur de ska prioriteras och finansieras. Koncernledningen föreslår därför i budgeten 2006 att Landstingsstyrelsen får detta i uppdrag.

Introduktion

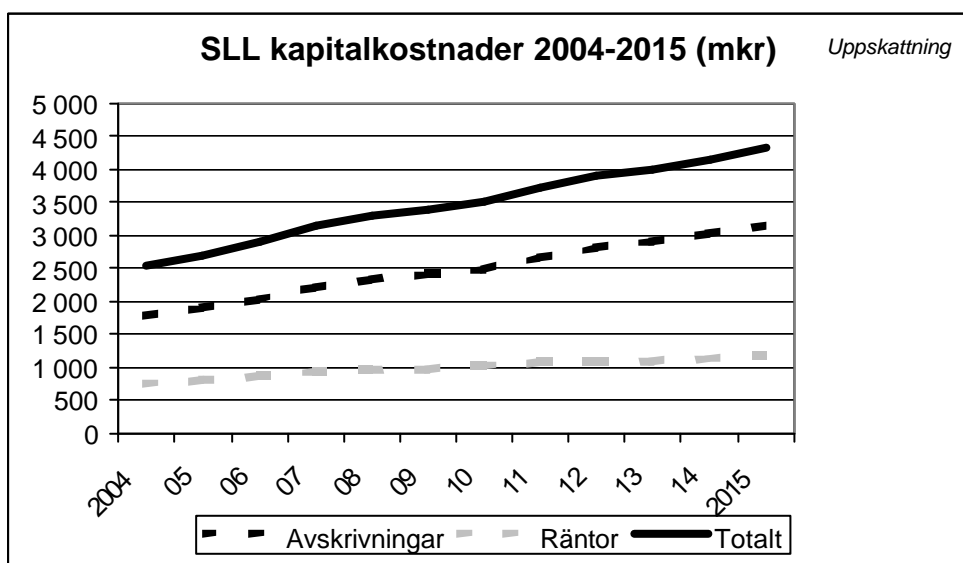
Syftet med denna rapport är att *indikera* storleksordningen på landstingets investeringar de kommande tio åren (2006-2015) och den resulterande ökningen av landstingets kapitalkostnader (avskrivningar plus räntekostnader). Rapporten är *inte* ett förslag på långsiktig investeringsplan för landstinget. Flera antaganden och schablonmässiga beräkningar är gjorda och dessa redovisas översiktligt i slutet av rapporten. Investeringar som finns i budget år 2005 och i plan 2006-2009 har klassats som "beslutade" i de bilder där beslutsläget illustreras. En byggnation av ett nytt sjukhus i Solna ingår i hälso- och sjukvårdens investeringar under perioden. Belopp år 2004 är bokslut och 2005 är prognos i delårsbokslut.

Totala investeringar 2006-2015

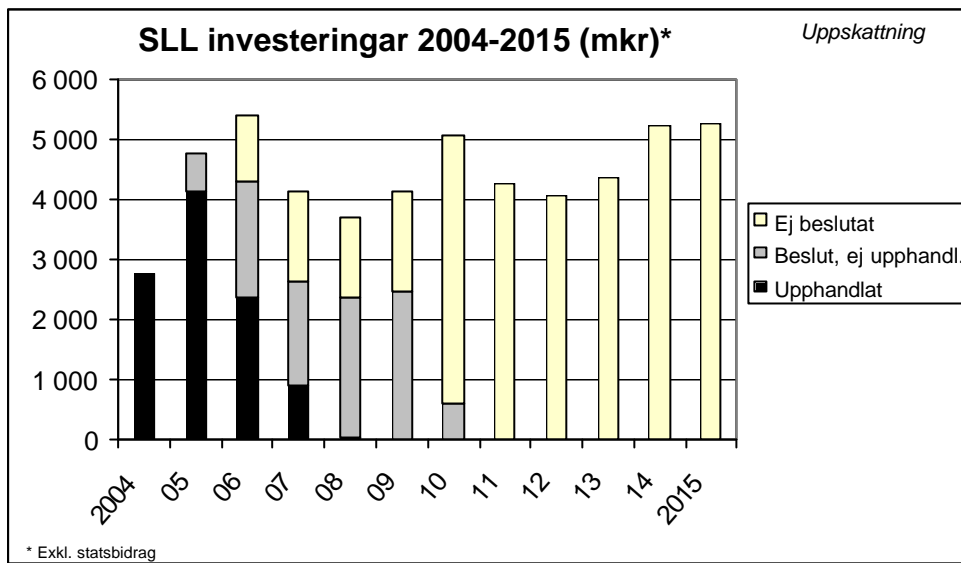
Den gjorda sammanställningen indikerar att SLL:s investeringar under perioden 2006-2015 uppgår till cirka 44 miljarder kronor. Nedan finns en bild som illustrerar investeringarna år för år under perioden. I början av perioden står trafiken för cirka 60 procent av investeringarna och vården för cirka 40 procent. I slutet av perioden är förhållandet ungefär det omvända. Kapitalkostnadernas andel av skatteintäkten ligger i dagsläget på cirka sex procent och ska denna andel hållas konstant framöver så implicerar det att investeringsutrymmet per år är cirka 2,4 miljarder kronor, vilket den streckade linjen på bilden nedan illustrerar.

De stora investeringarna de kommande 10 åren gör att SLL:s kapitalkostnader (avskrivningar plus räntekostnader) snabbt ökar. Bilden nedan illustrerar utvecklingen av dessa under den aktuella perioden. Som synes ökar de från cirka 2,7 miljarder kronor år 2005 till cirka 4,3 miljarder kronor år 2015; en ökning på drygt 60 procent. Avskrivningar utgör cirka 70 procent och räntekostnader cirka 30 procent av kapitalkostnaden i genomsnitt under perioden.

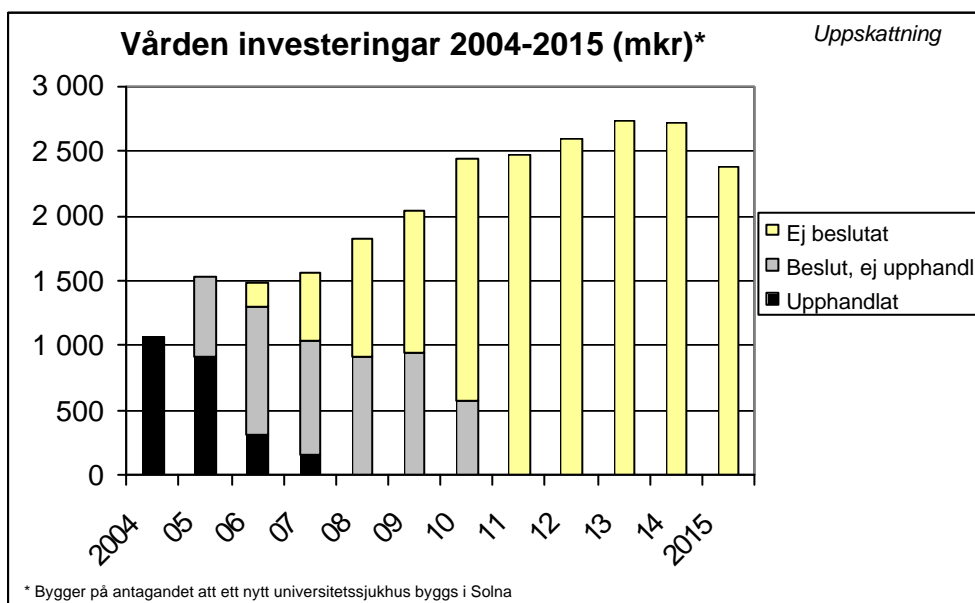

Hela ökningen av SLL:s kapitalkostnader kommer sannolikt inte att kunna finansieras med ökade skatteintäkter givet att skattesatsen hålls oförändrad. Antas att skatteunderlaget reallt växer med i genomsnitt 2,0 procent per år under perioden, att skattesatsen hålls oförändrad och att samma relativa andel av skatteintäkten som idag går till kapitalkostnader behöver cirka 1,2 miljarder kronor av ökningen finansieras på annat sätt (t.ex. effektiviseringar, avgifts-/skattehöjningar, statsbidrag). Alternativt behöver investeringarna prioriteras/dras ned jämfört med vad som är antaget i denna rapport för att landstingets ekonomi ska vara i balans. Antas att skatteunderlaget reallt växer med i genomsnitt 3,0 procent per år under perioden så innebär det att cirka 0,9 miljarder kronor behöver finansieras på annat sätt. Som illustreras av bilden nedan så är det endast en begränsad del av investeringarna som är beslutade och upphandlade, vilket indikerar att det finns vissa frihetsgrader att förändra planerna.

Hälso- och sjukvården investeringar 2006-2015

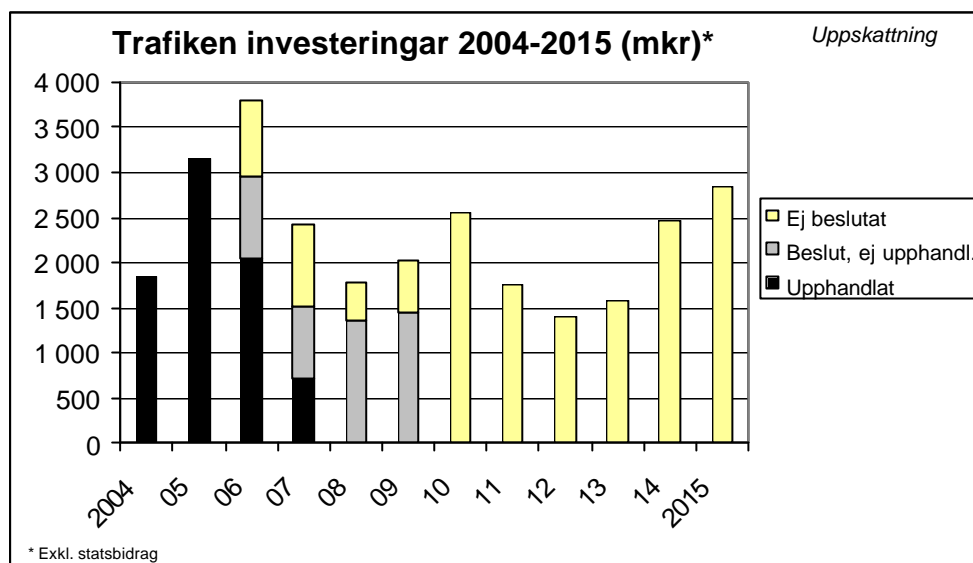
År 2005 uppgår investeringarna i hälso- och sjukvården till cirka 1,5 miljarder kronor varav drygt 60 procent utgörs av fastighetsrelaterade investeringar. Den resterande delen utgörs av maskiner och inventarier (t.ex. medicinteknisk utrustning). Investeringarna ökar sedan snabbt under 10-årsperioden vilket illustreras i bilden nedan. Den totala investeringen under perioden uppgår till cirka 22 miljarder kronor, varav det nya universitetssjukhuset i Solna svarar för cirka 11 miljarder kronor.

Trafiken investeringar 2006-2015

Investeringarna i trafiken når en topp på cirka 3,8 miljarder kronor (exkl. statsbidrag) år 2006 då en stor del av de nya pendeltågen levereras. Totalt under perioden 2006-2015 investeras cirka 23 miljarder kronor (exkl. statsbidrag på totalt cirka 2 miljarder kronor). Fördelningen

över tid och beslutsläge framgår av bilden nedan. Investeringarna mot slutet av perioden avser primärt investeringar i tunnelbanan, bland annat nya tåg.

Det finns inom trafiken utöver ovan ett flertal planer och förslag på utbyggnad av infrastrukturen och dessa summerar sammantaget till investeringar på över 20 miljarder kronor. Några exempel är:

- Citybanan
- Pendeltåg Solna - Arninge
- Tvärbana Ost
- Tunnelbana Kungsträdgården – Nacka/Orminge
- Tunnelbana Odenplan - Karolinska

Kommentarer/antaganden

Flera schablonmässiga antaganden och skattningar är gjorda. För åren 2006-2010 är den i budget 2006 föreslagna investeringsbudgeten för år 2006 och planen för 2007-2010 använd som grund. Denna har kompletterats med för vården ej beslutade men ändå sannolika fastighetsinvesteringar. Fastighetsinvesteringarna år 2011-2015 bygger i huvudsak på 3S-utredningen och har tagits fram i samverkan med Locum. Investeringarna i vården i maskiner och inventarier år 2011-2015 är schablonmässigt beräknade. Investeringarna i trafiken år 2011-2015 bygger på uppgifter från SL och WÅAB. Investeringar ”övrigt” (t.ex. LSF) är schablonmässigt beräknade till cirka 20 miljoner kronor per år. Varje års räntekostnad är beräknad med utgångspunkt i prognostiserad räntekostnad år 2005. Till denna har varje år adderats räntekostnaden på skillnaden mellan årens genomsnittliga balans på anläggningstillgångarna efter hänsyn taget till positivt kassaflöde. Räntekostnaden är satt till fem procent på denna ökning under hela perioden. Avskrivningarna är schablonmässigt beräknade på anläggningstillgångarnas ingående balans respektive år på grundval av faktiska avskrivningar på ingående balanser åren 2000-2004. Det är antaget att landstinget varje år under hela perioden har ett positivt kassaflöde före investeringar på en miljard kronor, vilket implicerar fortsatta överskott i linje med de långsiktiga finansiella målen. Vad gäller räntekostnaderna torde det finnas en risk att de blir högre än antaget; marknadsräntorna kan stiga mer än antaget och kassaflödet kan bli mindre än antaget. Penningvärdet är 2005 års.